

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

VERES főhercegi udvari és kamarai fényképész felvétele, V., Harmincad-ut. 3

SZÉLL BÉLÁNÉ ÉS GYERMEKE.

A MI MAGYAR VIRÁGOS KERTÜNK!

Fehér Károlyné, Újpest.

Balogh Jánosné, Jászkisér.

Panyik-Tóth Éva és Tamássy Tomy, Békés-Gyula.

Szőnyi Editke, Püspökhalap-pusztá.

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

Szépirodalmi, társadalmi és háztartási folyóirat * Megjelenik minden hónapban háromszor: 1-én, 10-én, 20-án * Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Jókai-u. 37. (Berlini-tér sarok) * Telefon: Aut. 107-23 * Előfizetési ár: egész évre 18 P, félévre 10 P, negyedévre 6 P
Egyes szám ára: 80 fill. Ausztriában 1 Sh. 40 Gr. Franciaországban 6 Frc. Olaszországban 4 L.

Főszerkesztő: **KERTÉSZ BÉLA**

Október 6.

Dátum, melyet a nemzet sohasem felejt el: Tizenhárom hős táborkát végeztette ki Aradon az osztrák önkény a világsi fegyverletétel után. Tizenhárom mártír! Kik szembenéztek a dicstelen halállal, hogy omló vérükkel szentséggé pecsételjék a nemzet igazságát. Tizenhárom drága magyar, kik az osztrák hekatomba oltárán haltak hősi halált, hogy tragédiájukkal megnyissák a jövőt, mely titkos méhében rejtja a magyar szabadság csillagát . . .

Ti vagytok, aradi tizenhármak, ti nagyok és szentek, ti vagytok az új magyar jövő letéteményesei: a sziklasír, amelyből feltámad egy napon a nemzet szabadsága. Magvetői vagytok annak a gigászi gondolatnak, hogy meg kell szabadítani a nemzetet bilincseitől, ezt a szegény, árva nemzetet, mely vérét-szívét adta az emberiségnek s helyette csak gáncsot és gyűlöletet kapott az időkben. Micsoda balvégzet! Egy ezredéven át védtük Európát a keleti néphullámok ellen s kétségbeesett nemzeti küzdelmünket, Ausztria ellen vívott szabadságharcunkat tétlenül és közönyösen nézte a világ, sőt idegen erők törtek ránk s a világsi fegyverletétel után a Bach-korszak hóhérai bilincsbeverték a magyart. Hiába. A ti lelketek mindenben, még a porszemben is benne élt s hetvenesztendők rettentő lidércálma után, a világháború piros orkánjában elpusztult a ti gyilkosotok, elomlott a Habsburg-Ház hatalma, hogy belőle — a költő próféciája szerint — még kő kövön sem maradt . . .

Új harcok, új hősök, új tragédiák tömegével teltek meg a magyar történelem lapjai azóta, égrázó fergetegek és megpróbáltatások szakadtak le ránk, de a ti mártírumságotok ma is nagyobb mindennél, ma is szentebb mindennél, mert minden ízében magyar és nemzeti; mert a későbbi világomlásnak ti voltatok az előhírnökei,

az első tűzfecskéi, az első katona-apostolai; mert tulajdonképpen ti indítottátok meg azt a lavinát, mely eltemette a nagy Molochot, az ú. n. összmonarchiát, úgy értvén, hogy a ti szellemetek inspirálta a nemzetet, a ti szellemetek lelke, a ti emlékezetetek volt az a szent kovász, mely megérlelte a nemzet lelkében a hitet és a reménységet, hogy nem szabad csüggednünk, mert eljön az a világtörténelmi döntő pillanat, amikor megdől a cseréplábú osztrák bálvány s romjai alól kiemelkedik a nagy és független Magyarország, amelynek Árpád a kardjával és Szent István a politikai lángelméjével rajzolta ki az új hazát Európa térképén az ő nemzetének.

S csakugyan elkövetkezett ez a világtörténelmi döntő pillanat, de Ausztria védelmében kellett fegyvert fognunk, mert nem tudtuk kitépni magunkat a bálvány ércarmából. Háborút veszítettünk s törvényt ültek fölöttünk Trianonban, megcsonkítottak és halálra ítélték, de él a ti szellemetek, aradi Tizenhármak s eme sötét órákban is áthatja és átvilágítja a gyászbaroskadt magyar nemzetet. Ti vagytok az a palladium, amely elé a nemzet imádkozni jár; ti vagytok az az éltető forrás, amelyből a nemzet az ő erkölcsi italát meríti; ti vagytok az a szent tűz, mely ott lobog lelkünkben és az elrablott földhatárokon; ti vagytok a magyar jövő kulcsa, mely megnyitja egy napon a szabad és független Nagy-Magyarország tündöklő templomát. Tekintsetek le hát, ti hősök és szentek, nézzetek le ránk a csillagok mezejéről s áraszátok vértanui dicsőségetek fényét és kegyelmét a nemzetünkre, hogy hiinni tudjunk, remélni tudjunk, bízni tudjunk e trianoni éjszakán, hiinni, remélni és bízni a nemzet jövő felvirágzásában, most és mindörökké.

A levél

Irta: *Anday Ernő*

Hangos dördüléssel bevágódott az ajtó.

Megmozdultak a falakon a képek, összecsoportok a vitrinben a porcellánok és nyugtalanul felvibráltak az ablakon át a szobába csillogó porszemek.

Csúnya, jövőhetetlenül befejezett vége volt ez az ajtócsapás egy megkezdett beszélgetésnek. Olyan volt, mint sugarasan felemelkedő és egyszerre tört szárnyaló alábukó madár, hirtelen hangzavarral elvágott hatalmas zenei crescendo, félighangzott, torokbafagyott nagy sikoly.

Ágnes halásápadtan ült a diványon.

Mintha egész akaraterejét, minden érzését és gondolatát leigázó szörnyűséget látna, rámeredt a most már, majdnem ellenséges mozdulatlanágban feléjmeredő ajtóra.

Három hónapi házasság után, eljutottak tehát idáig.

Könnyek fojtogatták, de már nem tudott sírni. Halálosan nehéz fájdalom borult lelkére, ahogy szívenütöten, mozdulatlanul és némán ült ott a diványon. Arra gondolt, hogy még soha nem látta ura arcán azt a vad, majdnem gyűlölködő kifejezést, amellyel most ránézett, mielőtt elrohant. Szemében olyan rettenetes düh parázslott, hogy Ágnes érezte, ha még egy pillanatig ottmarad, talán meg is ütötte volna...

Igen. Megütötte volna, őt, Jánossy Ágnest, akit ez előtt három hónappal úgy vezetett az oltár elé, mintha élete nagy virágaborulása bókolna feléje az elkövetkező sugaras napokból.

Hogy juthattak idáig?!

Ágnes lassan felállt és odalépett az ablakhoz.

Kinézett a csöndes budai utcára, amely így kora ebéd után még kihaltabb volt, mint egyébkor. A szelid, őszi napsugár végigcsókolta szőke haját és ahogy mély lélekzetet vett, magába szívta a sejtelmes szeptemberi levegő, kicsit émélygösen nehéz illatát.

Marianne mamára gondolt, a nevelőanyjára, aki amikor odaállt eléje és bejelentette, hogy Laczkó Sándor felesége lesz, elborult arccal csak ennyit mondott:

— Kis madaram, ezt nagyon meg kell gondolni... A házasság különös sorsjáték. Rendszerint az asszonynak a sors, a férfinak játék... Sándor, félek, nem férjnek való. Túlfiatalok vagytok még mind a ketten...

Akkor ő elsírta magát és a fehérhajú, szelidhangú Marianne mama alig győzte megvigasztalni. Aztán végül is, persze, hogy úgy lett minden, ahogyan ő akarta.

Milyen szép volt életük az első hetekben...

Milyen szeretettel rendezték be ketten együtt ezt a háromszobás kis budai lakást... Hogy szedték össze darabonként a butorokat és szőnyegeteket és milyen életre szóló nagy érzés volt, amikor először maradtak egyedül az otthonukban... Verőfény és kacagás volt akkor az életük. Reggelenként, amikor Sándor a hivatalba ment, még sokáig utána nézett kihajolva az ablakon. Megvárta, amíg az ura szálás alakja eltűnik a fordulónál, azután könnyes szemmel adott hálát Istennek, ezért, a szinte érdemetlennek hitt nagy boldogságért.

És most mindennek vége.

Menyasszonya utolsó idejében megtudta, hogy Sándor kártyázik. Akkor leült vele szemben és okosan, hosszan beszéltek egymással. Végül a férfi megígérte, becsületszóval fogadta, hogy soha többé nem nyul kártyához, amíg együtt lesznek. És állta is az ígérését tegnap estig.

Ma hajnalban került haza, kivörösödött szemmel, idegesen, átható szivarfüstöt és valami megmagyarázhatatlan idegességet hozva magával a békés kis lakásba. Ő ébren volt, de nem szólt. Reggel is úgy tett, mintha aludna. És most, amikor ebéd után beszélni akart vele, megbocsátó, szelid szóval akart közelébe kerülni, visszautasító merevséget, rossz szavakat és valami megdöbbentő, messzire sodró ideges türelmetlenséget kapott. És mind-

ezen túl Sándor hazudott. Hazudott, mint egy rossz cseléd. Mikor pedig látta, hogy ezzel nem ér célt, felszikkasztott benne a düh, bevágta az ajtót és elrohant.

Ágnes odaszoritotta fejét a hideg ablaküveghez. Már nem volt benne semmi, csak valami mindent megejtő, nagy szomorúság. Dac, büszkeség, lázadás elsimultak benne. Tudta, hogy mit kell tennie.

— Az életemet nem dohatom oda áldozatul... — gondolta. — Magamnak felelek érte. És talán ma még könnyebben megy, mint később menne... Nem... Nem maradhatok itt tovább...

Eljött az ablaktól. Megállt egy pillanatra kis íróasztala előtt, azután levélpapírt, borítékot keresett, hirtelen támadt, lázas buzgalommal. Leült, zsebkendőjével megtörölte szemét és szapora betűkkel írni kezdett.

Ezeket írta:

— „Sándor, mire ma este hazajön, engem már nem talál itt. Nem haragszom magára és, higgy meg, nincsen bennem semmi vádaskodó, álma-számokérő fájdalom. Csak valami nagy üresség és végtelen szomorúság van bennem. Soha nem hittem volna, hogy a csodálatos érzésből, amely maga felé hajtott, ilyen hamar komoly, három hónap lomhásodik. Maga ma délből figyelmeztetett rá. Én tudomásul vettem.

Idehallgasson, Sándor. Azt a pillanatot, amikor egy szerelem megkezdődik, nehéz megfigyelni. Csak akkor veszünk észre, amikor már annyira benne vagyunk, hogy nem tudunk ellene tenni.

De, ha az ember félti a szerelmét és vigyáz rá, megéri, amikor elindul tőle, amikor az első lépéseket teszi, pirosbetűs, örök ünnepnapoktól egymásbatorkolló, sűrű hétköznapi felé. Elég egy halkabban köszönt reggeli üdvözlés, elég egy elmaradó kézcsók, elég egy kimondatlan szó, amelyet pedig nagyon vártunk és amely egyszerre brutálisan és hirtelen ráncsúlyosodik.

Elég egy bevágott ajtó, amelynek csattanása tovább visszhangzik a szívünkben és sürgetően dörömböli a szívárványos szerelem visszahozhatatlan elindulását.

Asszony megéri ezt.

A sokszínű, ezer fényben ragyogó, életet betöltő szerelem elindult. Jön a megszokás. Jönnek mindjobban hangosodó szavak és mindinkább halkuló érzések. Jön a feltartóztathatatlan ólmos Bizonyosság. Szürkeség. Öregedés.

Sándor, én nem tudom, nem akarom ezt bevárni.

Tisztán és érintetlenül akarom elvinni innen a szerelmemet, amely Maga felé sodort. Imakönyvembe akarom tenni, leprésett virágok és ezüstösen mosolygó szentképek közé, amelyeket még kislánykoromban kaptam valamikor az intézetben.

Mikor feleségül mentem Magához, mindene akartam lenni. Az édesanyja. A felesége. A szeretője. Istenem... Hogy elkoptatták az emberek ezeket a szavakat. Minden szerelmes asszony számára újra kellene aranyozni őket, hogy megint ragyogjanak.

Nem voltam elég bátor ahhoz, hogy vigyázzak a boldogságomra. Megpróbálok elég gyáva lenni, hogy elfussak a boldogtalanság elől.

Ezért megyek el. És most bucsúzom Magától.

Talán nem is Magától. Hiszen Maga itt van. Velem jön. Itt ég bennem erősen és felejthetetlenül.

De ezeket a szobákat, ezeket a butorokat, talán nem látom soha többé. Hát most elbucsúzom tőlük.

Csöndes szóval elköszönök a muzsikáló órától, amely ott áll a kandallón és csendes délutánokon halk menüettet muzsikált, amikor öt óra körül bezohant az uzsonnát. Ketten ültünk egy asztalnál. Emlékszik...?! Maga néha messzire nézett, olyankor én nem vettem észre, hogyan dobog a szívem az óra tikklakjára.

Pedig Magáért dobogott, aranyom...

Elköszönök a színes diványpárnáktól, amelyek közé olyan jó volt elbújni, amikor nagyon boldog voltam. Bucsúzom a selyemernyős állólámpától is, amelyet néha nyári estéken eloltottunk. Odaadtuk világítását, cserébe a holdfényért, amely besuhant az ablakon, úgy, hogy ilyenkor hárman voltunk. Maga, én meg a holdsugár.

Sándor, most, hogy utoljára nyújtom Maga felé a kezemet, mit köszönjek meg Magának?

Köszönöm, hogy megtanított hangtalanul sírni és megtanított teli szívvel, ujjongón, égre törő kacagással nevetni. Látja, Sándor, úgy érzem, vége egy szép mesének. Eddig volt a Szépség. Ezután jön az Élet.

És meg akarom mondani még Magának azt is, hogy...“

Hirtelen abbahagyta az írást.

A szobalány halkán belépett és jelentette:

— Nagyságos Asszony kérem... Völgyi doktor úr telefonált, hogy négy órára oda tetszett igérkezni hozzá...

— Igen... — válaszolta gyorsan Ágnes. — Felállt. Napok óta érzett valami könnyű kis szédülést, múltó rosszullétet és még tegnap megbeszéltek a doktorral, hogy ma felkeresi.

Egy pillanattig habozott. Elmenjen?!...

Megint elfogta a jól ismert szédülés. Csak nem beteg? Sándor nem jön haza nyolc óra előtt. A doktor itt lakik a szomszédban. Átszalad hozzá, azután hazajön és becsomagol...

A félbehagyott levelet bezárta fiókjába és gyorsan kisetett a szobából.

2.

A doktor várószobájában egy feketeruhás öreg néni ült. Időnként fájdalmas sóhajjal fordult Ágnes felé, mintha tőle várna vigasztalást a bajára.

Ágnes leült az egyik karosszékekbe és régi folyóiratokban lapozgatott. Legszívesebben már visszafordult volna. Bánta, hogy eljött, de anélkül, hogy tudta volna, szomjas lélekkel várta azt a megszokott kis melegséget, amellyel az öreg orvos, aki kislánykora óta ismerte, körülvette, valahányszor felkereste.

Kinyílt a rendelőbe vezető ajtó és megjelent az öreg Völgyi doktor öszbeborult, jóságos alakja. Intett az öregasszonynak, azután mosolyogva szólt Ágneshez:

— No, Ági... Azt hittem, már nem látom ma... Egy pillanat türelmet kérek.

Már el is tűnt az öregasszony után.

Ágnes a nyitott ablakon át kinézett a kertbe. Már virítottak az őszirózsák és a hervadás halk szomorúsága remegett egy bágyadtan lealéló, arany színű falevélen.

Felsóhajtott és várt.

Nemsokára kijött megint az orvos és Ágnes bement a rendelőbe.

Jó hosszú ideig volt odabenn.

Amikor megint kilépett, az orvos egészen az előszobaajtóig kísért. Ott megállt, különösen fénylő, meghatott mosollyal beszélt még vele és a búcsúzásnál kétszer is megcsókolta a kezét. Ágnes ijedten sápadt volt. Szeme nedvesen csillogott és ajka olykor megrándult, mintha hangos sirás vagy nevetés fojtogatná. Mig hallgatta az öreg doktort, távolbavész pillantással figyelte az előszobában lógó nagy tükröt, amelyen tómpán sugárzott a be-tévedő délutáni napsugár.

Azután lassan elindult a kerten át a kapu felé.

Időnként megállt. Most már mosolygott, de szeméből feltartóztathatatlanul hullottak a könnyek.

— Istenem... — mondta gépiesen maga elé. — Édes jó Istenem...

Megállt és felnézett az égre. Ahogy elnézte a föléje boltosodó azuros kékséget, egyszerre nagyon kicsinek és nagyon jelentéktelennek érezte magát. Semmitmondó apróságnak tűnt előtte mindaz, ami eddig történt vele. Élet, szerelem, boldogság, mint könnyű szavak repkedtek mellette, minden komolytalanná és súlytalanná vált a benne végigrohanó új érzéshullámban.

Még soha nem érezte olyan érintetlennek és tisztának magát, mint abban a pillanatban.

Továbbindult és mielőtt kilépett volna a kertajtón, olyan gyengéden simogatta végig egy feléjebökölő faág apró leveleit, mint anya a gyermeke selymesfényű, szőke haját.

Hazaérve, úgy, ahogy volt, kalapban, kabátban ledobta magát a diványra és hosszan, hangosan felkacagott. Rázta, tépte, ütötte ez a fékevesztett mámoros öröm, amelyhez hasonlót soha nem érzett és amely csak egyetlen egyszer adódik minden asszonyi életben.

Mikor kissé magához tért, felállt, rendbeszedte magát és átöltözött. Felvette kis japánminta selyem-pongyoláját, amelyet legjobban szeretett. Azután odalépett az íróasztal elé. Biztos fényrel a szemében, határozott mozdulattal elővette a félbehagyott levelet. Nem is nézte meg. Gondosan összehajtogatta és el-tette valahova jó mélyen a legalsó fiókba, dobozok és könyvek alá. Azután székét húzta az ablakhoz és leült.

Ajka körül ott játszott az a halk, kicsit csodálkozó mosoly, amely hihetetlen gyönyörűséggel önti el a babájával játszó kislányl-leket, amikor álmra fekteti kis porcellánjátékát és annak lecsukódik szeme, mint-ha csak élő volna.

Közben állandóan dudolt valami régenhallott kis bölcsődalt, amelyet valamikor Marianne mamától tanult.

Már semmi nem volt benne, csak tiszta, derűs várakozás. És bujkáló, felrebbenő, áhitatos nagy öröm.

A búcsúzó napfény utolsó sugaraival besettenkedett a szobába. Egyenesen az ablakkal szemközt lévő falon függő kis szentképre világított.

Ez a kép régi olasz festő remeke volt.

Máriát ábrázolta a gyermek Jézussal.

Filé. Gottlieb Gyula iparművész eredeti terve.

Abayné

fest, tisztít

E lap előfizetőinek kedvezmény.

Budapest, IX,
Ráday-u. 31.
Tel. Aul. 866—54.

Munkáért el-
küldünk és
hazaszállítjuk.

Őszirózsa

Irta: Lázár István

Megkondult az estéi harangszó, hulláma lágyan és zengőn omlott el az alkonyatban. A szilvafák levele hal-
kan rezzent, a nagy rezedabútyúk illatoztak a kertben,
imádkoztak viráglegkükkel és a tekintetes úr fölkelt tuli-
pános székéből az ambituson s levette kalapját a harang-
szóra csendesesen.

Noszorgás neszelt a házból meg az istálló felől. Az
volt szokásban a háznál, hogy esti istentiszteletkor az am-
bituson gyűltek imádkozni. Jött is már elsőnek a tekinte-
tes asszony, vele az úri meg a kisasszonykák, aztán a szol-
gáóleány is, csak Mihály bá' késlekedett, az öreg kocsis.

Térdeltek szép sorjában, ahogy szoktak, csak a tekint-
tetes úr állott elől egymaga, mert hát ő férfi, meg a ház
ura, mellette a tekintetes asszony, de térden, oldalán az
úrni, mint elsőszülött, utána pedig a kisasszonykák, kor-
szerint. Rangban a vén kocsis következett volna, a sor
végén meg Julis szolgáló, de Mihály bá' most az egyszer
nem jelentkezett.

Ging-gang... dicsértessék! De várt még a tekintetes
úr, mert rendszerint Mihály bá' mondotta fennhangon az
Úr imádságá-t, meg az Üdvözlégý Máriá-t, mint előimád-
kező, a többiek csak halkan mondták utána. Hol lehet?
Mégis csak furcsa, hogy elmarad az esti tisztelettről, de az
egkek kapui már megnyitlak s nem késhetik az ima! A
szolgálónak jutott hát a nagy tisztesség, hogy az Úr elé
terjessze a kúria könyörgését.

— No, Julis!

Kezdi Julis a Miatyánkot egy kicsikét ijedten, meg
szégyenlősen, amikor Mihály bá' is elősompolyog az istálló
felől. Orozvajáró árnyék. A tekintetes úr rápillantott
szemrehányóan, ám kutyába se vette, sőt megtevézte, mert
le sem térdelt, csak állott az ambitus szélén, mint a cölöp.

— Mondja kend az Üdvözlégýet, — szolt oda Julis a
Miatyánk után.

De Mihály bá' a fejét rázta. Esze-ágában sincs. Nagy,
fehér szakállán szinte kísértetiesen ragyogott a holdvilág.

— Tovább! — intett a tekintetes úr.

Mondta Julis az Üdvözlégý Máriá-t, még ki is cir-
kalmazta szép, hamis éneklő hangján, a tekintetes asz-
szonyék meg az ima másik felét, a refrént zümmögték
áhitatosan, csak Mihály bá' nem vett részt az imádság-
ban; nekidült az ambituspillérnek s hallgatott, mint a
pinty.

Rándult még egyet a lélekvesztő, aztán elszongult a
hangja, tovaringott s megtört a holdvilágos ég alatt. A
tekintetes asszonyék keresztet vetettek, a tekintetes úr
pedig intett, hogy bemehetnek, aztán a vén kocsisra nézett
feddő pillantásával.

— Mi dolog ez, Mihály bá'? — kérdezte neheztelőn.

— Nem tudja kend a rendet?

— Dehogynem, — dünnyögte magában.

— Az Urnak is tartozunk valamivel, — célzott szeli-
den. — Még le sem térdelt az esti tiszteletre!...

Az öreg hallgatott. A tekintetes úr a fejét csóvál-
gatta.

— Vagy haragszik valamiért? — nézett rá merőn.

— Haragszom, — dohogta csöndesen.

— Kire?

— Mindenkire...

A tekintetes úr meglepődött.

— Mindenkire? Ahá! De miért?

— Azér', — füstölgött magában.

Visszaült a tekintetes úr a tulipános székébe és intett
az öregnek, hogy jöjjön közelebb.

— Mit parancs'? — bicegett oda.

— Ki bántotta kendet?

Csak tekergette vékony nyakát s hallgatott.

— És mivel bántották meg?

Csak nézte csizmája orrát nagykoncsorogva s árva
szót se szolt.

— Nézze, Mihály bá', nekem megmondhatja, utóvégre
is a gazdája vagyok...

— A' vóna, — pötyögte zsémbesen.

— Hát akkor mondja!

Harapófogóval sem lehetett volna egy szót kivenni
belőle.

— Hallja, velem ne truccoljon! — fortyant föl a te-
kintetes úr.

— Én nem struccolok, — köntőrfalazott búsongva, —
csak izé...

Szakadt condrája tündöklött a holdsugárzásban, mint
valami aranypalást.

— Vagy rám haragszik?

— Tisztelet a tekéntetes úrnak.

— És a feleségemnek?

— Ugyancsak.

— Vagy a gyerekek bántották meg?

— A lelkeim, — aranylott ki hangjából a szeretet.

— Vagy a szolgáló?

Az öreg morcolt.

— Vanni van ugyan vele sok vesződségem, de most
ő se vétett...

— Hát kicsoda?

— Megmondhatom, — fohászzkodott neki. — Egy
asszony...

— Ejha, — kapott észbe a tekintetes úr. — Miféle
asszony?

— Tavaly előtt hótt meg az ura...

— Egy nagy fa nyomta agyon erdőirtáskor.

— De hiszen ez Dobondyné!

— Ühüm, — ingatta fehér fejét.

— S mivel haragitotta magára kendet? — firtatta a
tekintetes úr.

— Én megmondhatom, tekéntetes úr, csak ne szól-
jon senkinek... Összekaptunk.

— Hogy-hogy?

— Ugy, hogy eccer-eccer járogattam a házához, mer'
jó asszony hírében áll, meg aztán sajnáltam a két árváját
is... Az egyik, a Palkó, tizesztendő, a kislány, aki An-
náska, az meg öt. Mondom, menegtettem...

— S minek menegtetett? — kérdezte kíváncsian.

— Hát csak úgy. Szeretem a gyerekfélét...

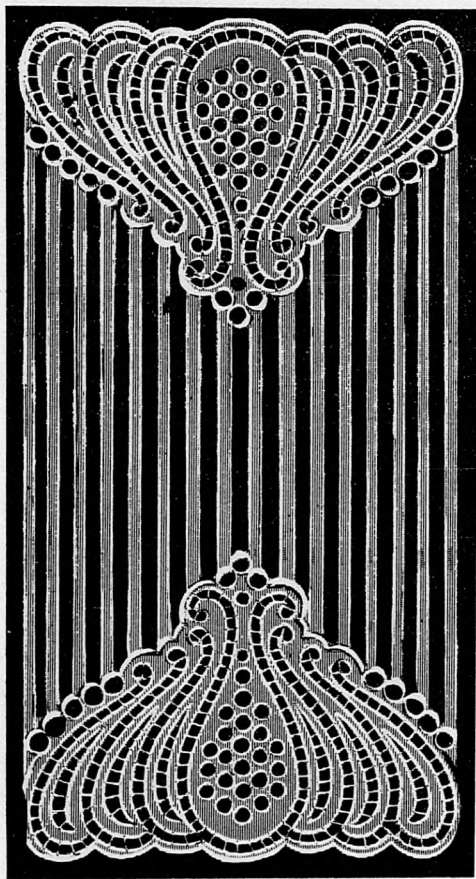
— Máshol is van gyerek.

— Csakhogy ezek árvák! — vágta ki magát.

— Az igaz, — helyeselte a tekintetes úr. — De min
kaptak össze?

— Mi türés, mi tagadás, — vallotta be restelkedve, —
én bizony, tenni kezdtem a szépet...

— Mit beszél? — nevetett a tekintetes úr. — Maga?
 — Én hát.
 — De hiszen a kilencven felé kullog!
 Csak nyócevanhat még, tekintetes úr...
 — De ilyen korban!
 — Semmi, — legyintett büszkén. — Nem cserélnék sok fiattal. Vagyok még én olyan legény...
 — A' vót a szándékom, hogy elveszem...
 A tekintetes úr rácsodálkozott.
 — Megbolondult? — csapta össze a kezét.
 — Mér'? — ütközött meg rajta. — Vagy olyan semmi ember vagyok, hogy asszony se illet engem?
 — Semminek nem semmi, de mégis...
 — Ne tessék aggódni, tekintetes úr, mer' én még sohase vótam beteg, hászén negyvenhárom esztendő't szógáltam ki egy végben, jó egészséggel, nyugosztalja Isten,

Különleges vitrázs. „Gottlieb” modell.

a kedves tatájánál meg itt. Nyócevanhatesztendős vagyok, de még csak nem is tüszentettem egész életembe', nem én.

— Tudom, de a házasság nem kismiska és az ilyen idős embernek bizony már nyugalom kell...

Az öreg a fejét rázta.

— Valamit mondok, tekintetes úr. Én nőtlen maradtam teljes világeletembe', mer láttam az asszonyi paratikat s nem akartam kárhozatba jutni elevenen...

— Látja?

— Igen, de megbántam. Milyen szép lett vóna, ha azt mondhatom valakinek: Édös feleségem! Meg aztán ha azt gügyögte vóna nekem valamicske kicsi szájb: Édös apám... De nem mondta. Ugy éltem szép szabadságomban, mint a kiskirály, ám úgy halok meg, mint a kutya. Még a'se lesz, aki megsirasson engem...

Sóhajtott és föltekintett a csillagokra. A tekintetes úr megsajnálta az öreget.

— Ugyan, ugyan, — vigasztalta szeliden.

Mihály bá' elmorzsolta szeme csücskében a könnyet.
 — Nem is boldogságot kerestem inkább, bár igen szép személyű meg dolgos fehérnép az illető, hanem hogy apja lehessen annak a két szegény árvának. Ugy gondoltam, úgysis üres a kerti ház, beköltözöm hát az asszonnyal meg a két gyerekkel, hadd töltsen meg az udvarunkat szép, gyöngyszem gyermekkacagás, mer' az úrfiúknak is serkedik már a bajuszkája és a kisasszonykák is maholnap kiröppennek áldott fészükéből s úgy maradunk, mint szedett szöllőág... Nem igaz, tekintetes úr?

— Bizony, Mihály bá'... — tünődött el Sáthory.

— Meg aztán arra is gondoltam, hogy magam is ki-dőlhetek mihamarvást s ki pótol akkor engem? Vagy olyan kocsis kerüljön ide, ki ellop szénát-zabot a Csillag meg a Héka elől s ahelyett, hogy jó gondjukat viselné, éccakánta csak a lányok után kóricál? Azt má' nem! Még a siromba' se vóna nyugtom. A Palkó pedig most tizesztendő's, hat-nyócat még én is elhúzóok, úgy, hogy mire behunyám a szememet, ott ülne már a bakon a lelkemadta, jó kocsis...

— Igaza van, Mihály bá'. — Tudja, mit mondok? Vágja gálába magát holnap reggel. Háztűznézőbe megyünk...

— Megtenné a tekintetes úr? — kérdezte megilletdve.

— Meg én, Mihály bá', hogyne tenném, ha úgy gondolja? Csak aztán meg ne bánja...

— Ne tessék félni, — legyintett vidáman. — Tudom én a ló meg az asszony törvényét...

— Rendben van, — állott föl a tekintetes úr.

— Hihihí, — viháncolt valaki az ambitus mögött.

Julis volt, de lába kelt.

— A cefre-lelke, — morgolódott az öreg. — No de nem ba... Jó'ccakát, tekintetes úr!

Hátrabillegett az istállóba s meggyújtotta üveglámpásában a fíkarncnyi gyertyavéget. Ült alatta egy darabig, a tekintetes úr szavait fontolgatta s magával is számot vetett. Rendben találtatott. Emelt még egy jó öl szénát a lovak elé, aztán elfeküdt a függő-ágyán, de csak nyitott szemmel aluszkált, mint a nyúl. Öreg szíve bele-belebízsergett. Csak Dobondyné meg ne kutyálja magát! Mert — nem is szólt efelől a tekintetes úrnak — igen-igen kicacagta, mikor példázgatni kezdett, hogy — tessen fel — milyen jó pihenni a vén fa árnyékában...

Alig pítymallott s már ott dudorászott a lovak faránál. Kefe, vakaró... vagy negyven stráf port vert ki a szőrükből, löfejenkint. A nap is kél már. Kiment a kúthoz, megmosdott frissiben, szép gyolcsümeget vett és felöltötte az ünnepi gunyáját, a zsinóros dalmányt, meg a ramos csizmát, aztán a szakállát is rendbe hozta, de gondosan és előkullogott az ambitus felé. Kezében a jogar: szép, fekete, bojtos ostera...

— Mit álmodott, Mihály bá'? — vihogott a szemébe Julis.

— Rusnya férge, — fordult el tőle megvetően.

Jött már a tekintetes asszony is a kert felől, ölében egy csomó harmatos őszirózsa. Hervatag-szép arcán szív-béli mosoly.

— Mindjárt, Mihály bá'. — nézett rá jólelkűen. — Csak éppen hogy reggelizünk. Az úr is föl kelt már. De mondja csak, meggondolta?

— Meg, — nyitotta rá mosolygó szemét.

— Akkor jól van, pedig őszintén szólva, félek!

— Ne tessék...

— De fatal az asszony...

— Annál jobb.

A tekintetes úr kipillantott.

— Nem lesz még kórán, Mihály bá'?

— Nem, nem, — köszönt alázatosan. — Nem kapjuk később otthon. Kimegyen mezei munkára...

Reggeliztek. A tekintetes úr is feketében! Nagy, pántlikás szivart dugott az öreg szájába, a tekintetes asszony pedig egy szál őszirózsat tűzött a dalmányára.

— No, mehetünk!

Ott lakott özvegy Dobondyné a Csiki-utca sarkán vagy két kőhajtásnyira. Kapujában két szép nyirfa. Őmaga

meg az udvaron a mosóteknő mellett. A tekintetes úr megállt a kapu előtt.

— Még visszafordulhatunk, — szolt halkán.

Szorogott az öreg, szurkálta ostora nyelével a földet, de nekidúrálta magát.

— Ha már itt vagyunk, hát...

A tekintetes úr bement.

— Adjon Isten, Dobondyné!

— Fogadj Isten, tekintetes úr...

Megiepetve nézett úri vendégére, de észrevette a háta mögött Mihálybát és elmosolyodott.

— Jártunkban-keltünkben bekukkantottunk, — kezdte a tekintetes úr a köznép nyelven.

— Jól tette, édes tekintetes úr... De én így vagyok!

Leengedte szoknyája szárnyát szégyenlősen, aztán beszaladt a házba, széket hozott ki s letörülte a kötényével, gondosan.

— Tessen leülni nálunk...

— Hogy ne vigyük el a gyerek álmát, — fúzta tovább Mihály bá'.

A kalácsképű özvegy rávillantotta perzselő szemét.

— Alusznak azok ügyis, — mosolygott hamiskásan. — Ugy nevelem, noha nehezen...

— Bizony nehéz, — bólogatott a tekintetes úr. — Megérzik a házon az apa hiánya.

— Meg, meg, — kontrázott az öreg.

A két gyerek a pitvarból kinézett bámészan.

— No, Palkó! — mosolygott a tekintetes úr.

Előrebátortodott. Szép, kerekkepű fücska, Mihály bá' szeme megtelt fényvel.

— Mindig léviszem őt a Marosra, mikor a lovakat feredőztetem. Hol a Csillag, hol meg a Hóka hátán cocózik. De milyen ügyes! És hogy szereti a lófélét, ügye, Palkó?

— Az a helyes, — cirógatta meg a tekintetes úr. — Hát az a nagyszemű leányka?

— Az az Annácska, — büszkélkedett az anyja. — Kicsi még, de milyen jó gazdasszony!

— Derék dolog, — cirógatta meg őt is a tekintetes úr. — No, gyerekek, vegyetek egy kis nádmézet!

Egy-egy pengőt nyomott a markukba.

A gyerekek elizskoltak.

— Valamit mondanék magának, Dobondyné, — nézett rá a tekintetes úr komolyan.

— Tudom s látom is, hogy milyen jóra való asszony. Mondja meg őszintén, gondol-e maga valamelyes férjhezmenetelre?

A csillagszemű özvegy belepirult.

— Hát ami azt illeti, tekintetes úr... de nem igen találtatik...

— Dehogynem! — kottyantotta ki Mihály bá'.

— Mutathatok egyet, — pillongott a tekintetes úr laposan.

— Jaj, nekem ne, — ijedezett az asszony, — mer' én úgy félek a férfifélétől, mint a tűztől!

— Tőlem is? — zörrentette meg Mihály bá' az ostoronyelet.

— Kendtől? — nézett rá az asszony kicsinylően. — Hiszen a nagyapám lehetne!

— Nem is öreg, — védte a tekintetes úr.

— Öreg az ördög, — mormogta Mihály bá' leforrázva.

— Öreg fának jó az árnyéka, — idézte a tekintetes úr.

— Már én csak a fiatalabbját választom, — nyelvelt az asszony, de komolyan. — Aztán meg jobb a napsütés, mint az árnyék...

A tekintetes úr képe elborult.

— Pedig háztűznézőbe jöttünk!

A menyecske nagyot nézett.

— Megkért Mihály bá', hogy beszéljek magával. — folytatta a tekintetes úr. — Jó apja lenne a gyermekeinek.

Dobondyné megbotránkozott.

— Inkább ne, — nézett az öregre lesujtóan. — Hogy is gondol ilyet?

Mihály bá' megsértődött:

— Mér' ne gondolnék? — húzta össze zuzmarás szemöldökét. — Tisztos kocsis vagyok, meg jószándék vezérel. Egy kis pénzem is vóna, mit becsülettel megszógáltam...

— Nem kell, — fordult el Dobondyné.

— Gondolja meg, — kérlelte a tekintetes úr.

— Eszem-ágában sincs! — pattant föl mérgesen. — Tisztelet, becsület a tekintetes úrnak, de inkább felakasztanám magamat! Mit kacafántoskodik? Nagy vénétségére kirekedt az esze?

Mihály bá't szíven ütötte a szó.

— És dögába' otthon vonék, — düllesztette ki a mellét kevélyen. — Tanácsér' se megyek a szomszédba. Se asszonyér'. Annyi van, mint a pityóka. Csak egyet füttyentek és már jön... Mehetiünk, tekintetes úr!

— Ne haragudjék, Dobondyné lelkem.

Az asszony arca égett szégyenében.

— Dehogy haragszom, kedves-jó tekintetes úr, de mégis csak bosszantó, hogy egy ilyen vén betyár...

Mihály bá' elképedt.

— Mi'csa betyár?!

— Aki menyecskék után baktat, — vágta ki Dobondyné. — Hírlik a faluban! Most meg rám veti ki a hálóját... ebadta vén szamar!

— Aki mondja, — tromfolt vissza a lovag.

— Majd kiseprűzöm innét! — —

Kint voltak hamar.

— Látja? — nézett rá a tekintetes úr szemrehányóan. — Szégyenbe kerültünk!

— De még milyenbe! — baktatott a gazdája mellett, mint a megvert kutya. — Hogy így megsértett!

— Hátha még a felesége lenne!

— Isten ments! — morcogta bizonytalanul. — De nehogy szóljon otthon, tekintetes úr!

— Dehogy szölok, — somolygott az öregre.

Bementek az udvarház kapuján.

— No, hogy jártak, Mihály bá'? — szolt le a tekintetes asszony az ambitusról.

— Rosszul, — húzta le nyakát a vállá közé.

Besomfordált az istállóba s pörge kalapját a sarokba vágta.

— No, Csillag, én megkaptam a magamét!

Felkuncorodott a jászoly szélére, a két ló közé. Csillag is, Hóka is kérdően nézett rá.

— De úgy kell nekem, hogy a szívem elfordult tőtőletek, én kedves bogaraim... Lám, milyen is az asszony! És milyenek vagytok ti — — Én már csak veletek maradok!...

Kiperrent a könnye s hősakállára hullt. Sirdogált csendesen. Nézte a Csillag meg a Hóka, szép, nagy, barna szemük egy-egy szomorú csillag, — lélek néz ki rajta. Cso-dálkoztak rá egy darabig homályos értelemmel, aztán a vállára hajtották nagy fejüket csendesen...

Budapest, Póstaíók 32

KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET

ÉS RENDELŐLAPOT!

A komédiás

Irta: Rác Pál

— Alehopp!

A kutya kétlábra állott. Fényes szőrén sziporkázott a lámpák tüze. A komédiás szigorú, de meleg tekintettel kormányozta. A kutya megérezte a szeretetet és hűséges igyekezettel tipegett az emelvényre.

— Alehopp!

Már fentült a keskeny dobogón. Okos szemével élesen figyelte a pántlikás karikákat, amiken keresztül-kasul vgrádozott.

— Alehopp!

A szűk ponyvasátorban, melynek tetejéül a csillagos égbolt szegődött, néhány falusi ember tapsolt. A kutya hálásan szűkölt, mert tudta, hogy neki szólt.

Azután egy kopott kék gömbre ugrott. Úgyes mozdulatokkal guritgatta maga alatt, úgy, hogy a népség nem g y ő z ő t t esodálkozni rajta.

— Alehopp!

Kint, a ponyván túl, gyereksírás hallatszott. A komédiás felkapta fejét. Felesége megmozdult a sátor bejáratánál. Kiment. A sötétben tapogatózva kereste az ekhós-szekeket, melynek fenekén szennyes párnák között aludt a csöppség. Feketefejű, maszatos gyermek, aki kicsiny egy esztendejével öntudatlan járta a világot k ő b o r szülei mellett. Inkább nyűg volt, mint áldás. Mire is a komédiásnak gyermek? Nem oda való az. Az esőverte ekhós-szekeknél nincs szüksége gügyögő lakóra. Ki vigyázzon a bejáratnál, ha az asszonynak pesztrálni kell? A komédiás éles figyelme megoszlott. Felbosszantotta a gyerek.

— Alehopp!

Rikácsolt nagyot a hűséges állatra, egyetlen számbavehető vagonára, úgyszólván kenyérkeresőjére, amely szelid öntudatossággal járja vele az országutakat, osztozva jólétben és nélkülözésben egyaránt. A kutya okos tekintete azonban lehűtötte.

→ Alehopp!

Egyszerre a vállán termett és a fejére kuporodott, mint egy megelevenült szobor.

Az asszony, kinek keskeny, sápadt arcán a szépség nyomai birkóztak az anyai gond ráncával, a szekérhez sompolygott. Susogva lihegte be a nyíláson:

— Csucsuj, csucsuj...

A kishű tovább aludt. Mintha tudta volna, hogy felesleges ebben a társaságban, meghúzta magát.

Az előadásnak vége lett, az a pár fillér, amit a falusiak dobtak oda a kopott cintányérra, éppen hogy tengette életüket. Hízelegve simogatták meg a művészkutyát és falatokkal édesgették. Az állat már megszokta ezt. Apró vakkantással nyalta rá gazdái kezére hálájának kifejezését, majd felkapaszkodott az ekhós-szekér elejére és álomba tekerközött. Aludni ment a házaspár is és csak a zörgöcsontú sovány gebe rágesálya a szénát.

Másnap tovább mentek.

Odakötötték a sátorfát a szekér oldalához, a foltos ponyvát az ekhóra terítették, a gebe egyet rántott a könnyű alkotmányon és mentek. Előttük nyújtózott az országút végtelen teste. Minden fa árnyéka az övök volt, minden bokor szállást adott. A komédiás gondolkodva pipált. Kócmadzag-ostorával a lovat csak úgy szokásból legyintette. Mellette ült a kutya. Élesen figyelt jobbra-balra a poros földek során. Bizonyosan egeret lesett. Háttul, az ekhó alatt, gügyögött a gyermek. Anyja valami foltos ruhát igazgatott és szórakozottan felelgetett a naiv csacsogásra. Különbö nem sokat ügyeltek rá. Kenyerük keresője a kutya volt. Arra tellett minden gondjuk. Fűrösztgették, kefélgették, hogy szőre minél fényesebb, minél csillogóbb legyen.

— Szegény embernek teher a gyerek... — mondta egyszer egy falusi korcsma előtt a komédiás.

— De odaadná-e?

Ezt a korcsmárosné kérdezte, csak úgy kötekedésből.

— Oda én! — bólintott a komédiás. Az asszony pillája azonban kerekre tágult. Sovány arcán át ránc futott a szája szögletébe és minden ok nélkül kebléhez kapta a fiút. A komédiás kenyeret dobott a kutyanak.

— Ez az én vagyonom, ni...

— Szép kutya!... — mondta egy odavetődött atyafi.

— Az ám! — csapott nagyot a ványadt gebére a komédiás és továbblódult a szekér.

Kint, valahol a gyér legelők táján végül megállottak. Kiheveredtek a zöld gyeprre. Az asszony főzni próbált valamit, a férfi a szekér löcsét igazgatta, a gyermek édes fürgeséggel örült a tiszta természetnek. A kutya álmosan lihegett.

Nagy forróság kerekedett valahonnan. A kutya már érezte. A levegő fullasztó lett, süttött. A kishű kenyeret

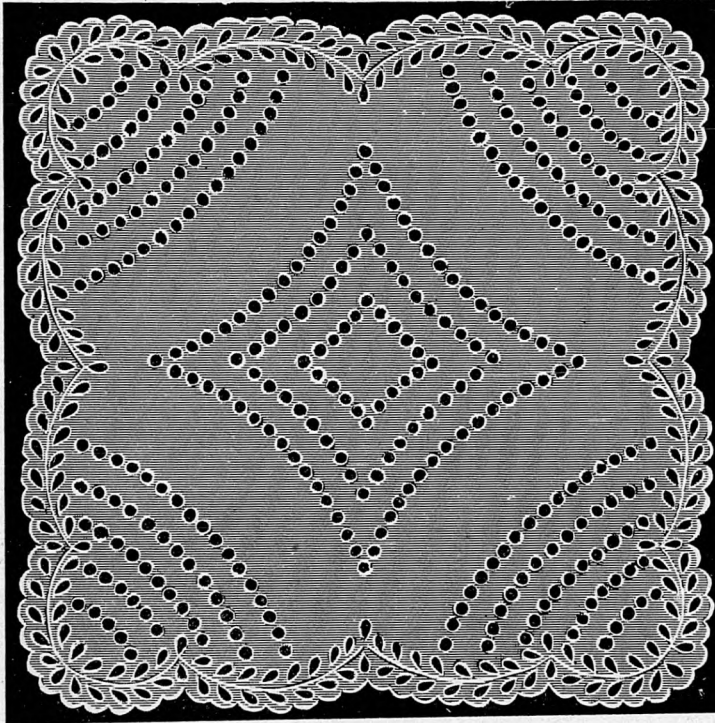
kért. Kelletlenül majszolta a száraz darabkát és mikor ráunt, a kutya felé nyújtotta.

Az állat utánakapott. Megette. A kishűban erre — a nagy emberek előtt szinte érthetetlen — bosszúság támadt. Visongva markolt a kutya bársonyos fülébe és ráncigálni kezdte. Az állat felvonított.

... És ekkor egy pillanat következett be. Az a pillanat, amikor az állatban uralomra jut az indulat. Az az ösztönös védekezési vágy, melyet semmi kitanítás le nem szelidíthet. A fájdalomra felvakkant az állat és morogva kapott a gyermek kezéhez. Egy hirtelen megbánó ugatás, egy felijedt visítás és a gyermek keze véresen lógott. A sápadt asszony ájuldozva kapta ölbé a feketefejű fiúcskát.

A komédiás idegfejszülten meredt a pillanatnyi jelenetre. Indulatainak fészke mélyén felhorkant.

... És ekkor egy másik pillanat következett. Az a pillanat, amikor az emberből is kitör a természet közös tulajdonsága, mikor a vad, világjáró, étellet birkózó, rideg emberből kitör a gyermekéért halálrakész szülő, apa... Amikor a vér a véreért összetartozóan felbuzog és testének érzi azt a csöppnyi tetet, ahonnan csendesen csepeg

Egyszerű madeira milliő. Gottlieb Gyula iparművész eredeti terve.

a barnapiros vér... Rikoltva kapta föl ölmosvégű tölgyfabotját és a kutyára vágott. Fején találta. Nyöszörögve nyúlt el az állat. Hűségese szemével megegyeszer felpillantott gazdájára, farkát megcsóválta, kimúlt.

A galyék mögül haragos felhökölösszus öltögette villámlenyelvet és úgy dorombolt mint egy fantasztikus óriás macska.

Az ember haragja lehült. Lesápadvá nézte a megdermedt dögöt, egyetlen vagyonát, kóbor sorsának részesét, kenyérkereső pajtását, mindenét...

Az asszony siránkozni kezdett.

— Induljunk, jön a vihar.

A férfi befogott. Mogorva-bánatosan nézett körül.

— Mit csináljak?

Az asszony elértette. Nem szólt. A komédiás tovább tanakodott:

— Itt csak nem hagyom?

— Hát ne hagyjad...

A komédiás csak ezt várta. Izmos teste megreszketett, ahogy lenyult az állatért. A szekérre tette. Oda a régi helyére, a vackára, ahonnan okos szemével oly figyelve nézett. Nem szólt. Ajka vonaglásra állt, szemében haragos bánat borongott. Az asszony is hallgatott. Tájékozatlanul nézett belé a bizonytalan jövő sötét titkaiba. Sajnálta a kenyérkeresőt, de... de ott, bent, a keble feekén, a szíve rejtekében, önfeláldozó anyaságának tudatában — elégteltelt érzett...

— Gyüa!...

Hallgatva kocogtak szembe a viharral, amely úgy jött, mint a valósulásra ért végzet. A vak ló horkolva ugrott egyet-egyet a csattanásra. Az eső zuhogott, a villámok úgy járták a földet, mint a népregék ördögsekerei. A férfi foga megvacogott. Bent a vizes ekhó alatt félve imádkozott az asszony, rémülten hallgatott a gyermek, a haragosnak gondolt Isten közelségét érezték valahányan.

A borzalom nőttön-nőtt. Vízárdat ömlött az égből, a fellegek szinte a búzatáblákon legeltek. Az asszony nem bírta tovább. Felülkerekedett hitén a gyermekkorában tanult babona. Rimánkodva szólt előre, az ázott emberhez:

— Ne vigyük tovább...

A komédiás visszanezét.

— Mit?

Az asszony küzködve felelt:

— Ezt a kutyát...

— Már mért?

Az asszony sápadtan dadogta:

— Hidd el, babonának tartják, de igaz... Azért van ez a vihar, mert dögöt viszünk... Lökd ki, lökd ki, mert idepusztulunk. Dióbarna szemében rémület ült. Göresösen szorongatta a szípigó gyermeket és úgy könyörgött:

— Állj meg, vesd ki...

Nagyot csattant. A lecikázó tűzkigyó egy útszéli tölgyfát szelt ketté. Fejszével sem tudták volna jobban.

Az erős férfi megrázkódott.

— Babona, de lehet, hogy igaz...

A kutya után nyúlt. Megegyeszer magához szoritotta a kihült állatot. Úgy tette, hogy ne lássa az asszony. Azal kilökte az árokpartra. Tombolva rohant rá a lucskos vihar és összepacsolkta.

A komédiás eszelősen rángatta a gyeplőt:

— Gyüa... gyüa...

És rohant a szekér. Mintha rossz szellemek üznék, úgy vágott neki a viharnak.

A hegy peremén azonban kékre vállott az égbolt. Hideg szél szökött neki a ziháló fellegóriásnak és elállt az eső. Enyhe napfény ömlött végig a vizes világon és a magasságban acéltüstü fecskék keringöztek.

A szekér egy cser tövénél megállott. A komédiásban is elült a félelem, csendes nyugodtság váltotta fel helyét.

Érdeklődve nyújtózott hátra a vizes szekérben és kezébe vette a gyermek véres ujjait. Hozzáhajolt és esetlenül, férfiasan csókolta meg.

Azután, mintha sohasem hallott kérdésre felelni, mormogott magában:

— Sebaj... vége a komédiának...

Vetélytársnők

A három királyné

Irta: Berend Miklósné

Egy ósrégi monda meséli, hogy Ádámnak már Éva megteremtése előtt is volt felesége. Az első házastársat Lilith-nek hívták. Szép volt, mint az ujonnan megteremtett természet, de mert nem volt lelke, Ádám Istenhez fo-háshzkodott, kérte, adna neki hozzá hasonló élettársat. Az Ur akkor Ádám oldalbordájából megalkotta Évát. Az el-taszított Lilith kegyetlen bosszút állt, kigyó alakjában körülsziszegte az első emberpárt, aki az ő megrontó taná-csára hallgatva, örökre elveszítette a Paradicsomot.

A bűnbeesés története köré fonódó mese tanulsága szerint már akkor is két asszony versengett Ádámért, amikor még csak egyetlen férfiember élt a földön. Éva lányai azóta is szívós harcot folytattak Ádámért. Ez a harc néha megmaradt a családi élet keretében, néha po-litikai térre terelődött és maradandó nyomot hagyott a világtörténelemben. Ha figyelemmel kísérjük az örök ve-télytársnőket, akik beirták nagy esatájuk krónikáját a történelem könyvébe, érdekes asszonyi dokumentumokat találunk.

Franciaországban régi trubadur-énekfoszlányt ismer-nek, amely még a népvándorlás korszakából eredt. Ha ma-gyarrá fordítom ezt a kifejező balladatöredéket, így hangzik:

Száll az ének, száll a monda
Aquitánból Perigordba:
„Aranyhaja tűzben lángolt,
Fehér lába vérben gázolt,
Ezer ember vesztét hozta
A gyönyörű Fredegonda.“

Az Úr 568-ik esztendejében, favirágzás idején, két szorososan összeölelkezett nő zokogott a toledói királyi pa-lota asszonyházában. Athanagild nyugati goth király fele-

sége búcsúzkodott kisebbik leányától, a szelid Galswintha királykisasszonytól.

A királyasszony könyörögve kulesolta kezét a menyasszonyért jelentkező követek felé.

— Csak egyetlen napot engedjetelek még és semmit sem kérek többé. Ti kemény ábrázatú, zengő pajzsú frank urak, ti jól tudjátok, hogy ahova lányomat viszitek, Chilperik párisi király udvarába, nem talál gondosan dajkáló anyát az én gyermekem!

A frank menyasszonykérők vezetője így szólt:

— Egy lányodat királyi nászra küldted már urunknak fivéréhez, Sigebert frank királyhoz. Miért vonakodsz hát gondjainkra bízni Galswinthát?

A királyné sirva felelte:

— Brünhilda lányom karja szilárd, mint a hajlékony acéltör. A gondolata felhőbe törő sasmadár. De Galswintha karja zsenge, mint a bimbózó tavaszi ág; szíve kezes, mint a fehér tollú békegalamb. Jaj, csak egyetlen napot adjatok még!

A követek visszavonultak. De kimenőben zúgolódva emlegették Chilperik király türelmetlen vágyát és a hosszú, nehéz utazást. Hetednapra Athanagild király lefejtette Galswinthát édesanyja óvó kebeléről és átadta őt a frank leánykérőknek.

Hosszú szekérsor haladt keresztül Toledó utcáin, az északi kapu felé. Athanagild király a góth lovagok élén a Tajó partjáig kísérte leányát. A folyó szalagjánál a király kísértével együtt visszafordult. De a királyasszony átvált a menyasszony útszekerébe.

— Egy napi járőrföldön hadd kísérjem még az én szerelmes leányomat!

Este lett, letáboroztak.

Hetednapra a Pyreneusok lábához értek. Meredek ösvény vezetett a kék hegyhátra. A királyné kísérete megtorpant.

— Asszonyom, egy tapodtat sem megyünk tovább.

A királyné zokogva búcsúzott Galswinthától:

— Légy boldog, leányom, de hét éjszakán át rossz álmok látogattak. Hideg szél fúj a hegy felől... Vigyázz magadra, lányom, jól vigyázz!

A féltő szavak fájó visszhangot keltek a menyasszony lelkében, de azért alázatosan felelte:

— Isten így rendelte, anyám. Nekem engedelmeskednem kell. Teljesedjen be az ő akarata.

Azután anya és lánya sok nehéz sóhajásban leváltak egymásról. Sohasem találkoztak az életben többé.

Rouen előtt a menyasszony átvált a toronyalakú, ezüst lemeztől csillogó, nászi díszszekérbe. A mennyezőt Rouen városában ülték. Galswintha esküvőjét épp olyan fényes pompával ünnepelték, mint annak idején Brünhilda királykisasszonyét. A frank nemesek és köznövények, régi pogány szokás szerint, a menyasszony lába elé dobták mezítelen kardjukat és harsogva üvöltöttek az északi hazájukból magukkal hozott, apáról-fiúra szálló esküformát.

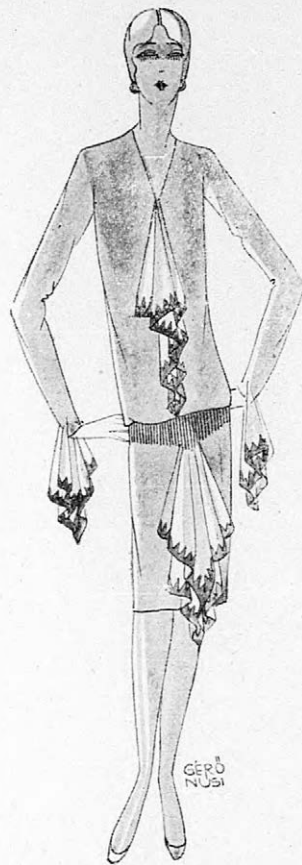
— Kard éle metssze el annak fejét, aki galádul megszegné a királynénak fogadott hűséget!

A palota dísztermében Chilperik király szent ereklye-tartóra helyezte kezét és megegyeszer megerősítette hitvesi esküjét. Megfogadta a góth és frank urak előtt, hogy nem fogja eltaszítani Athanagild király leányát és amíg Galswintha él: nem vesz más asszonyt maga mellé.

A szelid Galswintha félénken felemelte szemét. A díszterem sarkában, a frank udvari asszonyok közül, két zöldesen villogó szem villámlott felé. Lángoló, aranyeres haj omlott két kigyózó szemöldök fölé. Galswintha látta, hogy a frank nő termete délceg és karesú, mint a toledói kastélykert hajló palmafája, a csipője táncos és csábító. A tartása mégis gögös, mint a parancsoláshoz szokott királynőké.

Kamarája mélyén, mikor a nehéz aranykoronát levették fejéről, Galswintha megkérdezte szolgáló-asszonyaitól:

— Ki volt az a vereshajú, macskaszemű nő, aki a király esküje alatt felém döfött szemével?

A frank szolgáló-asszonyok zavarodottan néztek egymásra. A hízelgő ének, amivel a nászi ágyat felvetették, elhangzott ajkukon. Vésztlő csend borult a füledt kamrára.

— Ki volt? — sürgette a királyné.

Akkor megszólalt egy mézes szavú, álnok tekintetű frank nő, aki rózsaleveleket szórt a biborpárnára:

— Fredegonda az, a király ágyasa. A szolgálóból lett kegyencő...

Hét-hétig a király minden éjjel Galswintha ágyaházában tért nyugovóra. Az alattomos arcú, kémlelő szemű frank asszonyok versengve törték magukat Galswintha királyné kegyeiért. A néhai kegyencőt nem is köszöntötték többé. Gúnyos szófűlláncok repedtek Fredegonda körül. A vereshajú asszony összeharapott foggal, ökölbe szoruló kézzel járt a királyi palotában. A nyolcadik héten Chilperik király nagy lakomát tartott. A bor patakokban ömlött, nyers nóta harsogott. A király mellett — a főhelyen — sápadt arccal, riadt gyermekzemekkel, halvány alabástrom szoborként meredt a királyné. A lakoma, melyből hiányzott a görög symposionok fuvolazenés bája és a római orgiák nagymivű pompája, egyre vadabbá szilajodott. Az emberi mivoltukból kivetkező frank urak kardmarkolathoz edzett, durva kezükkel már a felszolgáló leányok után nyúltak. A nemesebb erkölcsökhöz szokott, keresztény papoktól pallérozott góth királynő borzadva burkolta fátyolába fejét, elmenekült az állati duhajkodásba sülyedt tivornyázók közül. Ekkor két fátylavívő fiú között belépett a vereshajú Fredegonda. A borgözös terem közepén megtorpant. Megrázta hullámzó sörényét. Megoldotta tűzpiros köntösét. Két részeg harcos kezéből kiragadta a széles, mezítelen kardot. Az üvöltöző férfiak mámoros gyülekezete előtt eljárta az ősi pogány kardtáncot. A magasra emelt pengék szikrát szórtak rontó arca körül. Izzó, fehér karja lobogtatta a cikázó fegyvert. Meztelen lába belegázolt a patakzó borfolyóba. Mintha pirosan vonagló szívet taposott volna...

Chilperik király vérbe boruló szemmel nézte. A frank urak kurjongatva biztatták a táncoló boszorkányt.

Aznap éjjel Chilperik király Fredegonda oldalán aludta a részeket nehéz, visszataszító álmát. És ettől a tivornyas éjszakától kezdve nem kereste fel királyi hitvese kamaráját többé.

A frank asszonyok elhanyagolták a királyné szolgálatát. Gúnyos szájszöglettel, kárörvendő tekintettel lézengtek a magára hagyott Galswintha körül. A szemesebbek már mind Fredegonda parancsát lesték. Nemsokára az utolsó frank szolgáló asszony is elszökött a királyné asszonyházából. Ott ültek mind a mozdulatlan arcú Fredegonda körül, aki magasra emelt fővel, kevély testtel trónolt közöttük, mintha ő lett volna a megkoronázott királyné.

Galswintha lehajtott homlokkal imádkozott a feszület előtt:

— Drága Jézusom, akik közé vezettél, azok még büns sötétségben tévelyegnek. Nem olvadtak egygé a te szent tanításoddal. Csak ajkukkal mondják keresztényeknek magukat, holott a szívükben még pogányok maradtak. Rossz sejtés bánt... Az éjjel álmomban anyámat láttam; fekete gyászpálástot öltött. Édes Jézusom, ha úgy rendeltetett, hogy áldozatul kell esnem: engedd meg, hogy kiömlő vérem megszelidítse az ő lelküket és elmossa Chilperik király bűnét.

A szőnyeges nyoszolyán Fredegonda felkőnyökölt az erdei füvektől illatos párnára. A rubinszemű aranykigyó gonoszul leselkedett hajló bársonykarján:

— Első feleségedet, Audovéret, eltaszítottad miat-

tam. Holott három gyermekednek anyja volt és inkább asszony, mint ez a ványadt, holdvilágábrázatú! Mikor kergeted már vissza, az anyja szoknyája mellé, ezt a pityergő, ijedt gyereket?

Chilperik ökölbe szorította kezét. Izomtól dagadó karján pattanásig megfeszültek a nehéz aranykarikák:

— Megesküdtem a szent ereklyére, hogy nem üzöm el magamtól Athanagild király lányát!

A boszorkány mosolygott:

— Azt is megfogadtad, hogy amíg Galswintha él, nem veszel más asszonyt magad mellé. Ime, mégis itt vagyok melletted. Nem te vagy az első frank király, aki megtöri esküjét!

Chilperik komoran bámult maga elé:

— Athanagild király fegyverrel torolná meg a lányán esett gyalázatot. Sigebert öcsém csatlakozna felesége apjához. Két tűz közé szorulnánk. Könnyen elveszejtenének.

— Öld meg, — sügta a boszorkány — éjjel, amikor hitvesi bizalomban alszik a karod közt, fojtsd meg a hosszú, fekete hajával.

A boszorkány feltépett szájjal kacagott:

— Chilperik király, én szerelmes szolgálóm, megengedem neked, hogy ma éjjel — éjfél órában, még egyszer, utóljára — felkeresd hitves feleségedet: Galswintha királynét.

A szél beletépett az őszi fákba. Galswintha borszongva hívta szolgálóit. De senki sem felelt. Még a hazájából hozott góth lányokat is eltávolította valaki mellőle. Söhajtva bontogatta térdig érő haját. Közben halkán dudolt:

— Hej, ha látná anyám, be egyedül vagyok!

Nincs ki megfésüljön szép arany fésümmel.

Hadd fonom be hajam, két hosszú tekeresbe,

Ahogy asszonyanyám szokta éjszakára...

A nehéz ajtókárpit megrándult. Chilperik király állott a küszöbön.

Galswintha riadtan hátrált a feszülethez:

— Mit kívánsz tőlem, Chilperik király?

A király zord elhatározásban közeledett hozzá:

— Jöttem, hogy megöleljelek... hogy megcsókolja-isk, ifjú királyné!

Galswintha sikoltott:

— Fojtó a karod, kegyetlen a szád! Jaj, ne ölelj meg, ne csókolj, Chilperik király!

A kárpit ketté szakadt. A veres boszorkány rávetette magát a királynéra. Leszorították az ágyra, bős pogány indulatban ketten megfojtották vastag tekeresbefont, hosszú selyemhajával. Történt az Urnak 568-ik esztendejében, őszi levélhullás éjszakáján.

Chilperik király másnap nagy ünnepségek között feleségül vette a veres Fredegondát.

Igy szól a történet, melyet a szentéletű Gregoire de Tours püspök jegyzett fel. Az asszonyok vetélkedése azután politikai térre terelődött, mert a szelid és megható, áldozati Galswintha helyét a harcias és visszatorló Brünhilda foglalta el.

Brünhilda királyné bosszút esküdött huga haláláért. Kegyetlen harc indult meg a két frank birodalom: Ausztria és Neustria között. Ez a harc megölte Sigebert és Chilperik királyt. Tovább dúlt fiaik és unokáik között; mind addig, amíg a kígyófészek kipusztította önmagát. Sigebertnek magva szakadt és Chilperik utolsó fia bős lovak által agyonrúgatta a bosszút szomjazó Brünhildát. A szörnyű és csudaszép Fredegonda természetes halállal múlt ki, mielőtt végleges diadalát megérhette volna. De veres emléke ma is visszakisért a zavaros, sötét multból származó ó-francia népballadákban.

BUTOR

POLGÁRI LAKÁSBERENDEZŐ VÁLLALAT
DR. GÁSPÁR GÉZA

Budapest, Károly-körut sarok, Dohány-utca 2 és V., Nádor-utca 21.

Teles lakberendezések, mindennemű kárpitos árúk, szálloda, penzió és amorikai rendszerű irodabutorok állandó kiállítása. :: Előnyös fizetést fűtélések

BUTOR

Szemtől-szembe

DE PROFUNDIS: a mélységből, a megaláztatás pol-lából, a nyomorúság fülledt akenéből kiált fel a nyugdíjas állami tisztviselőik segítségkiáltása. Emberek, szenvedő emberek elszorult torkából szakad ki a vészjelző S. O. S. és százezrek lelki antennáján reszket végig. A százezrek pedig tehetetlenek. A százezrek megtették a kötelességüket akkor, amikor odaadták pénzüket az államnak, mindnyájunk leg-főbb gondozójának és nincs mit adniok egyeseknek, akik jogosan az államtól várják a gyors segítséget. Majdnem százmillió pengő fölösleget mutatott az elmúlt költségvetési évben az államháztartás, — nem lehet hát azt mondani, hogy a polgárok kivonták magukat a közterhek viselése alól. Ahol ekkora fölösleg van, ott nemcsak morzsa, hanem karéj kenyér is kell, hogy jusson az állam becsülettel kiszolgált hivatalnokainak, a nyomorba taszított öreg nyugdíjasoknak. Megdöbbenő statisztika árulja el, hogy majdnem huszezer olyan nyugdíjas van, akik havonta negyven pengőt sem kapnak. Micsoda koldusnál-koldusabb sors ez, amelynek martalékaul van dobva huszezer élő, érző, szükségletekre utalt ember és ugyanannyi család! Hol van a mi híres államszociálistámunk, hol a nemzeti társadalom megmentésének és istápolásának annyiszor hangoztatott gondolata éppen olyankor, amikor az állam hűséges szolgálójának, életük alkonyodó szakában leginkább lenne szükségük a támogató kézre? De nemcsak a szerencsétlen nyug- és kegydíjasok, maguk a még szolgálatban lévő köztisztviselők is micsoda tél elé néznek! Gönyedő hátukon a nehéz gondok tarisznyája, szemükben a kétségbeesés riadt, tanácstalan tekintete. A nagy fölöslegek dagadó folyamából nem lehetne-e vajjon itt is, ott is egy-egy erecskén keresztül balzsamcsöppeket juttatni a legégőbb sebekre? Nem tudjuk elhinni, hogy az államhatalom kezelői érzéketlenül haladnának el a tisztviselő-társadalom kálváriájának fájdalmas stációi mellett.

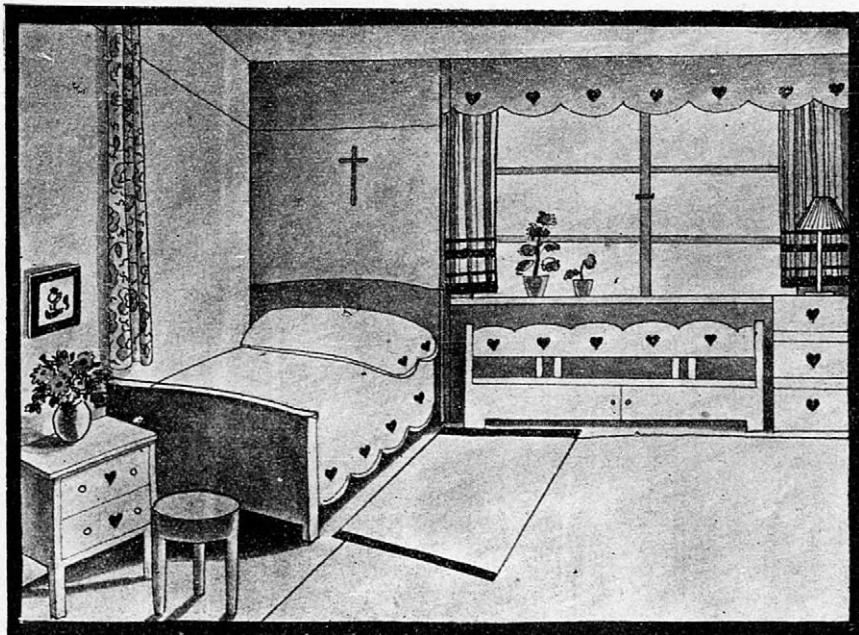
*

SZELLEMI vesztégár alatt tartják Magyarországot a körülöttünk alakult, vérző testünkön élősködő trianoni államok. Könyveinket, irodalmi és tudományos műveinket, politikamentes folyóiratainkat, szépirodalmi és művészeti lapjainkat nem bocsátják át a határon. Amerre hajdan Árpád dícsőséges kardja vágott: északon és délen, keleten és nyugaton zárt sorokban áll a reszkető ellenség, amely a magyar betűtől épp úgy fél, mint a magyar puskagolyótól, vagy még annál is jobban. A genfi Népszövetség előtt a magyar delegáció egyik tagja panaszolta fel a környező államok elzárkózását a magyar irodalom termékei elől. A szépirodalmi lapok is vesztégár alatt állnak, — mondta a delegátus, — mire a cseh kiküldött azt felelte, hogy az ő kormányának nincs kifogása az indítvány tárgyalása ellen. Nincs kizárva, hogy holnap vagy holnapután már maguk ellen a magyar szépirodalmi lapok ellen sem lesz kifogása a cseh kormányának. Nekünk azonban igenis kifogásunk van és lesz azok ellen a szempontok ellen, amelyek alapján a cseh kormány hajlandó nagykegyesen engedélyt adni a magyar szépirodalmi lapoknak a Felvidéken való terjesztésre. A Magyar Uriasszonyok Lapját nem egyszer érte az a nagyon kétes értékű szerencse, hogy illetékes körök megkíséreltek olyan ajánlatot tenni, amely szabad utat engedne nekünk a jelenleg — és csak átmenetileg — idegen uralom alatt álló területekre, ha — szordinót teszünk a hangunkra. Ez magyarán annyit jelent, hogy mondjunk le a mi örök eszményeinkről, a nemzeti függetlenség, a régi Nagy-Magyarország, egyszóval a magyar múlt és a

magyar jövő gondolatáról. Más szóval: szereljünk le. Erre az árulásra becsületes magyar ember, tisztességes magyar újság nem kapható. Utálattal és megvetéssel utasítottuk vissza a ragadozó kezét, amely vakmerően felénk nyult. Bármilyen anyagi előnyökről is kell lemondanunk, mi itt maradunk töretlen, megalkuvástalan ideáljainkkal, tiszta céljainkkal és tiszta lelkiismeretünkkel. Mi megyünk a magyarok útján és mi nem alkuszunk. A genfi Söhvital-nál megindított akciótól pedig nem várhatunk eredményt, mert csak a hang Jákobé, a kéz — szörös kéz — Ézsaué!

*

KUPOLÁS bazilikák titokzatos ölében nem szólaltak meg a harangok, a szent Ikónok előtt nem hajlongott sem udvari dáma, sem cári testőr, még csak egyetlen muzsik sem, odakint Moszkva havas utcáin nem ficáncoltak az aranyos szán elé fogott büszke arabs paripák, hét- és kilenc-ágú koronával tetszelgő szép kocsik mögött nem állt sorfalat a bémész tömeg, pedig... pedig hercegi nászünne-pély volt: egy daliás fiatal nagyúr választott élete párjátul egy rózsásarcu szép hercegisasszonyt. György orosz herceg a vőlegény, Gallina hercegnő a menyasszony. De hát hogyan is zúghattak volna az ércharangok, mit is keresett

Modern gyermekszoba.

volna a tömeg ezen az esküvön, amely — Londonban, igen szerény külsőségek közt folyt le az anyakönyvvezető előtt. Mert György orosz herceg és Gallina orosz hercegnő az angol fővárosban éltek, ott kötöttek házasságot, akárcsak egy szürke kishivatalnok és egy kispolgári leány. A herceg és a hercegnő nem az udvari bálók vakító fényességében, bódító levegőjében ismerkedett meg és gyulladt szerelemre, hanem — egy londoni nagy áruház pultja mögött. A fiatal herceg is, az ifjú hercegnő is egy áruház alkalmazottja, egyszerű munkás mindakettő, aki naphosszat lőt-fut egyik állvány-tól a másikig, revőlől revőhöz és lehet, hogy ezt az „állást” is csak azért kapták, mert az áruház tulajdonosa hasznos reklámnak találta a hercegi elárúsító és elárúsítónő alkalmazását. Egy világnak kellett rombadölnie, egy több évszázados hatalmi rendszernek összeomolnia, hogy a biborban és bársonyban született herceg-urfi és hercegléány az életnek emez — nekik — oly fájdalmas tragédiájához jusson el. Nem tartozunk a kárörvendők közé, mert igazságnal valljuk azt a tételt, hogy az ember veleszületett kulturáját embertelenség meggyalázni és a londoni áruház hercegi rangú elárúsítóinak sorsában nem az előjogok, a kiváltságok megtipratása fáj nekünk. Mi csak ugyanazt a részvé-

Kézimunka

Rovatvezető: *Gottlieb Gyula iparművész, kézimunkaspecialista, Budapest, IV., Petőfi Sándor-utca 17. Telefon: Aut. 811—26.*

...tet érezzük velük szemben, ami ellenállhatatlanul feltámad szívünkben, ha egy derék polgárnak a proletáriátusba való lezuhanását vagy — hiszen egészen közeleső a példa — a magyar középosztály egész rétegeinek elnyomódását látjuk. Ezért sóhajtottunk meghatottan, amikor olvassuk, hogy György orosz herceg és Gallina orosz hercegnő háromnap szabadságot kaptak az áruház főnökétől a házassághoz kötés után. Ebbe a háromnap szabadságba bele van préselve egy elsüllyedt világ minden szomorúsága és egész nyomorúsága.

*

CIGARETTÁZÓ asszonyok, leányok: ma már minden-napi látvány. Megmosolyogják, aki fennakad rajta, kineve-tik, aki a jólismert érvekkel ellenük fordul. Hát jól van, cigarettáznak. Sőt: akinek ízlik, gyújtson rá szivarra vagy éppen pipára is. A magam részéről már nem tudok megütközni, ha bizalmas körben, intim társaságban megvil-lan a karesu cigaretta egy-egy nő fehér fogsorai között. Eleinte furcsállottam, meg-megcsóváltam a fejemet, aztán „mi közöm hozzá?” kiáltással intéztem el ezt a háborutáni járványt, amely a jazzband recsegő hangjai mellett vonult végig ezen a nyavalyás, nyavalyatörős vén Európán. De azt hiszem, egyetlen kis kifogást mégis szabad emelnem, ha az érdekelt hölgyi tényezőket nem köveznek meg érte. A nyilvános helyen való dohányzás, könyörgöm, nem az én ízlésem szerint való. S merem állítani: száz férfi közül egyetlenegynek az ízlése szerint sem. Látom: színházi elő-adások alatt, szünet közben tódulnak ki a nők — jól meg-figyeltem: valamennyien egy és ugyanazon tipushoz tar-toznak — és mohón szívják mellre a memfisz meg a sztam-bul füstjét. Pályaudvarokon, vendéglőkben, kávéházakban ma már tulnyomórészt a nők cigarettáinak füstje felhőzi és rongja a levegőt. De a mi a tejeje minden szabadosságnak, utcán, világos nappal, cigarettával az agyonfestett szájuk-ban sétálnak egyes nők, akiknek mintha a sétán, a dohány-záson és a rúzsosáron kívül semmi egyéb elfoglaltságuk nem lenne. Prüd voltam, hogy ezt őszintén megírtam? Le-het. Akadnak asszonyok, akik úgy vélik, vagy még rosszab-bat is gondolnak rólam. A józlésű, tiszta életű, valódi kul-turában nevelt asszonyokat és leányokat azonban épp oly holtbiztosan magam mellett tudom, mint a férfiak — az igazi és nem feminin férfiak! — egész táborát.

<i>Ovális díszterítő, különleges reichelieu himzéssel 2 m</i>								
hosszú, 150 cm széles, finom lenvászonra rajzolva	P	36.—						
Készen himezve — — — — —		175.—						
Szurt sablonja — — — — —		8.—						
Hozott anyagra rajzolva — — — — —		6.—						
<i>Gyümölcsstartó, női alak filé vagy horgalásra alkal-</i>								
<i>mas motívum nagyított rajza — — — — —</i>		2-60						
<i>Különleges vitrázs angol madeira és madeira him-</i>								
<i>zéssel. A két himzett motívum finom batiszt-</i>								
<i>szalaggal van összekötve. Szalagok helyett aszur</i>								
<i>vagy összehuzás alkalmazható. Két motívum finom</i>								
<i>batisztra előnyomatva — — — — —</i>		2-40						
Teljesen készen himezve és szalagokkal párja		26.—						
Szurt sablonja — — — — —		1.—						
<i>Dívánpárna richelieu középpel, 75/40 cm kézimunka-</i>								
<i>rész finom batisztra rajzolva — — — — —</i>		1-80						
Szurt sablonja — — — — —		1-20						
Készen himezve, selyemmel montirozva, pehellyel								
töltve — — — — —		60.—						
<i>Babakészlet, madeira himzéssel és hurkolt szélel.</i>								
<i>Hosszupárna finom batisztra előrajzolva, teljes</i>								
<i>anyaggal együtt — — — — —</i>		10.—						
Szurt sablonja — — — — —		2-50						
<i>Kocsitakaró 60/80 cm méretben, batisztra elő-</i>								
<i>rajzolva — — — — —</i>		4.—						
Szurt sablonja — — — — —		2-50						
<i>Előke batisztra előnyomva — — — — —</i>		—60						
„ vászonra előnyomva — — — — —		1.—						
Szurt sablonja — — — — —		—50						
<i>Egyszerű madeira miliő 80/80 cm méretben, len-</i>								
<i>vászonra előrajzolva — — — — —</i>		7.—						
Finom batisztra rajzolva — — — — —		3-20						
Készen himezve vászonra — — — — —		20.—						
Készen himezve batisztra — — — — —		16-80						
Hozott anyagra rajzolva — — — — —		1-20						
Szurt sablonja — — — — —		2.—						

Novellapályázatunkra

a kitűzött határidőig 960 pályamunka érkezett be. A pályaművek e nagyszámára való tekintettel a bírálatát (háromszori átolvasás után) csak most fejezhettük be, melynek eredményeként sajnálattal állapítottuk meg, hogy abszolút irodalmi érték, vagyis olyan, amely lapunk irodalmi nivóját elérte volna, egy sem találtatott közöttük s ennél fogva a megállapított pályadíjak kiosztásra nem kerülnek. Ellenben a beérkezett novellák között több olyan novellát találtunk, amelyekben határozottan felismerhető az írói készség s ezeket, mint elismerésre méltókat, dicsérlettel említjük meg. A dicséretes novellák jellegét felhontva, megállapítottuk, hogy két pályázó a multikori novellapályázatunkon is részt vett és szintén dicséretre minősített, ami igazolja írói tehetségük megnyilvánulását.

A dicséretet nyert novellákat a szokásos írói tiszteletdíj ellenében leközöljük lapunkban, ha erre előzőleg felhatalmazást kapunk. Igazságos és lelkiismeretes bírálatunkat mi sem bizonyítja jobban, minthogy ugyanazok a tehetségek, akik a mult évben is elismerésre méltók voltak, részesültek dicséretben.

Dicséretet nyert novellák címe és jellegéje:

1. „Színfalak előtt és mögött“. (Bábszínház) írta: Molnár Aladárné, Ujpest.
2. „Költözködés“. (Nem ott van a halál, ahol a temető) írta: Klainik Jolán, Nyiregyháza.
3. „Galamb ölése“. (Antonia) írta: Gödry Berta tanárnő, Miskolc.
4. „Mindig Mária“. (Életuton) írta: Dr. Ruiszné Szily Bella, Kaposvár.

Tisztelettel

A Magyar Uriasszonyok Lapja Szerkesztősége.

Humor és bűn

Irta: Székely Vladimír m. kir. rendőrfőkapitányhelyettes.

Humorral, helyzetkomikumokkal, anekdotazamattal tele van a bűn világa is. Mert az élet napsugara, a derű nemcsak a fehér tisztásokat árasztja be fényével, hanem besurran a sötétségbe is: nevet a bűn is. Csavargó, tolvaj többnyire mind ösztönös bohém, kik önmagukat csúfolják s kacagás a feleletük, ha a sors ökle rájuk sújt. A gyermek, mely nem tudott emberré nőni bennük, hahotázik ki belőlük...

Kacagás, melyben benne van az akasztófahumor csirája is mindig. Ahogy az egyszeri cigány mondotta, kit hétfőn akasztani vittek:

— Ez a hét is rosszul kezdődik!

A legtöbb markáns bűnözőnek nem imponál semmi komoly ügy, helyzet, ha még úgy a bőrére megy. Évekkel ezelőtt a bécsi Landesgericht előtt állott egy nemzetközi szélhámos. Egyszerű iparossegéd volt, de állandóan fantasztikus mágnásmaszkokban üzte kis és nagy játékait.

— Miért vette fel a báró nevet? — kérdezte tőle az elnöklő bíró.

— Nem vettem fel. De sajnós, van valami előkelő a modoromban és fellépésemben, mert mindenki bárónak címmez és mond. Az én egész bűnöm Herr Hofrat (Udvari tanácsos úr), hogy nem tiltakoztam ellene.

— Különös, nagyon különös! — jegyezte meg maliciózan a bíró.

— Pedig ez így van, Herr Hofrat!

— No már én nem fogadnék el olyan címet, ami nekem nem jár. Egyszerűen megmondanám, hogy nem illet!

— Tévedésben tetszik lenni, Herr Hofrat! — felelte a kitűnő szélhámos s hamiskásan ránézett az elnökre. — Én már háromszor Hofrat-nak szólítottam a bíró urat. Pedig nem Hofrat, még sem tetszett tiltakozni...

Derűs, elmés történet. De a legtöbbször mégis csak inkább a cinikusság ecsetje festi meg a betörők, tolvajok és szélhámosok humorhelyzeteit.

Egy példa: „Kinek hisznek?!“ felkiáltással.

Közönséges tolvajt védett egyik nevesebb kriminalistánk. Kiváló elme, csak egy kicsit heveskedő. Nem csoda, ha néha elgalloppolja magát. A tolvaj természetesen tagadt. Kehes is látta őt azt az aranyórát és láncot, amit rajta derognak. A tanuk, az adatok azonban ellene szólottak.

A mi védőnk végezetül belefogott a beszédjébe. Igazán retorikai remekmű volt, melyben fényesen bizonyította be az ékesszóló fiskális, hogy védenca ez egyszer, kivételesen valóban ártatlan.

A beszéd hosszú volt, a levegő is fűledt volt s a szavazó bírák kezdtek bóbiskolni. A védenca is türelmetlen lett, de csak nem akart az ambiciózus védőből kifogyni a szó.

„Noha, ámbátor, feltéve, meg nem engedve...“ így ment szakadatlanul.

A tolvaj már mérgesen pislogott...

— Eh, ne kukoricázzék az úr! — szólt közbe egyszerre. — Unom az egészet. Az ügyvéd úr rosszul mondja, hogy nem loptam. De biz' én loptam. Aztán mondják ki hamar azt a pár mázsát (évet), ami érte jár.

A fiskális nagyot nézett erre a szemtelenségre. Aztán dűbbe gurult.

— Tekintetes törvényszék! Harminc esztendeje vagyok ügyvéd. Soha annyit nem tudtak rám mondani, mint amennyi a körmöm feketéje, becsületben kopaszodtam meg. És én azt mondom, hogy a védenca nem loptam. Hiába mondja, hogy loptam. Hát kinek hisz a tekintetes törvényszék, nekem, vagy ennek a közönséges csirkefogónak?... A bíróság mégis az utóbbinak hitt.

— Volt már büntetve? — kérdezi a rendőrkapitány az előtte álló delikvenstől.

— Nem én! — feleli az önézetesen.

— Nono! Erőltesse meg kissé az emlékezetét! Hátha mégis...

Az emígyen szapult, akinek mellesleg megjegyezve, egész szép bűnlistája van a nyilvántartásban feljegyezve, tovább sunyiskodik.

— Igen! Egyszer mégis büntetve voltam.

— Miért?

— Fürdőruha használat miatt.

— Hát ez miféle bolondság?! —

— Ugy volt ez, nagyságos kapitány úr, hogy egyszer elmentem egy fürdő mellett és láttam kiírva: fürdő, fürdőruha használat 80 fillér. Ezelőtt vagy tizenöt évvel volt, a békeidőkben. — Te Móric! — szóltam magamban, — ez van egy olcsó dolog. Miért ne fürödhetnél te is egyszer.

Hát megfürödtem. Mikor a fürdőssel végeztem, elmentem és magammal vittem a fürdőruhát. Egyszerre utánam szaladtak rendőrrel, adjam vissza az ellopott ruhát. Hiába mondtam, hogy fürdőt vettem fürdőruhahasználattal és én tovább használok a fürdőruhát. Mert az sehol sincs kiírva, hogy csak a fürdőben használhatom... Más véleményen voltak és lebüntettek...

— No és azóta nem volt büntetve?

— Nem.

— Ugyan! A fürdőhistoria óta vagy tizenöt év telt el s maga azóta nem volt büntetve?

— Nem, mert azóta nem — fürödtem...

...Egy öreg, fehérhajú, rokkant fegyházviselt ember állott a bíróság előtt ki tudja, hányadszor. El is ítélték s a bíró nem állotta meg, hogy az agg embert egy kis prédikációval el ne lássa.

— Szégyelje magát! — förmedt rá, — hogy ilyen öreg ember létére lop!

A kipredikált méltatlankodva ütötte fel fejét.

— Mindig ugyanez! Mikor gyerek voltam és lecsuktak lopás miatt, a bíró nagyon megpirongatott:

— Ilyen fiatal! — mondta — és már is lop.

Aztán telt az idő. Meglett ember lettem és megint a törvényeszkre kerültem. Ujra prédikáció.

— Nem járja, — mondták, — hogy ilyen javakorbeli ember lop és megparancsolták nekem, hogy szégyeljem

magam. Most öreg ember vagyok és megint nincsenek velem megelégedve. Hát tekintetes törvényszék, tessék már megmondani, hogy mikor szabad lopni!...

*

Ötletekben szóval nincs hiány a bűn-világában. Gúnyolódik s mulat a bűn... Gyakran munkaközben is. A zordképű betörők is általában eléggé humorra hajlók. Bécsi lapok hozták a következő kedélyes esetet:

A Zentralinspectio-non megszólalt a telefon:

— Halló, rendőrség?...

— Igen!

— Itt ismerősök! Szíves tudomásukra hozzuk, hogy... betörtünk. Hová? Lakásba! Elég jó boltot csináltunk! Még bent vagyunk... ejnye, de poros ez a telefon! Elviszünk minden szépet és jót, csak egy botot hagyunk itt, hogy legyen mivel a nyomunkat üthessék! Szeavasz!...

*

Egy vidéki földbirtokost, aki a Józsefvárosban tartott magának télire egy háromszobás lakást, a betörők szintén meg találtak viccelni a mult nyáron. Ősz felé a földbirtokos felnézett a fővárosba és mikor a lakásába benyitott, megdöbbenve állapította meg, hogy azt alaposan kirámolták. Mintha csak éppen a butor maradt volna meg. Az ebédlőasztalon ételmaradékok, üres sörös- és boros poharak... A betörők egész lakomát csaptak. Egy cédulát is hagytak hátra:

„Hé-kás! — volt ráírva, — illik ez, potyára tartani ekkora lakást, mikor más még ágyra sem tud járni? De sok dohányod (pénz) lehet! Hát akkor nem árt, ha egy kicsit felrámolunk!

Olyanok, akiknek nem igen van lakásuk.“

*

Ugyanilyen eset volt egy másik, ugyancsak magányosan maradt lakásban:

„Itt mulatott két bájos hölgy — szólt az irás — augusztus negyvenedikén. Nevünk a régi, foglalkozásunk a tavalyi. Címünk Zsemlye-utca, kifli szám. Szeretettel Kamilla és Kollí. Aki kitalálja, kap ezer pusztí.“

*

Néha azonban a véletlen, a nagy bohózatiró, kontra megtréfálja az enyvesujj művelőit. Szentistváni történet! A várban történt körmenetkor egy vidéki úrral. Áhitattal lépkedett ő is a tömegben. Azaz inkább vitte a sodródás. Egyszerre — nehezeden érezte a zsebét. Belenyult és önkénytelenül is ostoba arcot vágott. Mi ez? Három óra, meg egy bugyelláris szorongott a zsebében. Vajjon, minő tündérüjjak varázsolták bele!?

A vidéki úr végre is a rendőrségre sietett... Ösztönonösen érezte, hogy itt valami huncutság van.

— No, magát is meglópták? — faggatták a rendőrségen.

— Dehogy! Inkább nekem loptak! Azért jöttem! — felelte s kivette az órákat és a pénztárcát.

A rendőrtisztviselő kérdőjelű vált. De nyílik az ajtó s meglehetősen barátságatlanul betoltak egy alakot.

— Zsebtolvaj! Tettenérve! — jegyezte röviden a detektív.

A zsebtolvaj félszeggel hunyorított a vidéki úrra:

— No, pajtás, te is bebuktál!

— Kikérem magamnak!

— No, ne tréflizz, a nyakkendődről rádismerek.

Alig lehetett megnyugtatni barátunkat. Hamarosan azonban meg lett fejtte a talányos ügy. Szent István napja a zsebtolvajok nagy napja s egy ambiciózus zsebtolvaj engros vezérletével és üzleti részesedésével egy zsebtolvaj-részvénytársaságot állított be munkára. A zsebtolvajoknak és munkatársuknak azonban nem mindegyike ismerte egymást, ezért a vezér szétosztott tehát közöttük piros-sárga csikos nyakkendőket, mint ismertető jeleket. Hogy, hogyan, a vidéki úrnak is szakasztott olyan nyakkendője volt s így jutott ahhoz a szerencséhez, hogy néhány zsebtolvaj elvtársnak nézte s az ő zsebébe rakták a zsákmány egy részét.

Szerelem három országon át

— Regény —

Irta: Csermely Gyula

XXV.

A várva várt.

A Domonky-házban nem készültek az udvari estélyre. Megtelefonozta volt Sebestyén úr hazulról, hogy a meghívókat pontosan megkapta, s hogy családjára bizza az elhatározást: élnek-e vele, nem-e?... Ő nem megy el — de alig, hogy a meghívókat elküldte, beállított utána maga Domonky is. Nem jelezte előre a jöttét: fiákeren jött be a vasutról és szokatlanul komoly és tünődő volt.

Az volt a megállapodás a családban, hogy nem mennek el az estélyre, hanem valamennyien kimentik magukat; most, hogy Sebestyén úr váratlanul megérkezett, azt hitték, hogy változtatott a döntésen.

— Nem változtattam. — jelentette ki Domonky és intett a fiának, hogy jöjjön. — Beszédem van veled, — mondta.

Felemelkedés előtt Gedeon még tett egy megjegyzést. — Ha már Bécsben vagy, édesapám, — vélte — elmehetnénk tén az estélyre, de te is.

— Hogy megszólítson a király és most is németül beszéljen hozzám, mint Versecen? — szólt a magát Sebestyén úr és vérvörös lett. Magyar ember nem kritizálja a királyát; ezt mindaddig megállotta Sebestyén úr, de most önkéntelenül is kitért a kebléből: — csak németül beszélhet a magyarok királya?!

— Azután meg — folytatta, de már nyugodtan, — sok köze van-e a magyarnak azzal, hogy Ausztria császára most negyven éve reichsdeutscher Feldmarschall lett?...

Jókának kapóra jött ez a megjegyzés. Már a bieberfeldi miatt is nem szívesen ment volna az estélyre; ne higgye a trónörökös csak egy percig is, hogy egy Domonky-lány élbe megyen egy pártának és ha szerelmes is az a Domonky-lány, akkor sem... de az okból sem ment volna szívesen, mert felháborodott a gondolata amiatt, hogy a bécsi Burg falai között kevesebb van meg Magyarországból, mint bárhol is. Holott Magyarország királya ott lakik.

És hogy átporzottak az érzések a kedélyén, odament az atyjához és a kezét, majd a homlokát csókolta. — Igazságod van, édesapám, — mondta — semmi közünk nekünk ez ünneppel.

Véglegesen hát amellet maradtak — nem mennek el, kimentik magukat — és csak Domonkyné gondolt mellékesen arra is, hogy a bieberfeldi trónörököst tán fájdalmasan érinti ez az elmaradás; Gedeon nem hitte egy percig sem, hogy Magdát is fájdalmasan érintse. Aki koronát vár a sorstól, annak nem fájhat, csak az, ha nem juttat neki koronát a sorsa.

— Aki koronát vár! — gondolta Gedeon. — S aki boldogságot vár, annak miije fáj? — kérdezte. És meglepetéssel úgy érezte Gedeon, hogy az ő szíve... nem fáj, nem fáj.

Csak ezek után ment át Gedeon az atyjával ennek lakosztályába, mely pár szobával arrább volt. — Parancsolj velem, édesapám, — mondta.

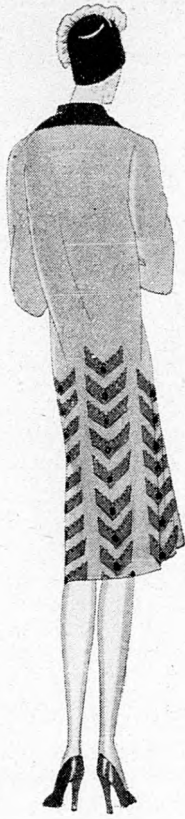
— Nem tűnt föl neked, — kérdezte Sebestyén úr, — hogy semmi keresni valóm itt Bécsben, mégis feljöttem?

— Mindenesetre feltűnő, — vélte Gedeon. — Tehát nagy okodnak kell lenni, hogy feljöttél.

— Valóban, egy igen nagy okomnak. A trónörököst — nem Adalbertet, hanem a miénket — a trónörököst meg akarják ölni. Szerajevóba készül, mert hadgyakorlat lesz Bosznia határán, és merényletet terveznek ellene. Bombákkal és revolverekkel várják. És sejted-e, hogy mi lesz ebből, ha megvalósul? Olyan lángbaborulása a világnak, amilyen még nem volt.

— Háború?! — kiáltott fel Gedeon.

— Az, — folytatta az öreg — és tudod-e Gedeon, mit mondok? Hagyjad itt Bécsot és a kémiát és vonulj be az ezredhez mennél hamarább. Hogy egy esetleges mozgósítás készületlenül ne találjon, azért.

— Négy hét múlva vége lesz a félévnek, akkor hazamegyek, — felelte Gedeon és elgondolkozott. Eddig sohasem jutott az eszébe, hogy valamikor, előbb vagy utóbb, csak itt fog kelleni hagyni Bécsot. Most, hogy erről beszélt az atyja és ő azt mondta rá, hogy négy hét múlva hazamegy: most olyasmit érzett, mint fájdalmat. Miért levert, miért szomorú, miért?

De csak nem kereste tovább az okát. — Hazamegyek, — ismételte — de honnan tudod apám, hogy merénylet készül?

— Egyik gazdasági tisztviselőm, ki maga is szerb, de feltétlenül szavahihető ember, odaát volt Szerbiában több hónapon át. Az hozta a hírt, mit csinálnak Kragujevácbán s mit Belgrád mellett a topcsideri parkban. Ott az arzenálban bombákat gyártanak, a topcsideri parkban meg célba löni tanul néhány ifjú, és nem is sugdolózza beszélnek, hogy nagy meglepetés készül a svábáknak. És más bizonyítékaim is vannak, fiam.

— Hogy fontosságot tulajdonítok a dolognak, azt onnan is láthatod, hogy most itt vagyok. A miniszterelnököt kerestem, de azt mondták Pesten, hogy most Bécsben van. Tehát utána mentem s most felkeresem... Elkísérsz?

— Ahogy parancsolod, apa, — mondta Gedeon.

A magyar miniszterelnök komolyan vette az ügyet, de az illetékes bécsiek, akikkel jónak látta közölni, amit megtudott, csak kételkedtek és nem csináltak semmit. — Rossz értesülés, — vélték — vagy csak mende-monda, csak álhir az egész.

Sebestyén úr felsóhajtott, hogy ezt megtudta. — Persze, magyartól jött az értesítés, hát csak azért se! Így gondolkoznak és cselekesznek az osztrákok és rosszakarutukért, bűnükért legtöbbször a magyar fizet... a magyar!

A Bieberfelder Staatszeitung nem engedte kihúlni a vasat; időről-időre megjelent hasábjain egy-egy cikkeske,

mely a „derer von Domonky“-ról hírt adott. Hogy el ne felejtse a családot Graetz-Bieberfeld hercegségének népe. Egyszer elujságolta azt, hogy a Domonkyak kastélya olyan terjedelmes és díszes, mint holmi királyi vár; természetes is, — magyarázta a dolgot — hiszen királyjelöltek voltak a Domonkyak; majd meg azt írta meg róluk, hogy a Domonky-könyvgyűjtemény és képtár olyan elképzelhetetlenül gazdag, mint kevés más.

S hogy közeledett május és a Bécsben készülő ünnep-ről lehetett írni, csak természetesnek találta a Staatszeitung, hogy azon a Domonky-család is részt vesz. Nemcsak Magyarországnak legelső családja ez, de a monarchiáé is, és ehhez nem férhet kétség; nemessége éppen kétszer oly idős, mint a Habsburg- vagy a Hohenzollern-családé.

Mégis attól tartok, Adalbert, — mondta fiának Graetz-Bieberfeld hercege, mikor udvari vonatán vele az ünnepségekre Bécs felé rohogott — hogy a Domonkyak nem mennek el a Burgba. Hogy kimentik magukat, úgy vélem.

— Ez utóbbit megtudhatjuk, — viszonzta Adalbert nyomottan. — De mondjuk, hogy nem jönnek el, — kérdezte — akkor mit tehetünk érdekemben, apám?

— Ha nem jönnek el, — felelte a herceg — akkor te miattad nem jönnek el, ez világos. S ez annyit jelent, Adalbert...

— ... hogy halálom napjáig betege legyek a szívemenek? Soha! Meg kell tudnom, hogy viszonzszeret-e Domonky Józka s ha viszonzszeret, mi akadály a sincs annak.

— ... hogy a tiéd legyen? De egy nagyon is nagy akadály van. Nem az én szememben, fiam; az övében.

— Mi lenne az ő részéről az az akadály?

— Megmondom, fiam. Ha te nem volnál trónörökös, csak egyszerű vagyontalan katonatiszt: szerelmet vallanál-e Jókának, kire vagy harminc millió korona örökség vár?

Adalbert meglepetten felnézett. — Nem vallanék, — felelte — és ha koldusa lennék szerelmemnek, akkor sem. Hogy ő azt higgye, nem őszinte a szerelmem, csak a vagyonába vagyok szerelmes?... nem, soha!

— No látod, Adalbert, ez az. Ha érez is irántad Józka: megmondhatja-e neked, hogy viszonzza az érzelmeidet, hogy szeret? Nem mondhatja soha, de soha. Hogy te azt higgyed, nem őszinte a szerelme, csak a trónörökösi mivoltod csábítja?

A trónörökös felállt. — Édesapám, — mondta, kissé ünnepélyesen, de átcsendülő örömmel, — én lemondok trónöröklési jogomról. Uralkodjék az öcséd, én meg elmegyek Magyarországra, boldog embernek.

Graetz-Bieberfeld hercege nem pattant fel viharral, csak mosolygott. — Hát Domonkára mennél? No jól van. De biztos vagy-e benne, hogy ő szeret?

A kinos kis szünet, ami erre a kérdésre a trónörökös részéről beállt, világosan mutatta, hogy ez zavarban van. Mintha egy rugott labda ment volna a fejének, úgy hatott az uralkodó kérdése. — Domonkára mennél? De meggyőződöttél-e róla, hogy szeret?

— No látod, — folytatta az öreg, kitalálva, miért hökkent meg a fiú. — Én arra gondoltam inkább, hogy megkérem barátomat, Domonkyt, tudja meg ő, ha szívele téged a leánya? De erről a tervemről is letettem. Azon egyszerű okból, mert ha érezne is irántad a leánya, ő, az atyja, sem mondhatná meg nekem.

— Értem. Ami szempontok magát Jókát vezetnék, ugyanazok vezetnék az atyját is. De valamit csak mégis kell csinálnunk!

— Úgy van. Nehéz lesz, de keresztülvihetőnek vélem. Neked, anélkül, hogy udvarolnál a leánynak és még inkább anélkül, hogy megvallanád neki a szerelmed, más úton kell megtudnod: szeret-e? Augusztus végén Domonkára megyünk vagy két hétre, ott együtt leszel Jókával nap-nap után... és jegyezd meg magadnak, Adalbert: egy leány, aki szeret egy férfit, sokáig azt nem bírja titkolni. Nem mondom, hogy már egy nap alatt, de két hét alatt elárulja a szerelmét.

— Te is meg fogod tudni, ha együtt leszel a leánnyal két héten át, vajjon tele-e veled a szive, nincs-e? és ha úgy fogod találni, hogy igenis a tiéd az ő szive, akkor rövidesen fogd meg a kezét és mondd neki: Jóka, te a jegyesem vagy. Tudom, hogy szeretsz, hát a jegyesem vagy. És ha netalántán tiltakozik — csak azért, ne hogy higgyed, hogy nem őszinte a szerelme, csak a trónörökös mi voltod csábítja: ha netalántán ellentmond, te rácáfolsz azzal, amit észleltél. Nos, ezt fogjuk csinálni, fiam.

— Köszönöm, apám. S ha nem fogja elárulni, hogy mit érez?

— Akkor eltemeted szerelmedet és nincs tovább.

— Augusztus végén... két hétig, — mormolta a trónörökös nyomottan. — Hát most Bécsben, ha találkozunk? — kérdezte.

— A Domonkyakkal? De nem fogunk, fiam. Alig fél-napig maradunk Bécsben. Csak üdvözljük a monarchiát és résztveszünk az udvari ebéden; mihelyt ennek vége van, utazunk; az udvari estélyre már nem megyünk el.

(Folyt. köv.)

GYERMEKEKNEK

A tilinkós pásztor

Irta: Molnár Klári

Nem messze a hatalmas üveghegyek birodalmától, állt egykor egy gyönyörű szép várkastély. — Nagy bűbánat volt a várbán, mert a királylány nem akart magának férjet választani, pedig nyakra-főre jártak-keltek nála a gazdag hercegek, hatalmas királyfik, bárók és mesebeli grófok. Mégis mindegyik kérését kapott.

Tudniillik volt a királyi vár mellett egy nagy vadvirágos rét. A rét szélén pedig egy sötét félelmetes barlang. Ebben lakott egy pásztor, aki nem szerette az embereket s ezért senkitől sem engedte magát megközelíteni s hogy ne férközhesseken hozzá, vad, harapós kutyákkal őriztette a rejtekhelyét. Egyetlen barátja a tilinkója volt, melyen olyan csodásan tudott nótázni, hogy aki azt meghallotta, Tündérországbán képzelte magát. És a tilinkózás elhallatszott esténként Olivia királyleány szobájába és úgy megindította a szívét, hogy sirva fakadt. Ezért nem tudott a kérők közül választani, mert szent fogadalmat tett, hogy nem megy máshoz, csakis a tilinkós pásztorhoz. Ezt az elhatározását nem mondta el senkinek Adón kívül, aki hű tanácsadója volt s úgy szerette, mint tulajdon testvérét. Most is együtt ült a két jóbarátnő és nagy terveket főztek:

— Ha adsz egy jó tanácsot, — szólta Olivia, — megkapod a gyöngyös ruhám.

Adának nem kellett sokáig gondolkozni és már kész is volt a ravasz tervvel.

— Ha holnap kérdezi majd Atyád, hogy melyik kérést választottad, mondd, hogy csak azt a férfit akarod férjül. Ki valami hőstettet követ el. Azért induljanak el egyenként, mindegyik más-más napon s hozzák el néked a tilinkós pásztor. Aki elhozza, annak a felesége leszel. Ezt mondd meg minden kérődnek is. — A többit csak bízd rám.

Ada megkapta a gyöngyös ruhát és a királyleány úgy tett, amint tanácsolta.

A kérők tanácskozára gyűltek össze a fényes fogadóteremben. Elsőnek egy királyfi vállalkozott, hogy elmenjen a pásztorért. El is indult másnap reggel, pisztolyokkal, kardokkal fölfegyverkezve. — Vártak-vártak egész nap. — Estére megérkezett.

De, óh, Uram Istenem, hogy nézett ki a délceg királyfi. Holt fáradt volt, ruhája tépett, arca, keze sebzett és még sem tudta elhozni a pásztor. — Így ment ez sok-sok napon át. A deli ifjúk mind megtépázva jöttek vissza, de üres kézzel.

Egy napon, mikor már mindenki megsokalta a dolgot, egy Szergej nevű orosz herceg indult a pásztorért, nem is kellett neki sok idő, mert kisvártatva elhozta a tilinkós pásztor. — Olivia majd a nyakába akart ugrani, mikor előállt Szergej, aki megkérdezte:

— Kedves arám! Mikor tartod meg ígéretedet?

A királyleány erre nagy zavarba jött, de helyette Ada felelt, aki mint mindig, most is Olivia oldalán volt.

— Az ígéretet? Nemsokára... Mert egy óra múlva tartja esküvőjét a királykisasszony a tilinkós pásztorral!

— Micsoda!! — kiabált Szergej, — hát nem azt mondta, hogy hozzám jön?

— Tudtommal azt ígérte, — felelte vissza Ada, — hogy aki elhozza, annak a felesége lesz, már minthogy a tilinkós pásztoré.

Nagy lett erre a riadalom. A király tudni sem akart róla, hogy Olivia a pásztorhoz menjen feleségül. De közben a tilinkós pásztorak is úgy megtetszett a királykisasszony, hogy már csak ásó-kapa választhatta volna el őket. Bárhogy is föl volt mindenki háborodva, mást már nem lehetett tenni, mint hogy mindenbe beleegyezni.

El is indult hát a nászmenet s mikor búgni kezdett az orgona, hát csodák-csodája, a tilinkós pásztorból egy daliás királyfi lett. S ugyanakkor a nagy rétből egy csodás birodalom. — Senki sem értette az egész dolgot, mikor a pásztor, — most már királyfi, — elmesélte, hogy valaha minden úgy volt, mint most, csak egyszer egy gonosz boszorkány hozzá akarta adni rüt leányát. De ez oly csúf és rossz volt, hogy nem akarta feleségül venni. — Ezért azután a boszorkány pásztorrá változtatta és birodalmát meg egy nagy mezősséggé. — A varázslatnak addig kellett tartani, míg feleségül nem megy hozzá egy királyleány. A boszorkány mérges kutyá alakjában őrizte, hogy ne tudjanak hozzáférni. A lánya pedig megbabonázta és ezért nem szerette az embereket. — De most már minden rendbe jött. A király és a királyné boldogan ölelték magukhoz az új párt. — Adát gazdagon megjutalmazták. — A kérők pedig hosszú orral távoztak.

Ujra megindult a nászmenet.

Talán még most is szól az orgona, ha van, aki még játszik rajta.

Appassionata

— Regény —

Irta: Szabó Mária

XIII.

Somfa bontogatta sárga bimbóit az út mentén, — Márta majdnem felkiáltott örömeiben, de lefékezte az ujjongását. Hátha azt hinné Szécsy, hogy az ő kertjére céloz ezzel? Pedig úgy szerette volna valamiképen megmutatni, mennyire telve van a szíve hálával az eljövéséért, a résztvevéséért, s főképen azért, hogy nem erőszakolta a mult este folytatását. Viszonozni szerette volna, ezt valamiképen, de hálálkodni már nem mert, — inkább még többet kért hát:

— A multkor — a hangversenyen... igen, éppen el akarta mondani, hogy mivel tölti az idejét... Kérem, kérem, mondja el most ezt! Jó?

— Ó, hát nem felejtette el?

— Hogyan lehetne ezt elfelejteni!

Zavarba jött, — ez talán túlsok is volt, ezt nem kellett volna mondania... De Szécsy hálásan fordult feléje s imbolygó szeme dacára is ott élt a hála az arckifejezésében.

— De előbb ismernie kellene eddigi életemet... mert nem sokat tud rólam ugy-e?

— Eddig igazán csak azt tudtam, hogy van... és hogy... hogy...

— Hogy különöc vagyok.

— Hogy esztétikus.

— Ez igaz is, — de valószínűleg nem születtem annak. Tíz éves koromig legalább semmit sem éreztem belőle. A szüleim rég meghaltak, Pálóssy Miklós bácsi volt a gyámom. Ő katonának szánt és úgy is nevelt, még mielőtt katona-iskolába dughatott volna. Két vén cseléd vigyázott rám, — dadus, meg az öreg inasunk. Addig sírtam, míg be nem hozták mind a kettőt, — mert én is bentéltem tíz éves koromig. Akkor estem le a lóról... A hosszas fekvés tüdőgyulladást is hozott... Levegőre kellett mennem, hogy nagyobb baj ne legyen, a két vén cseléddel együtt kitelepítettek a régi házukba. A lábam sem akart meggyógyulni, — még erősen biccentettem, mikor kikerültem. Látja, ez a bicegés lett a szerencsém, — egy öreg paptanár lett otthon a nevelőm. Ő fordította meg az életemet. Rajongó szépség-imádó volt, az összes művészetek alapos ismerője. Ettől kezdve szépségek között nőttem fel. Nyáron utaztunk — s én másztam a hegyeket, ősszel jobban biccentettem, hogy megszabaduljak a katonai alreáltól. Mert most már éppen nem akartam katona lenni. A lelkem már megtelt természettel és szépségimáddal. Megsejtettem a művészetek örök értékét is. Az öreg úr folyton szobrok és képek reprodukcióival árasztott el. Felkacagott.

— Ne képzelje azért, hogy túlsokat tudtam, nagyon egyoldalú volt az ő tudása és módszere. Alig ismertem például Németország politikai összetételét, éppen csak érintette az olasz egységért folytatott küzdelmeket, a francia forradalom történetét csak nagy koromban tanultam meg. De álmomban is tudnom kellett minden városnak a műkincseit. Később kivitte, hogy festeni tanuljak, szobrász műtermekbe járt el velem. Éppen olyan irreális, egy-

oldalú tudás lett az enyém is, mint az övé. A vizsgákon csak átészámoltam valahogy, de Miklós bácsi nem ütközött meg a gyenge eredménnyen, — valószínű, hogy ő sem volt jobb tanuló.

Márta is nevetett már.

— És hogy bujt ki a katonaság alól?

— Mondom, hogy biccentettem. Előbb ravaszsgából, az öreg tanárom tanácsára, később úgy megszoktam, hogy az orvosok is tanácstalanul konstataáltak: a forgóban lehet valami baja a lábamnak. Lehet kinövöm, lehet, hogy nem.

— És miért nem választott pályát?

— Erről is az öreg úr beszélt le. Azt mondta: Bűnt követ el az anyagilag független ember, ha mások elől elveszi a kenyeret. A „noblesse oblige“ elvét így magyarázta: Vagyon és hajlam a művészetek támogatására és művelésére kötelez, — mert csak a vagyonnal és hajlammal megáldott emberek támogatásával válhatik közkinccsé.

— Ez igazán így is van.

— Körülbelül. De én azért nem lettem művész, nem alkottam semmi értékeset. Csak a szépség meglátását tanultam meg, aztán lassan-lassan a vérembe ment át az imádása. Ez lett a boldogságom és az átkom...

Márta vizionárius odaadással hallgatta. És látta felőni a bicegő, sötéthajú és bőru gyermeket a mosolygó arcú, ősz pap mellett. Szobrok, képek, természeti csodák zárták el mindig az élet csúnya vonatkozásai elől.

Komolyan bőlöntött.

— Ó, ezt nagyon megértem... Szenvedett, ha mégis rútat kellett látnia, ugy-e? Pedig a rútt ott van mindenben, épen, mint a szépség. S inkább azt kellene megtanulnunk, hogy tudjunk elmenni a rútt mellett, mintha nem is volna...

— Igaza lehet. De én nem tudom ezt megtenni. Engem meggyötör. És ezért...

— Ezért?

— Igen, ezért maradtam egyedül. De ez most nem fontos már. Még nem feleltem a

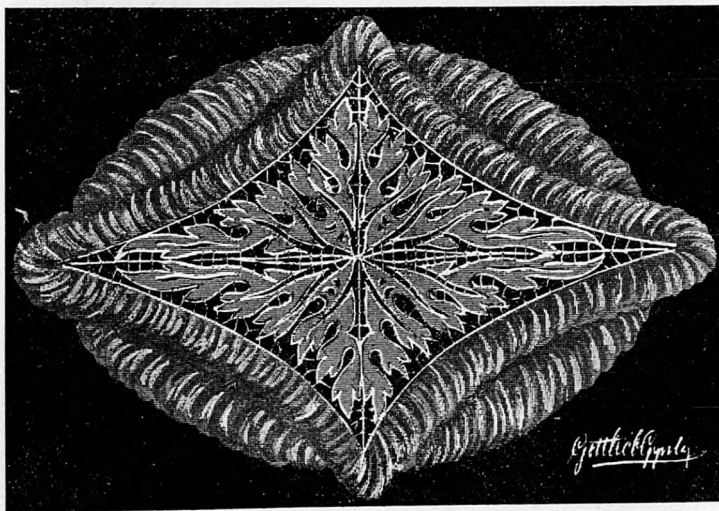
kérdésére, — most sem tudhatja, mit csinálok otthon egyedül. Tulajdonképpen semmit. Csak ülök a szobámban, vagy a kertem jól ismert utain sétálok. De ilyenkor lassan, egyenként vonulatom el magam előtt a látott szépségeket. Jó, hogy a testi szemekkel nem hal meg a lelkünk csodákat látó szeme is. Mi lenné velem, ha így legalább nem láthatnám Schweiz fenséges szépségeit? Vagy a Como-tó kék hullámain? Ha soha el nem tudnám már képzelni a San-Mareo mozaikjainak felragyogását, vagy galériáit nem rendezhetnék be magamnak a Lionardo da Vinci enyészetnek indult és mégis örökké élő képeiből, vagy a többi prerafaelisták csodáiból? Ha képzeletben végig nem simogathatnám a Michel Angelo és Rodin plasztikus alakjait, hogy érezsem a csodás bőr alatt az izmok érzékelhető játékát?!

Márta összetévedt kézzel, áhitattal hallgatta. A férfi lehunyta a szemét — most nem zavart a kék szem örökös vibrálása. A zsendülő, még alig mozduló tavaszban, a rózsaszínű felhőrözsákkal beborított kék ég alatt az emberi lélek magasabbrendűségének himnuszát zengette a vakon látó ember. S Márta életében először felejtette el a körülötte élő természetet. Kitört belőle a nagy csodálkozás:

— Milyen gazdag maga!

A férfi szinte felijedve fordult feléje:

— Azt mondja, gazdag vagyok? Hát nem sajnál?

Díványpárna. Gottlieb Gyula iparművész terve.

FIATAL ANYÁK ISKOLÁJA

Irja: Dr. Halász Andor főorvos

A fogzásról

Kedves olvasónőim! Nemde, különös gondolatnak tűnik fel elképzelni azt a látványt, hogy Kezdet és Vég egymással karöltve haladjanak az Élet országútján; vagy milyen érdekes lenne, ha a nappal kicsit félreállana és csokolózni engedné a hajnalt az estével. Ez a kép megvalósul előttünk akkor, ha összesomosolyognak a fogatlan kis baba és az öt ölében tartó, szintén fogatlan dédnagymama. Ne tessék megütközni azon, hogy nem nagymamáról, hanem dédnagyanyáról beszélek, csak alkalmazkodni kívánok ezzel a mai korhoz, amikor bizonyos anyák azon versenyeznek, hogy magukra vonják leányaik udvarlóinak figyelmét és a

— Inkább irigylem. Hiszen ez igazi nagyság, ahogyan kijátssza és letiporja a szerencsétlenségét!

— Pedig más mindenki sajnál... S én sokszor lázdozom, hogy minden rosszon felül még az emberek szálnalmát is hurcolnom kell, mint egy keresztet. Súlyos, roszakasztó ez!

— Mert nem mutatja meg nekik, mennyivel gazdagabb a szánakozóknál.

— Hát lehet ezt elmondani, — akárkinek? Hiszen az előbb is, míg magának beszéltem, folyton óvott egy különös szemérem: Ne dobd oda a belső életedet!

Mártát sértette ez a mondás, S a nemtörődömsége fájdalommá mélyült volna, ha egy kacagtató gondolat meg nem akadályozza.

— Megbánta a bizalmát? Vegye vissza, amit mondott!

Szécsy is nevetett.

— Igaza van, hogy kineveti az utólag jelentkező szemérmemet. Már nem vehetek vissza semmit. De nem is baj. Mert egészen új perspektívát nyitott meg ezen keresztül: Hát gazdag vagyok és irigylésre méltó. S ezt maga mondja, — maga, aki oly bátran szállt szembe az étellel!

A kocsi eléjük került. Berta néni átkiáltott, hogy forduljanak vissza. Pista kegyes meglepődöttséggel intgetett át. S Márta úgy érezte, ilyen szép napja még nem volt életében.

És megindultak a suttogó tavaszról a kőrengeteg csaknem évszaktalan zürzavarába. De mind a ketten szívükben vitték a túlkorán elérkezett tavasz ígését. A szép napok, nagy összetalálkozások várását.

*

Érezte, hogy valami közeleg, jön feltartóztatlanul, de formát adni még nem próbált ennek az eseménynek. Azt tisztán látta már, hogy életének minden eddigi megmozdulása csak epizód volt, ez a két találkozás a vakemberrel az első, igazi történés.

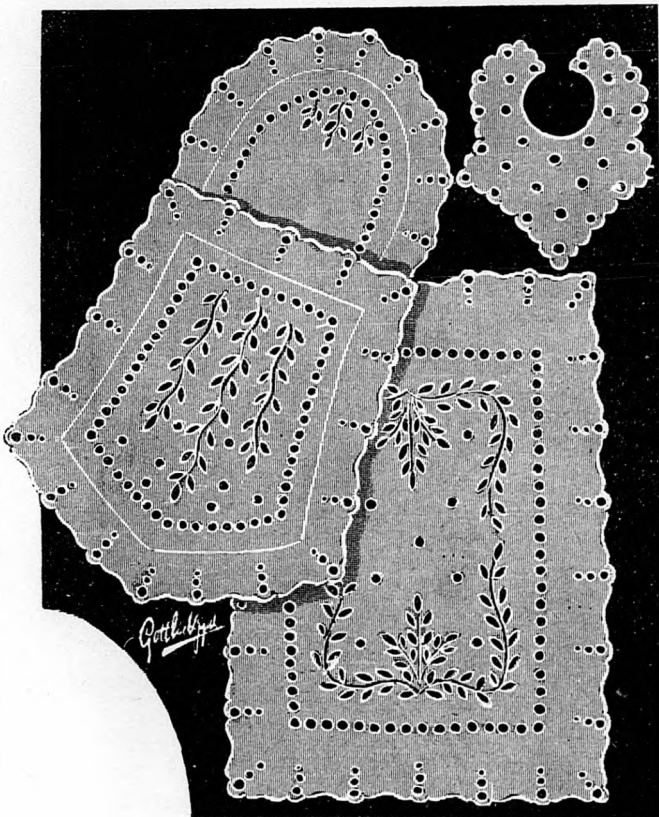
A második együttlevés leegyszerűsítette a dolgokat, — elcsitult a felriasztott, lármázó indulatok. A menekülésre ösztönözés várakozássá szelidült, — a szégyenkezés meghatott megadássá. Egészen véve csodálatos harmónia kezdett elhatalmasodni benne s minden hozzájárult a harmónia szétterüléséhez és megszilárdulásához.

Vera ragyogó arccal járt-kelt. Sikerült az első Molnár-rokont nyilatkozásra bírnia, — a második bevonása ügyes fogásnak bizonyult. Andor már ritkán járt be, — elfoglalta a munkájával járó sok bevásárlás, s az esténként megmutatott tervek és minták valósággal revelációs hatásúak voltak. A szabász rendet tartott, s ő maga, mint valóságos egyeduralgó, derűsen, kedvesen, izgalmak nélkül kormányozta a műterem üzemét.

Még csak két hét telt el az Andor hallgatag kiválása óta. Egy héttel ezelőtt volt a kis színésznőn keresztül az egész műhelyt foglalkoztató premier, amely csakugyan új hírnevet hozott a műteremnek — s ennek dacára is érdekesen változott a megrendelő közönség. Hogy Andort ott nem találták, egyszerre maradt el a folyton be-bekukkanó hölgyek mindig újabb szenciákat kitaláló járás-kelése. Ezzel megszűnt az ideges, sürgető hajsza, a sok elégedetlenség. Hiszen sokszor egészen lehetetlen, csak rajzban, tehát megfelelő alakra öntve mutató dolgokat választottak ki. mert Andor únottan, fáradtan rámondta, hogy ez szép. A kivitel természetesen megbüntette őket a hosszas válogatás után mégis meggondolatlanul választott creciókért. — némelyik valóságos idegrohamot kapott próbálás közben. Ha Andor bent volt, nem volt komoly baj, — egy még lehetetlenebb szín még lehetetlenebb alkalmazásával kielégítette a hiúságokat. Nyugodtan, ellentmondást nem tűrve mondta rá, hogy ez így egyéni, — megbékülten mosolyodtak el a remegő, elkéseregett ajkak.

Most már csak az egészen vakonfizető és vakonrendelő hölgyeknek tervezett Andor, — ezeket meg akarta tartani későbbi időre is. A többit, az apróbb halakat engedte elmaradózni. De a megrendelők száma mégsem apadt.

(Folytatjuk.)

Babakészlet. Gottlieb Gyula iparművész terve.

nagyanyák büszkélkedve csillogtatják tánc közben hibátlan fogorukat: hála Istennek, hogy csak a férfiak lesik idők multával a Steinach — Messiás eljövételét; anyák és nagyanyák így is örökifjak maradnak, bekövetkezett öregségüket csak a dédnagymamák merik bevallani. Szóval, dédanyó és dédunoka képében ime együtt van Kezdet és Vég, találkozik hajnal és est, sőt — csokolóznak is. Hogy dédanyó ráncos és fáradt arca már nem ujhodik meg a kis baba pufók, rózsás pofikája mellett, csak azért van, hogy sántítson ezen hasonlat is, mint más valahány, de a csupasz inyeket mutató nevetés, — ez ugyanaz mindkettőjüknél: siessen hát dédanyó kihasználni ezt a részére tagadhatatlanul előnyös hasonlóságot, mert rohan az idő, elmúlik egy rövid félév s a kis baba elköveti első hűtlenségét, elhagyja dédanyót, mert kinőnek a fogacskaí. Ezekről a fogacskaíról szeretnék önöknek egyetmást elmondani. Bocsássák meg kedves olvasónőim, hogy eddigi soraimmal a kölesönös csalódás vétkét idéztem elő: önök kétségbevonják komoly orvosi művoltomat, ha a cím szerinti iskoláztatás helyett fogyatékos ötletekkel veszem el kedvüket a további olvasástól, én pedig abban a naiv tévhitben voltam, hogy ezüst-

zött staniolpapírba kell csomagolni a kenyeret. Hát se nem kell, se nem illik, különösen olyan staniolba, mely a csomagolás alatt elszakad. Önök, mint jó háziasszonyok, ugyanis megbecsülik a mindennapi kenyeret, hát kérem, tekintsenek el témám feltalálásánál tanusított tulbuzgalmamért és engedjék meg, hogy egyszerűen elmondhassam a kis babák fogzásáról való fontosabb tudnivalókat:

Közismert dolog, hogy az embereknél kétszer van fogzás, mert az első husz fogaeska — az úgynevezett tejfogak — idővel kihullik és helyükbe kibúvik a végleges fogsor. Az első fogzás kezdete rendszerint egybeesik azzal az időponttal, amikor a fejlődő szervezet sószükségletét a sószegegy tej, — legyen az akár anyatej, akár tehén- vagy kecsketej, — már nem tudja kielégíteni és a szükséges ásványi sók megszerzése végett rákényszerül vegyes táplálkozás felvételére, ennek következtében a táplálék megrágására is. Ez az időpont rendszerint a második felév kezdete. Bizonyos szabályosságot találunk abban, hogy az egyes fogaeszkák milyen sorrendben és időrendben jelennek meg, ennek részletes leírása azonban túlnőne ezen cikk keretén és sokkal fontosabb mondanivalóktól rabolnám el a helyet: erre vonatkozólag elég annyit megemlítenem, hogy a tejfogak öt csoportban jelennek meg, az első csoport (alul középen két fog) a hatodik hónap végén, az utolsó csoport a második életév végén. Hangsúlyozom azonban, hogy a fogaeszkák áttörésének úgy sorrendje, mint időpontja a megszokott szabályosságtól eltérő módon játszódhatnak le anélkül, hogy egymagában ezen rendellenességből bármi következtetést szabadna levonni a kis baba egészségének és jövődjének fejlődésének hátrányára. Egészséges csecsemőknél is előfordul az, hogy először nem az alsó-középső fogak jelennek meg, hanem a felsők; éppen ilyen jelentőség nélküli kivétel az, ha a kicsi már tejfogakkal születik. Ezen rendellenességek nem hajlamosítják a kicsit semmiféle jövőbeli megbetegedésre vagy szerencsétlenségre: ezen balhiedelmeknek semmivel sincs több alapjuk, mintha a babonás ember attól fél, hogy ma azért fog az utcán szerencsétlenül járni, mert reggel bal lábbal lépett ki a ház kapuján. Figyelemre méltó rendellenesség azonban, ha a fogzás későn indul meg, mert ez a késlekedés gyakran forduló angolkórnál, sőt sokszor a lapangós angolkór első tünete. Tehát ha a kis baba első fogaeszkája még a nyolcadik hónapban sem búvik ki, akkor ne késlekedjenek az orvos tanácsát igénybevenni: legtöbb esetben alkalma nyílik így az orvosnak arra, hogy kitörni készülő angolkórt idejében felismerjen, gyógyszeres és más beavatkozással annak kifejlődését megelőzze és így elhárítsa a csecsemőkor egyik legveszedelmesebb betegségét, a kisbaba fejlődésének útjából.

Mit szól a fogaeszkák kibúvásához a kisbaba? Sok apróság észre sem veszi, de viszont soknak kellemetlen újdonságot jelent: fájdalmat. Hogy melyiknek fáj és melyiknek nem, azt legtöbbször egyéni érzékenység dönti el, vagy okozhatja túlerős íny, ami nehezen enged útát a kikívánczoló fognak, erős nyomás alá kerülnek ezáltal az ínben levő érző idegkészülékek, az okozott fájdalom miatt síránkozva, nyugtalanul, álmatlanná válik az eddig páratlanul jó és csendes kis baba. Mondanom sem kell, hogy ez a fájdalomérzés nem olyan nagy ám, inkább fáj hallgatni az anyának, aki szeretne is segíteni rajta: masszirozza a kicsi duzzadt ínyét, alkoholos ruhával dörzsöli, vanília gyökeret rágat vele, stb. Nagyon kérem, ne tegyen semmit, ha észszerűen akar eljárni, úgy várja ki türelmemmel, amíg a fogaeska áttör, ezzel megszűnik minden sírás és nyugtalanlás. Egy fontos körülményt azonban nagyon be kell vésnem kedves olvasónóm emlékezetébe. Ha a kicsi a a fogzási idő alatt lázassá lesz vagy rángató görcsöket kap, akkor azonnal forduljanak orvoshoz, mert se a láz, se a görcsök nem tartoznak a fogzás tünetei közé. Ezen tünetek oka valami betegség, amit gyógyítani kell. Előfordulhatnak ugy-e megbetegedések a fogzási idő alatt, amik vele

akár véletlenül időben összeesnek. Ha valaki tagadja, hogy ez véletlenség, hanem azt vallja, hogy láz vagy görcs a fogzás tünete, szóval az a hite, hogy van külön fogzási betegség, annak legyen szabad ezt a sokat vitatott kérdést röviden megmagyarázni. A fogzási időnek a csecsemő szervezetére azzal az általános hatással van, hogy ellenálló képességét átmenetileg gyengíti, tehát ezen idő alatt a csecsemőt erő valamely ártalom (gyomortúlterhelés, meghűlés, angolkóros hajlamosság stb.) sokkal könnyebben fejlődhetik tényleges betegséggé, mint máskor, mert a szervezet belső védekező erői ilyenkor csökkent mértékben érvényesülnek. Világos, hogy ezért sok csecsemő éppen a fogzási idő alatt betegszik meg gyakrabban, tehát csak távoli vonatkozásban van betegsége a fogzással, a láz azonban közvetlenül a fellépett betegségtől (bélhurút, mandulalob, stb.) származik, rángató görcs angolkórtól, ideges alkattól, stb.

Még néhány szót óhajtok szólni a kisbabák tejfogaeszkáinak ápolásáról. Ezek a fogak romlásra, odvasodásra ép olyan hajlamosak, mint a felnőttek fogai: az odvasodást — a felnőttek fogaihoz hasonlóan — szintén a fogakra és foghútra tapadó ételmaradékok savanyú erjedésében bőven szaporodó baktériumok idézik elő. Hogy ennek útját álljuk, legyen gondunk rá, hogy a kis baba fogaeszkáit és foghúsát minden étkezés után langyos szódabikarbonás vízbe mártott puha ruhácskával vagy kis fogkefével megszabadítsuk az ételmaradékoktól. Ha minden gondosságunk dacára idővel elromlik egyik-másik tejfogaeska, akkor fogorrossal azonnal hozassuk rendbe, tömésük be. Nagyon fontos a végleges fogzás miatt az, hogy ne engedjük a megbetegedett tejfogaeszkát tovább romlani és kényszerű kihúztatásnak kiténni, mert egy kihúzott tejfog szomszéd fogainak gyökerei elvesztik ezáltal támaszukat, egymáshoz közelebb hajolnak és így megszikítik azt a helyet, melyre szükség van a kihúzott tejfog helyén majdan kinövő állandó fog elhelyezkedése végett: legtöbbször elferdült irányban lesz ez kénytelen kifejlődni a két, egymáshoz közelebb jutott foggyökér nyomása következtében. Ez a rendellenesség aztán nemcsak szépséghibát okoz gyermekeknél — ami fiatal anyáinknak szintén fájdalmat okoz — de sokszor károsan befolyásolja, tökéletlenné teszi a rágás műveletét. Azért nagyon kérem kedves Olvasónómet, erre vonatkozó tanácsaimat is szíveleljék meg.

Képrejtvény

Lapunk folyó évi szeptember hó elsejei számában megjelent képrejtvényt 3566 előfizetők fejtegette meg helyesen. A megfejtők nagyszámú érdeklődésére való tekintettel a jelzett három jutalomtárgyat hat jutalomtárgyra emeltük fel. Ennél fogva sorsolás útján következő jutalmakban részesültek:

I. Jutalom: *Heilig Harisnyaház* (Budapest, VII, Kazinczy utca 7.) ajándékát, egy pár, selyemharisnyát nyerte: Tóth Margit, Budapest.

II. Jutalom: *Heilig Harisnyaház* (Budapest, VII. ker., Kazinczy utca 7.) ajándékát, egy pár selyemharisnyát nyerte: Bardócz Lipótné, Gödöllő.

III. Jutalom: Egy biedermeier stílusban rajzolt miliőt nyerte: Bausz Mici, Sárvár.

IV. Jutalom: Egy ovális miliőt 6 db jégkendővel nyerte: Baán Péterné, Lengyeltyóti.

V. Jutalom: Egy kg Hóvirág mosóport és Murgács Kálmán zeneköltő autogramjával ellátott nótáskönyvet nyerte: Dr. Máttyás Jenőné, Szeged.

VI. Egy kg. Hóvirág mosóport és 2 db magyar dalokat tartalmazó kottát nyerte: Csurgai Ilona, Cegléd.

A jutalomdíjakat egyidejűleg elküldtük.

Társaságból

Halló... Csókolom a kezét. Sok újsággal nem szolgálhatok, mert valóságos uborkaszegzen van, pedig az uborka most igazán drága. A Dunakorzó üres, azaz, hogy mégsem, mert sokan vannak ott, de akik ott töltik idejüket — tisztelet a kivételnek — nem sokat számítanak, akik meg nincsenek ott, azok még nem érkeztek haza külföldi nyaralásukból. A színházak környékén sem hallani az úgynevezett „kövér“ pletykákat. Párbaj, szerelem és egyéb „jelentéktelenségek“ stagnálnak. Ellenben elmondhatom Nagyságos Asszonyomnak egy párbeszéd történetét, amelynek egyik belvárosi kávéházban voltam fültanuja.

Egy dáma lihegve jön a kávéházba és lelkendezve meséli az urának:

— Ábriskám, képzelj csak, délutáni sétámban egy óra hosszat követett engem egy fiatalember.

A férj kétes pillantást vetett lassan hervadozni kezdő életpárjára, aztán így szólt:

— Nem hiszem! — na! — nem hiszem!

— De Ábris, — szólt izgatottan a nő — nem kell féltékenynek lenned. Megnyugtatlak, az egy óra alatt egyetlen egyszer sem néztem hátra.

Mire a férj meggyőződéssel válaszolta:

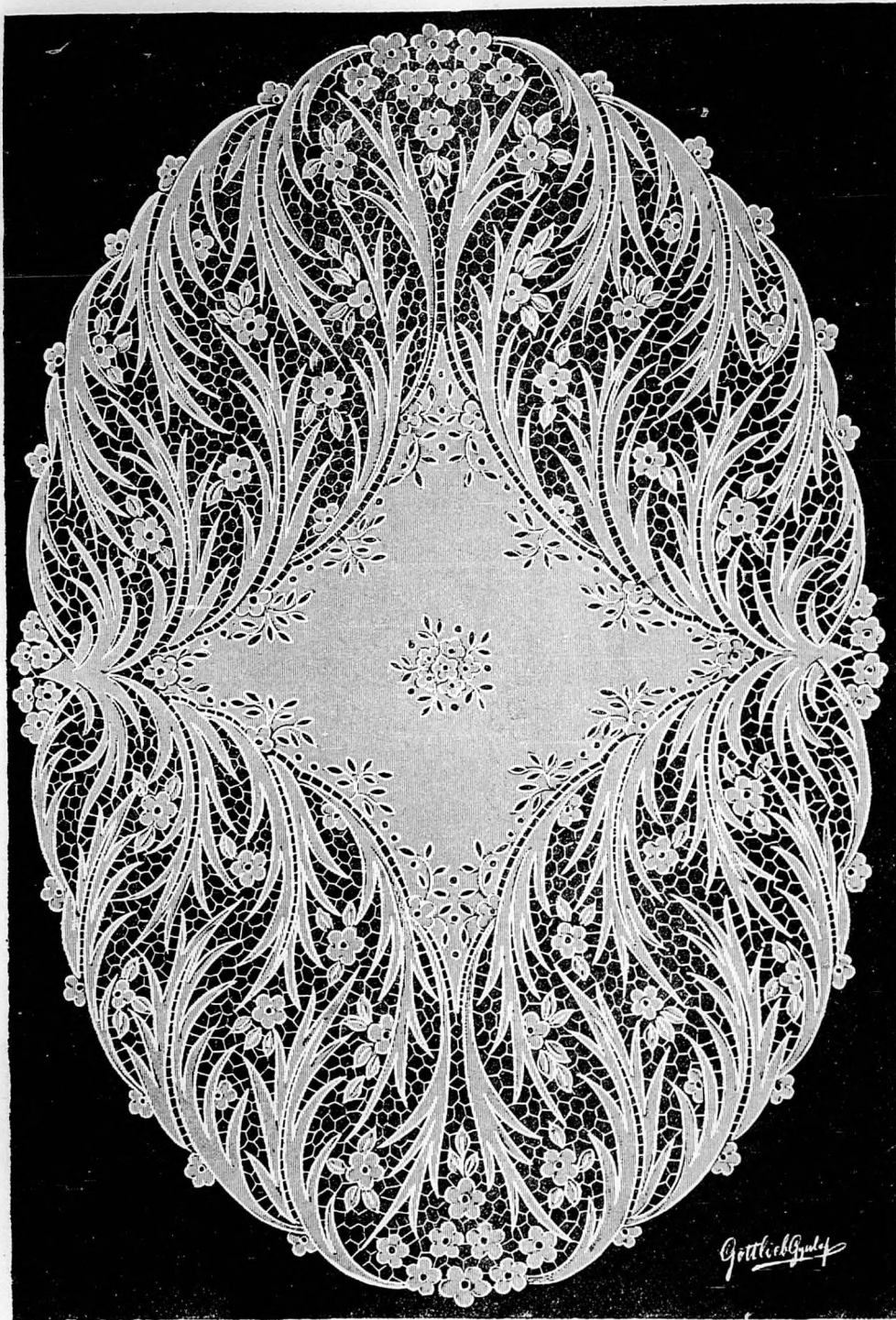
— *Ha így van — akkor elhiszem!*

Hireim: Luis de Vienne budapesti francia követet elsőosztályú követté nevezték ki. — A kormányzó úr Ófömlétósága báró Villáni Lajost elsőosztályú konzullá, Jobb Rezsőt másodosztályú főkonzullá nevezte ki a külügyminisztériumba. — A bolgár király huga, Eudoxia hercegnő, az angol királyi pár vendége volt hosszabb időn keresztül a balmorei kastélyban. — Az itt járt francia főiskolai hallgatók tiszteletére a budapesti francia követ fényes teaestélyt adott. — Umberto olasz trónörökös betöltötte huszonegyedik életévét és ebből az alkalomból ezredessé és a 91-ik gyalogezred parancsnokává nevezték ki.

Ezúton mondunk köszönetet Csiffary Ágostonné nagyságos Asszonynak, ki Balatonlelléről, Pleszkáts Imréné nagyságos Asszonynak, ki Tarcsafürdőről és Deutsch Erzsike úrleánynak, ki Gleichenbergből küldték el szíves üdvözlötüket.

A fiatal férj megkérdezi ebédnél az ő kicsi, fiatal feleségét: — Mondd, aranyvirágom, nem gondolod, hogy ez a sok gulyás kezd már unalmassá válni? Egy hét óta vagyunk házások és hetedszer eszünk gulyást...

— Istenkém, Istenkém — sóhajtotta a fiatal asszonyka — én törekszem, igyekszem, de hát főzhetek én amit akarok, a végén csak gulyás lesz.

Ovális díszterítő. Gottlieb Gyula iparművész (Budapest, IV., Petőfi Sándor-u. 17, II.) terve.

Nagy örömmel számolok be előfizető táborunkban előfordult házassági hírről: Nemes vitéz László Miklós altábornagy, a m. kir. debreceni 6. honvéd vegyesdandár parancsnoka és neje mezőtelegdi Miskolczy Etelka leányát Mária Magdolnát (Debrecen) feleségül vette técsői vitéz Mórincz Kálmán cs. és kir. kamarás, nyugalmazott ezredes, Pest vármegye déli részeinek vitézi székkapitánya, és neje gyulai Gaál Irén fia, técsői vitéz Mórincz Kálmán, a m. kir. 3. honvéd huszárezred főhadnagya (Kecskemét). A főúri fényes esküvőt szeptember 22-én tartották meg a debreceni róm. kath. plébánia templomban. Gratulálunk.

Nyaraló előfizetőink: Özv. Kenedy Károlyné Madaras, Furmann Mária Tiszafüred, Tarján Lajosné Budakeszi, Özv.

Lenkey Vilmosné Karácsond; szepesi Gáborry Józsefné, Karlsbad.

Halló... A tókiói állami színház társulata megkezdte európai vendégek körútját. A negyvenhat tagú társulat Moszkvában lép fel eredeti diszletekkel. A női szerepeket kivétel nélkül férfiak játsszák. — Az augsburgi városi színház most szerződtette Hrdliczka Gertrudot, az első női operadirigenszt, mint vezető karmestert. Ha a fiatal leány zenei képessége olyan értékű, mint kivételes szépsége, úgy feltétlen nagy sikerekre számíthat. — Adelheid Noel asszony most vizsgázott le, mint első német léghajóvezető. A vizsgán bebizonyította, hogy huzsonhét óráig tartózkodott léghajóján a levegőben.

Hangverseny hírek: June Wels és Szántó Gizli Amerika leghíresebb zongoraművésznői kézzongorás hangverseny keretében mutatkoznak be a budapesti közönségnek október 4-én. — Október 8-án a Berliner Lehrer-Gesangverein férfikarrestje lesz. — Október 14-én Fráter Loránd magyar nótáestje. — Kósa György szerzői estje október 30. — Szigethy József egyetlen hegedüestje november 13. — Nádor Jóska nótáestje november 18-án a Zeneakadémia nagytermében.

Gergelyffy Gábor — Akácillat (16 magyar dal). Most jelent meg Gergelyffy Gábor írónak a dalos füzete „Akácillat” címen, amely 16 igen hangulatos magyar dalt foglal magában. A dalok szövegeit Gergelyffy Gábor írta, kinek egy pár meleghangú versével olvasóink e hasábokon is találkoztak. A zenét Járosi Jenő dr., Kárpát Zoltán dr., Murgács Kálmán, Müller Pista, Ruttkay Aladár, S. Schack Manka és Várady Aladár szerezték. „Ne mondja senkinek” című dalnak pedig a zenéjét is Gergelyffy Gábor szerezte, amely a nyári szezonban Mész-e Matyi c. szindarabban, mint betét igen szép sikert aratott. A daloskönyv külső formájában is igen csinos és izléses. Kapható Rózsavölgyi és Társánál. Ára: 2.50 P.

Halló... Két pesti alak sétál az utcán. Egyszerre csak megáll az egyik a gazdag Blau palotája előtt és azt mondja:

— Várjál, kérlek, egy percig, ide most bemegyek.

— Minek?

— Megkérem a Blau leánya kezét — mondja és azzal eltűnik a palota kapuján.

Néhány perc múlva vissza jött.

— Na, mit mondott Blau?

— Kérlek, nagyon udvarias volt hozzám, de kitérő választ adott.

— Mégis, mit mondott?

— Keveset beszélt és csak azt mondta, hogy úgy vág pofon, hogy kiesem a cipőmből és hogy hordjam el azonnal magamat, mert lerug az emeletről, hogy a mentők szednek össze.

— Mást nem mondott, — kérlek.

Kezét csókolom.

Beszélgessünk!

„A filozófus mindig mindent előlről kénytelen kezdeni. Ha nem így járna el, nem volna filozófus.”

Nagy József.

„Ugy gázolunk keresztül az élet szépségein, mint disznósorda egy gyönyörű kerten.”

Wells,

„Ha nem ismered az élet és halál forrásait, hogy tudnád az embereket jobb belátásra bírni?”

Rudyard Kipling.

„Én még nem vagyok nő. Én még csak ember vagyok. A nők azt szeretik, aki út. Én azt szeretem, akit megütöttek.”

Molnár Ferenc.

„A cél halál, az élet küzdelem
S az ember célja a küzdelem maga.”

Madách.

„Vannak emberek, akiknek pompásan illenek a hibák és olyanok, akiket elcsúfítanak jó tulajdonságai.”

La Rochefoucauld.

„Az életnek van miből pazarolni...”

Knut Hamsun.

Színházi bemutatók

A csókok koldusa

Jobb szerettük volna, — nem is egy okból — ha Beöthy László intim színháza magyar darabbal nyitotta volna meg az újdonságok sorát! Nyílt titok ugyanis, hogy a külföldi, különösen a párizsi színpadi termés nagyon silány volt a múlt évadban s így alig remélhető, hogy az átmeneti sorvadásban leledző gall szellem rejti magában azt az arkánumot, amelytől az Európaszerte gyöngye üzletmenetéről panaszkodó színházak egyszeriben virágzásra lendülnének. De az a másik titok sem maradt véka alatt, hogy Duvernois és Birabeau színműve a szemérmesen magyar címbe: „A csókok koldusa”-ba burkolódzva, olyan visszataszító emberi nyomorúságot állít be egy színpadi mű tengelyéül, amely eddig csak a klinikák szigorúan zárt falai közt volt fölfedhető és magyarázható.

Bármilyen nagyra értékeljük a két francia szerző írói kvalitásait, dramaturgiai készségét, a téma merészsége ellenére művésziesen mérsékelt, finomságokra törekvő tónusát, nem tudunk megbatározni azzal a gondolattal, hogy különösen a pszichopatológia köréből derűre-borura a nagyközönség elé vonszoljanak mindenféle kóros esetet. Hiszen tudjuk jól — és ezt még a legősőbb képmutatás sem tagadhatja — hogy az élet számos olyan aberrációt termel ki, amely inkább részvétünket, mint kíváncsiságunkat ébreszti fel, nem szólva a született nyomorékokról, akiknek szivettépő szerencsétlensége nem szabad, hogy mohó színházi izgalmak martaléka legyen. Más a klinika, a kórház, a sanatórium és más az irodalom, a művészet, a színház. Van, óh hogyne volna orvostudományi kérdés, amely irodalomnak és művészetnek méltó tárgya, de van — vagy legalább is kell hogy legyen — disztiníváló képesség X íróban és a művészen, amely megállapítja, mit lehet és mit nem lehet nyomtatásba adni, vászonra festeni, színpadra vinni.

A mi közönségünk józleése nyilván fölment bennünket az alól a kínos kötelezettség alól, hogy „A csókok koldusa” cselekményét elmondjuk. Túlontúl elég, ha annyit jelzünk, hogy a dráma hőse egy születésétől kezdve nyomorék ember, aki nem megy férfiszamba. A szerzők tagadhatatlanul sok lírai szépséggel enyhítették a ríkitőn sötét színeket és értik a módját annak is, hogyan kell felajzani a nézőtér hangulatát az elképesztő történet jól kiészelt fordulatai iránt. Ámde mindvégig ott fanyalag nyünkben a keserű íz és nem tudunk szabadulni attól a nyomasztó érzéstől, amely csak fáj és szorongat és marcangol, anélkül, hogy a tiszta poézis üdítő olajával balzsamozná a föltépett sebeket.

Nemesebb feladathoz méltó buzgalommal mutatta be a Belvárosi Színház kitünő művészgárdája a Hajó Sándor fordításában kifogástalanul irodalmi nyelvezetű darabot. De magát a darabot elutasította a közönség. „A csókok koldusa” hamarosan lekerül a műsorról.

A kettőnk asszonya

Erdős René igazi terrénuma: a regény. Ennek is az a fajtája, amely a fantázia perzselő lángját lobbantja fel és a vér zubogó, tüzes áramából izzik. Erdős René művészetének van ezenkívül egy külön értéke is: az a bensőséges, elmélyült líra, amely asszonyszívekből inkább érzelmeken és hangulatokon, mintsem szavakon keresztül szokott kiszakadni. De aki végigolvasta a „Santerra bitoros” című nagy regényét, amely bátran mondható az irónő „chef d'oeuvre”-jének: nem egyszer gondolt arra, milyen kár, hogy Erdős René nem ír dramát. Az emberjelenítés, a jellemformálás, a beszéltetés, a dialógus-szöveves orszáklörmeje leginkább ebben a művében mutatkoztak meg.

És Erdős René drámát írt. Mily csalódás!

Minden regényírók közös, hagyományos gyarlósága: a novellisztikus hangba való beleszédülés ejtette rabul, sőt — lírai egyéniség lévén — a maga költői „beleantó”-ja még mélyebbre becsalogatta a drámaiatlanság útvesztő-

jébe. Csodálatos: a regényíró Erdős René fel-felesillanó drámai értékei mind elkallódtak abban a pillanatban, amint a színpadra kellett állítani alakjait. A drámaíró Erdős René első színpadi művéből, „A kettőnk asszonya”-ból könyvszag áramlik ki és sokszor bizony fárasztóan fekszi meg a nézőteret, amelyet — m. helyt színházat mutatnak neki — csak egyetlen dolog érdekel: a cselekmény, még pedig nem az elbeszél, a színpalak mögé képzelt, hanem a nyílt színen lefolyó, megjátszott cselekmény. Más szóval: a dramatizált élet.

Alig pár szó az, amivel Erdős René drámájának tartalma elmondható. Hősnője: egy világhírű művész özvegye, maga is szobrásznő, aki egy sürke emberhez ment feleségül. Ebbe a nyárspolgárvá színtelenedett keretbe egy napon belép a nagy művész, a férfi-eszmény, vagy legalább is az asszony ideálja. A művész, aki egykor a nő első férjének tanítványa volt, világhírré tett szert és halálosan szerelmes az asszonyba. Most robban ki ez az emésztő, ellenállhatatlan szenvedély. A két művészlélek egymásra talál. De nem sokáig tart a mámor, az asszony — „a kettőnk asszonya” mert az első férjét is a művészetén át imádta — kijagyanodik, mert fél, hogy ott kell hagyni életének másik nagy szerelmét: a művészetet. Lemond a szív boldogságáról, a férfiről, hogy visszatérhessen a lélek boldogságához, a teremtő művészethez.

A téma nem egészen új, de mindig vonzó, kivált ha oly előkelő szellem a tolmácsa, mint Erdős René. Csakhogy a dráma folyton zökkenőkhöz ér, terjengős jelenetek árterületein bukdácsol s végül szárnyaszegetten omlik össze, akárcsak maga a hősnő. A tételt, amiért a színmű íródot, hogy a művészet és a szerelem oly hatalmas emberi élmények, amelyek nem férnek meg egymás mellett, elhiszük, csak éppen a bizonyítás drámai módjával nem lehetünk kibékülve. Ezért fenyegeti az egész problémát a valószínűtlenség, amely mint finom szemesés por lepi el és temeti be a túlságosan tagolt, nehézkes, epikai töcsákba lübbikoló színpadi akciót. Erdős René nagy költői erényei azonban színpompásan csillognak ki a drámai árvízből, mint távoli hajók lámpásai a tenger partján merengő szemei előtt.

A Budai Színkörben mutatták be a darabot. Alkalmi együtttest toboroztak a játékhoz, amely nem ütötte meg a fővárosi nivót, de a jóindulatot és az igyekezetet nem lehet elvitatni a bátor vállalkozóktól.

Lulu

A jazz-operett egyszer beütött a Fővárosi Színházban, jöjjön tehát másodszor is a jazz-operett! Így okoskodott a Nagymező-utcai zenés színház és bizony — elspekulálta magát. Elég volt a „Zenebona”-ból félszezonon át, a publikum most valamí mást kíván.

Pedig kár. A „Lulu” vérbeli francia vaudivelle, amely — ha nem építenek rá egy bécsi operett-tornyot és egy jazz-monstrumot — valószínűleg ép úgy szórakoztatta volna Budapestet mint Páris. Lulu: a párizsi aszfalt virága, pajkos és persze lenge erkölcsű, de szívesen megbocsátanak neki minden huncutságot, mert meg tudja kacsagtatni a gyomorhajosokat is. Ez a Lulu elsikkadt a magyar előadásban és kaptunk helyette egy rakás betétet, ideggyilkos helyi vicceket, kulisszamögötti tréfákat, amiken még az elkövetők sem tudnak mosolyogni, végül olyan prózaszöveget, amelyről azt kell hinnünk, hogy messzebb van Párizstól, mint a jazz — Beethoventől.

Ügyelő.

Mit főztek?

Október 1. Hétfő: Karfiol-leves piritott zsemlyével, pácolt nyúl zsemlyegombóccal, piskótaszület borsatóval. — **Vacsora:** Virslí tormával, sajt, gyümölcs.

Október 2. Kedd: Paradicsomleves galuskával, töltött borjumell, sárgarépa főzelék, almás és diósrétes. — **Vacsora:** Velőkrokett citrommártással, rokfort vajjal, retek, gyümölcs.

Október 3. Szerda: Szágóleves, párolt ramsteak, babfőzelék, csöröge. — **Vacsora:** Galambbecsinált, burgonya-rudaeskák-körítés, gyümölcs.

Október 4. Csütörtök: Gombaleves, tóroskáposzta, diós-kifli. — **Vacsora:** Nyúlpestétom (lásd receptek közt), gyümölcsös rizs.

Október 5. Péntek: Savanyu tojásleves, szardellás csuka, burgonya-saláta zellerrel, sajtpudding. — **Vacsora:** Karfiol vajjal, tojásomlett, paraj, gyümölcs.

Október 6. Szombat: Burgonyaleves debreceni kolbász-szal, majoránna-metelt, gyümölcs. — **Vacsora:** Kirántott libamáj, francia saláta, sajt, gyümölcs.

Október 7. Vasárnap: Aprólékves daragaluskával, rakott karfiol, kappan süte, sült burgonya, vöröskáposzta-saláta, mandulás-szeletek. — **Vacsora:** Hideg sült, vegyes kompót, sajt, apró sütemények.

Október 8. Hétfő: Húsleves májgaluskával, főtt hús sóskamártással, tarhonyakörítés, aranygaluska vanília-krémmel. — **Vacsora:** Libaaprólék rizsszel, céklával, gyümölcs.

Október 9. Kedd: Borjucsontleves gerstlivel, töltött felsál, kelkáposzta, rakott palacsinta. — **Vacsora:** Kirántott borjuszet, lecsó-körítés, gyümölcs.

Október 10. Szerda: Köménymagleves, párolt libamell, tökfőzelék, almáspité. — **Vacsora:** Csirkepörkölt galuskával, gyümölcs.

Egyszerű étlap

Október 1. Hétfő: Karfiol-leves piritott zsemlyével, pácolt nyúl zsemlyegombóccal. — **Vacsora:** Délről maradt zsemlyegombóc reszelt szilvával.

Október 2. Kedd: Paradicsomleves, töltött borjumell, sárgarépa-főzelék. — **Vacsora:** Vajaskenyér szőlővel.

Október 3. Szerda: Szágóleves, mákosmetelt. — **Vacsora:** Piritott borjumáj, burgonya-körítés, gyümölcs.

Október 4. Csütörtök: Gombaleves, tóroskáposzta. — **Vacsora:** Lecsó, gyümölcs.

Október 5. Péntek: Savanyu tojásleves, szilvágombóc. **Vacsora:** Rakott burgonya, uborkasaláta, gyümölcs.

Október 6. Szombat: Burgonyaleves, töltött felsál, tökfőzelék. — **Vacsora:** Páriser szelet, körített liptói, gyümölcs.

Október 7. Vasárnap: Aprólékves, töltött csirke, sült burgonya, vörös káposzta-saláta, rolád borsatóval. — **Vacsora:** Vagdalt libamell, vegyes kompót.

Október 8. Hétfő: Húsleves májgaluskával, főtt hús, sóskamártás, tarhonya-körítés. — **Vacsora:** Virslí tormával, gyümölcs.

Október 9. Kedd: Borjucsontleves gerstlivel, kirántott sertés-szelet, kelkáposzta főzelék. — **Vacsora:** Friss libatőpörtyű zöldpaprikával, sajt, gyümölcs.

Október 10. Szerda: Köménymag-leves, majoránna-metelt. — **Vacsora:** Borjupörkölt galuskával.

VALÓDI
EZÜST EVŐKÉSZLETEK
SZIGETI
 NÁNDOR ÉS FIA
 IV., MUZEUM-KÖRUT 17. * BUDAPEST. * KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET.

CALDERONI és TSA
 LÁTSZERÉSZEK
 Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. sz.
 Látszővek, szeművegek, orrcsiftők.
 Fényképzési készülékek és cikkek.
 Barometerek, hőmérők

INGYEN

Zola művei

összes regényei és elbeszélései, illusztrálva.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét

INGYEN

adjuk, tehát mindazok, akik az alant található szelvényt tíz napon belül a lejt feltüntetett címre beküldik, ingyen kaphatják a kiadásunkban megjelenő **ZOLA MŰVEIT** teljes 32 kötetben, kb. 5-6000 oldal terjedelemben. Könyvkiadóvállalatunk kiadványait teljes kiadásban *Karinthy Frigyes, Lándor Tivadar, Schöpflin Aladár, Szini Gyula* stb. fordították. E kiadásunk illusztrációit a leghíresebb magyar festőművészek készítették,

Zola Emil a regényirodalom egyik világraszóló óriása, aki nem hiányozhatik abból az előkelő, klasszikus írói gárdából, amelynek népszerűsítését a vállalat célul tűzte ki. Zola a mai életet kutatta és feltárta a modern ember minden erényét és bűnét, minden nagyszerűségét és aljasságát. Zola elbűvöl, felizgat, tanít, javít, vagyis mindenkít okosabbá és jobbá, tehát gazdagabbá tesz. A világ legnagyobb írói közé tartozik és mai ember nem képzelhető el anélkül, hogy műveit ne ismerné. Zola összes regényei és elbeszélései szép nyomásban, kitűnő fordításban, a szokásos könyvvalakban, rengeteg illusztrációval jelennek meg és csak a hirdetés és csomagolásért kérünk kötetenként 28 fillérenyi megtérítést. A szétküldés négykötetes sorozatonként, a tényleges portóköltség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban, abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeztek. Kiadásunk a következő érdekesítő műveket foglalja magában:

Rougonék szerencséje, Mouret abbé vétke, Az emberirtó (A pálinka), A zsákmány, Nana, A családi tűzhely, Germinal, A föld, Az álom, Állat az emberben, A pénz, Az összeomlás, Pascal orvos, Lourdes, Róma, Páris, Termékenység, Munka, Igazság, Hölgyek öröme, stb. stb., melyből 32 kötetet most jelentetünk meg.

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek tíz napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa

GUTENBERG

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT

Budapest, IV., Váci ucca 17, félemelet.

Telefon: Aut. 874-66.

SZELVÉNY.

60

Alulírott Zola összes regényeit és elbeszéléseit illusztrált kiadásban a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. — Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név: .....

Lakhely: ..... Posta: .....

Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők. — Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk.

Háztartás

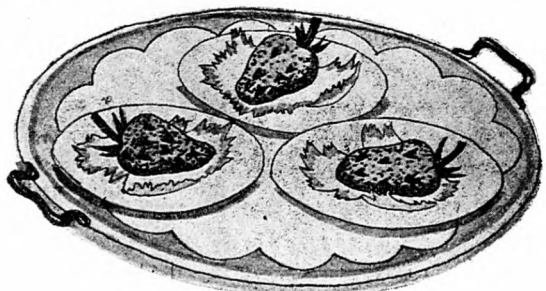

Express-leves. Ezen leves vadászatokon, télen igen kedvelt, mert könnyen és gyorsan lehet elkészíteni. Két gerezd fokhagymát egész finomra összevagdaltunk és egy edényben kavarjuk el egy evőkanál zsírral, egy fél kávéskanál naprikával és egy kávéskanál sóval. Egy pár szelet száraz barna kenyeret vágunk fel kockára, kavarjuk össze a zsírral és az egészet forrázzuk le két liter fővő vízzel. Ha a vízben füstölt kolbászt főztünk, még jobb ízű a leves; lehet a kolbászt felaprítva közé vegyíteni. — Igen jó, gyorsan készült levest nyerünk.

Előétel. Berban párolt libamáj. Egy jól kihizott libának a máját megmossuk, három közep nagyságu vöröshagymát kockára vágunk, három kanál libazsírból kissé dinszteljük, azután öntünk rá két deci fehér bort, tesszünk bele néhány szem borsot, egy szem szegfűborsot, egy babérlevelet, egy szem szegfűszeget, izlés szerint sót és a libamájat, egy jó óráig fedő alatt esdesen pároljuk. Ha melegen adjuk fel, főzzük hozzá tejeles sósvízben karfiolt. Tálalás előtt a karfiol levét leszűrjük és a máj köré szépen elhelyezzük. A máj levével leöntjük.

Marha fehérpecsenye töltve. Egy nagyobb darab fehérpecsenyének a belsejét óvatosan kivájjuk, de úgy, hogy se a vége, se az oldala ne szakadjon ki. A kivájt húst keményre főtt tojással, kevés apróra vágott szalonnával, borssal, apróra vágott zöldpetrezselyemmel, egy nyers tojással összegyúrjuk és a fehérpecsenyét megtöltjük vele. A nyílást bevarrjuk, lemoszuk, megsózzuk és borsozzuk, és zsírba sülni tesszük. Néha kevés vízzel locsoljuk, míg megpuhul.

Birsalmasajt zselé. A birsalma magházát és lehámózott héját, amely a birsalmasajt főzéskor a szitán fennmarad, nagy lábosba tesszük, a lábost teleöntjük vízzel és 7 óra hosszat főzzük fedő nélkül. Ha a víz elfőtt, úgy, hogy körülbelül 20 birsalmá után egy felliter víz maradt, akkor este az egészet szitára öntjük, alája tálat helyezünk és reggelig a lé lecesepeg. Az így kapott levét lemérjük és ugyanannyi súlyu cukorból sűrű szirupot főzünk, beléöntjük a birsalma levét, 25 percig főzzük az egészet, üvegbe rakjuk és ha meghűlt, lekötözzük. Szép piros színe van. Ugyanígy készíthetünk alma- és körte-zselét is, valamint szintén így készül az érett egres-málna- és ribizli-zselé is.

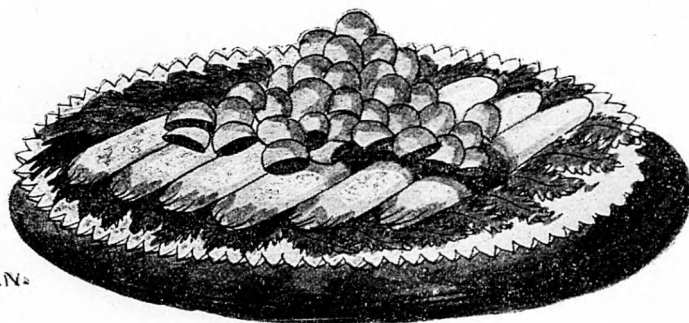
Eper-parté szervirozása.

Káposztával töltött paprika. Zöld és piros édes paprikát megtisztítunk, belsőrészt kivesszük, forrázzuk le, ha kihűlt, a vízből szedjük ki és a zöld paprikát piros káposztával, a piros paprikát fehér káposztával töltjük meg jó szorosan. A káposztát előbb vágjuk szép szálásra, sózzuk meg, csavarjuk ki, és így töltjük meg vele a paprikákat. Ekkor rakjuk üvegbe, a már előre felforralt és lehűtött ceetes vizet öntsük rá, kössük be és eltehetjük. Télen, éles késsel vékony karikákra vágva adjuk fel.

Nyúlpestém. A megtisztított és jól megmosott nyulat kevés babérlevéllel zsírban megsütjük, husát kétszer átdaráljuk, két egész főtt tojást, két nyers tojást, szardellát vagy szardiniát, jócskán mustárt, sót, borsot, libazsírt, vagdalt nyers szalonnát és kevés cukrot adunk hozzá. Mindezeket jól összedolgozzuk, zsírozott formába tesszük és kigőzöljük. Majonézzal leöntve, hidegen adjuk fel. Díszíthetjük céklával, uborkával és főtt tojással.

Receptek

Barna linzi szalok. 14 deka cukrot, 17 deka vajot, 21 deka lisztet, 7 deka finomra tört barna mandulát, egy egész tojást, kevés fahéjat és citromszagot deszkán összekeverünk és hosszukás, 4 ujjnyi széles és egy ujjnyi vastag tésztát készítünk belőle. Ezt papírra helyezzük, középen lekvárral bekenjük, ugyanazon tésztából készített rácsot tesszünk rá és tojással bekenjük. Hogy a tömeg szét ne essék, minden oldalon vékony falemezzel megtámasztjuk. A süteményt középfokú tűznél megsütjük és ha kihűlt, vanília cukorral meghintjük és szalokra felvágjuk. Dr. Sipos Andrásné, Budapest.

Spárga szervirozása, szarvasgombával díszítve.

Mogyoró roulade. 14 deka mogyorót piritunk, finomra megtörjük, 2 tojásfehérjével összedörzsöljük, azután kevés citromhéjjal, 19 deka cukorral és 2 és fél deka liszttel keverjük össze, és megsütjük. Ha megsült, csokoládé- vagy kávé-konzervvel bevonjuk. Töltelék: Kevés piritott és vízzel finoman összedörzsölt mogyoróval összekeverünk 3 tojásból készített habot és 10½ deka cukrot, és ezzel a rouladot megtöltjük. Ugyanezen tésztából töltéseket is lehet készíteni, amelyeket megtölthetünk tejszínhabbal és apróra vágott gyümölcsöt vagy friss epret hintünk rá. Gegey Lajosné, Szeged.

Habos pité. 25 deka liszt, 10 deka zsír, 3 tojássárgája, 1 citrom leve és lereszelt héja, kevés tejfel és kevés rumból jó porhanyós tésztát gyúrunk. Tepsibe nyomkodjuk, mogyoró cukorral meghintjük, friss meggyet vagy lekvárt tesszünk rá. Ezalatt 3 tojásfehérjét 21 deka cukorral habosra kavarjuk, s ha a tészta félig sült, ráöntjük. E habbal együtt tovább sütjük, míg halványrózsaszínű lesz. Elekes Imréné, Sopron.

Csokoládé-szelet. Nyolc tojás keményre vert habjába tesszünk 8 tojás sárgáját, 1 rud reszelt csokoládét, citromhéjat, vaniliát, 25 deka szitált poreukrot, 20 deka őrlött diót, 3 deka olvasztott vajot és egy marék zsemlyemorzsat. Ezeket összekeverjük, kikent és lisztezett tepsiben sütjük, csokoládémázzal bevonjuk, fél diókkal díszítjük és két ujjnyi széles szeletekre vágjuk. Hoffmann Melánia.

Porhanyós tepertős pogácsa. 25 deka lisztet, 25 deka finomra vágott tepertővel és kevés sóval jól összemorzsoljuk. Azután középebe mélyedést csinálunk és beleütünk két tojássárgáját, 2 evőkanál fehér bort, 3 kanál tejfelt, 2 deka tejben feloldott élesztőt. Sima tésztává gyurjuk, többször kinyújtjuk, közben mindig pihentetjük, azután kiskurkáljuk és a tepsiben is kelni hagyjuk, tojással bekenjük és jó tűznél sütjük. Bölönyi Gy.-né, Szolnok.

Tanácsot kérnek

Kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy lejárt előfizetéseiket a megküldött csekklapon szíveskedjenek megújítani, hogy lapunk előállításával felmerülő igen súlyos kiadásokat mi is akadálytalanul fedezhessük.

Teljes tisztelettel a Kiadóhivatal.

Én is azok közé tartozom, akik kedves olvasó-társnőimtől vagy kedves Főszerkesztő úrtól várják a tanácsot, mint eszelekedjem és nagyon kérem, válaszoljanak

őszintén. Fiatal, tizenkilencéves leány vagyok. Két és fél évvel ezelőtt egy társaságban bemutatott nekem egy főhadnagyot. Én akkor nem vettem észre, hogy különösebben érdeklődik irántam, de a társaságom figyelmeztetett rá, hogy senkivel nem foglalkozik rajtam kívül. Nem tagadom, imponált udvariassága, komolysága és egy pár hónap után megállapíthattuk mindketten, hogy nagyon szeretjük egymást. Meg kell azonban említenem, hogy tüdőbajos volt s e miatt szüleim hallani sem akartak esetleges házasságunkról, de később mégis beleegyeztek, mert szanatóriumba ment gyógyíttatni magát. Mielőtt elment, megfogadta velem és becsületszavam kellett adnom, hogy csak az ő felesége leszek, más fiúkkal nem foglalkozom. És én ezt nemcsak megígértem, de be is tartottam, mert szerettem. De most jött az akadály. Ő gazdag, én szegény vagyok és az apja ezért ellenetzte házasságunkat. Mint megtudtam, már választott is a fia részére egy gazdag menyasszonyt. Azzal fenyegetőzött, hogy kitagadja ha engem elvesz. E miatt összezördültek és már több mint egy éve, hogy nem beszélnek, mert ő akkor nem akart lemondani rólam. Mikor a tavasz végén a szanatóriumból hazajött, kértem, hogy béküljön ki az édesapjával, mert tudom, hogy neki is fáj, hogy haragba vannak, mert nagyon szereti, de ő erről hallani sem akart. E miatt egy kissé összekoccantunk s nagy mérgesen azt válaszolta, hogy úgy látszik, én őt nem szeretem, de a szavam nem fogja visszaadni soha, és addig nem jön hozzánk, míg nem hívom. Én másnap vártam, hogy majd jön bocsánatot kérni gorombaságáért. De teltek a hetek, sőt hónapok és nem jött, nem is láttam. Barátaitól hallottam, hogy állandóan mulat. Irni akartam neki, de szüleim sem engedték, meg ismerőseim is lebeszéltek. A napokban véletlenül találkoztam vele s ekkor sirva vallotta be, hogy ő vélelőncny és azt mondta, hogy ennek mind én vagyok az oka. A meglepetéstől nem tudtam szóhoz jutni, csak egy nagy szomorúsággá változott át a lelkem. Aztán elbúcsúztam és sírtam, sírtam, mint aki saját magát temeti. Mivel érdemteltem meg, hogy így bánjon velem, hisz én még ma is szeretem őt. Ma már minden könnyem kiapadt, csak azt nem tudom, hogy ezt a csalódat hogy éljem túl. Én voltam az, aki a társaságot vígságommal felvillanyoztam, ma emberkerülő, vagyok. Adhatnak-e vajjon nekem tanácsot?

„Egy volt menyasszony.“

Szíves tanácsot kérek, hogy mi módon lehetne arcómról a pattanásokat és azoknak helyeit elmulasztani. Ugy-szintén az orrom, homlokom, állam zsirosságát megszüntetni.

„Egy barna kislány.“

Ki volna hajlandó kedves asszonytársnőim közül (Budapesten, a Belvárosban) minden hat héten 1—2 napra egy tiszta szobát ellátás nélkül rendelkezésemre bocsátani? Szállodában egyedül lakni nem szeretek s így nehezen tudnám a fővárosban tanuló gyermekem meglátogatni. Csakis kimondottan úricsalád választást kérem. Viszonzásul szívesen látnám vidéki birtokunkon 2 hétre teljes ellátásra a család valamely gimnázista vagy egyetemi hallgató tagját. Cím:

„G. Györgyné“ jelige alatt kiadóhivatalban.

Ki tudna kedves olvasótársnőim közül elhelyezni egy fiatal úrileányt előkelő házhoz. A háztartás minden ágában jártas, beszél perfektül németül, rendkívül szépen kézimunkál. Cím: „Mici“ jelige alatt kiadóhivatalban vagy Telefon: József: 440—43.

Én is azon hölgyek közé tartozom, akik mindig szépek szeretnének maradni, de hisz ez lehetetlen, mert ma már nincsenek örökifjú Ninnonok. Tehát kedves Főszerkesztő úr, nagyon kérem, hogy a csúf szeplőket mi módon távolíthatnám el, mert előre kell bocsájtanom, hogy nagyon fehéres és érzékeny arcbőröm van és eddig még nem használtam semmiféle szert. Ezért kérem, legyen kegyes olyan szert ajánlani, amely a szeplőket örökre elmulasztja és a bőrömnek sem ártalmas. Eddig azért nem mertem semmit sem használni, mert nagyon féltettem arcbőrömet. Előre is nagyon köszönöm jóságát és a tanácsot várva várja „Egy kis tanítójelölt.“

Üzenetek

„Egy nagyon szerencsétlen asszony“. Nagyságos Asszonyom, férje Önnek nem egy, nem két, nem három, de tíz évét keserítette meg és most mégis azon töpreng, hogy elfogadja-e egy korrekt, komoly férfi kezét, vagy pedig továbbra is ide-oda dobálható játékszere legyen a volt férjnek, aki az Ön hűségét, kitartását, ideális szerelmében bízva, kijátszotta, otthagya, más feleséget vett és akit talán már megúnt és újból előlről akarja kezdeni kisedet játékeit, mely azonban Nagyságos Asszonyának aligha jelenthet boldogságot, nyugalmat, csendet, megérett és ami a legértékesebb, megbecsülést. Csodálatos asszonyi szív, mely nem kéri számon életének sóhajokba, könnyekbe vesztett legszebb tíz esztendejét, de hinni tudja, hogy az elkövetkező tíz évben húsz év boldogsága tárja felé hívogató karját. Mit láthat az ilyen lélek a jövőből? Mi az, ami átragyog a mult összetépett boldogságán, mi az, ami áttöri bús szomorúságát és mi az, ami mérhetetlen csalódások után lelkét a boldogság pompás színeiben fürdési és hívja, csalogatja, újabb ismeretlen boldogságot ígér. Asszonyi szív, a jóság, a hit, a szeretet örök mécsese vagy! Talizmán az életünkben. A rosszak, a bűnösök, a hitványak, a gyarlók, az esendők őrzőangyala. És van, aki e talizmánt a sárba tiporja, van, aki megrugdalja, van, aki a kétségbeesésében sirni hagyja, és a lelke porban fetreng, hagyja, mert odaadta a lelkét, odaadta a szívét és többet már nem volt mit adjon. Nagyságos Asszonyom, én mint férfi gondom, ne higgyen az ígéreteknek, ne higgyen az esdeklésnek, ne higgyen az ijjesztgetésnek és ne higgyen senkinek, csak annak a komoly, becsületes férfinak, aki ismeri az Ön elmúlt tíz évének történetét, és azzal a megtépett szívvel élete társául választotta. Elvált férjének nincs joga Önhöz és nem volt joga már akkor sem, mikor a legelső alkalommal tudomást szerzett hűtlenségéről. Ne féljen, nem lesz öngyilkos. Gyáván, fegyverül használja csak, de abban a fegyverben nincs golyó, az a fegyver soha

Kinzó gyomorégése a savtúltengésből ered — ennek leg-többször gyomorfékely a vége —

Cigelka „István“ forrásvíz

e bajokat pompásan gyógyítja.

Vezérképvislet: Budapest, V., Sas-utca 29. * Telefon: 120—20.

sem fog ölni, önmagát legkevésbé fogja megölni. Nagyon szeretnék segíteni Önön, szeretnék, hogy tényleg megismerje a komoly férfiszívet, szeretnék, hogy boldogságból is legyen része. Szeretnék, hogy az a félrevezetett szíve megtalálja az igazi párját. Bizalmát nagyon köszönjük és ha sorsa intézésébe jogunk volna beleszólni, nem engednők meg, hogy elvált férjére csak gondoljon is.

Kezét csokolja a Szerk.

„A feleségét imádó férj“-nek. Igen tisztelt Uram! Előrebocsátom, hogy a tüdőbajnak semmiféle csodás gyógyszere nincs, nincs olyan orvos sem, aki teljes biztossággal tudná gyógyítani. Van azonban Magyarországon több kiváló tüdőszakorvos, akik közül csak kettőt említek, akiket véletlenül személyesen ismerek s kiknek gyógyítási sikereit láttam: Dr. Gergely Jenő főorvos, Budapest, VIII., Üllői-út 4. és Dr. Geszty József igazgató főorvos, Debrecen, Augusztá-Szanatórium. Van olyan eset, melyben a beteg csakis a szanatóriumi kezelés segíthet s ilyenkor cskvetlen meg kell fogadni az orvos tanácsát. A jó táplálás persze a tüdőbaj egyik leghatásosabb gyógyszere, ha magában ezzel a teendőket még nem is meritjük ki. Mint bámulatosan ható tápszert ajánlom a nyers tojássárgáját, melyet egy tüdőbajban szenvedő orvosismerősöm használt szép sikerrel. Első nap egy, második nap két tojássárgáját, harmadik nap három tojássárgáját és így tovább, naponként emelkedve egészen húszig. Aztán ismét naponként leszállani egyig. Akkor néhány napi szünet és ismét újra kezdeni. A tojássárgáját, hogy izletes legyen, jó borban, pl. tokajiban lehet felkeverni. Férse a borból nem szabad túlsokat venni, nem az az orvoság, hanem a tojássárgája. A beteg testsúlyát állandóan ellenőrizzük.

„Égyetemi magántanár neje.“

„Gyomorhajos“. Hasonló gyomorsav túltengésben szenvedtem 21 éves koromtól 26 éves koromig. Sok doktor kezelt, míg végre Kecskeméten dr. Feldmeier Géza orvos sikerrel gyógyított. A gyógymód a következő volt: Reggelire cacaó, tízórai egy hígtojás, ebéd tejben gríz vagy rizs, tojásos vagy egyéb könnyű leves, bors és paprika nélkül, a lehető legszírtalanabb kel, kalarábé, burgonya, spenót-főzelék vagy karfiol kevés vajjal. Tészta semmi, sem főtt, sem sült, hús semmi, uzsonnára cacaó vagy forralt tej, kávé nem szabad inni és semmiféle szeszecsalat, valamint semmi olyan főzeléket, ami savanyú, zöldbabot ecet nélkül, zöldborsót tejjel. A vacsora lefekvés előtt 2—3 órával hamarabb legyen. Szintén valami főzelék. Míg ez a diéta tart, egész nap mandulát kell enni, úgy, hogy egy óra alatt 5—6 szem mandulát kell elfogyasztani jól össze-rágva. Az ételekhez csak kétszersültet szabad fogyasztani. Ezt a diétát két hónapig pontosan be kell tartani s ha ez alatt az idő alatt gyomorfájás lenne, nem kell aggódní, csak tovább is pontosan vigyázni az étkezésre. Fűszeres dolgot abszolúte semmit ne egyen, sóst is csak nagyon gyengén. Sokat enni nem szabad. A mandulaevés azért szükséges, mert a gyomrot könnyen tartja és mégis tele van, mert a gyomornak, ha beteg, sem éhezni, sem tele lenni nem szabad, mert így a sav által kimart gyomorfal nem tud begyógyulni. A receptet, amit kaptam, nem tudom elküldeni, mert nem szeretnék megválni tőle, de ha szüksége van rá, kegyeskedjék az orgoványi (Pest m.) Isteni gondviseléshez elnevezésű gyógytárba írni és kérni, hogy a Balogh Gyözőné által átadott receptet készítse el és küldje el. Mert hiszem, ha nincs más baja, meggyógyul, mivel öt éves gyomorhajom egy félév alatt meggyógyult és most egészséges és kövér vagyok.

Gyógyulást kíván

B. Gy.-né.

„Szomorú tisztilány“-nak. Megpróbáltam megfejteni a képet, melyet a lelkéről festett, de újra, meg újra csak mosolyogva ráztam meg a fejemet. Nem értem. Én is komoly vagyok. Magambazárkóztam. Nem rajongok túlságosan a barátnőkért, legalábbis nem abban az értelemben véve, ahogy azt felületes gondolkozású, könnyen változó-érzésű lányszívek teszik. De ezek a körülmények nálam nem szomorúságnak, elkeseredésnek, hanem lelki harmóniának és sok-sok apró, drága örömeinek a kútforrásai. S én azt hittem eddig, hogy ez így van rendjén. Hogy azért nem elégít ki a könnyelmű, léha gondolkozású lelkek barátsága, mert az rossz üzlet a számomra. Mert annyi adnivalóm van és tőlük olyan keveset kaphatnék azért cserébe, hogy ez a különbség csak elkeseredésre vezetne.

De édes kis szomorú lány, ha nekem sok adnivalóm van, akkor nem szorokol másra, legkevésbé rájuk, akik nemcsak hogy visszaadni, de megbecsülni, értékelni sem tudják a kincseimet. Akkor én gazdag vagyok önmagam-ban és ha csordultig van a kincstáram, ha úgy érzem, hogy nem bírja a szívem a terhét, akkor belemarkolok és szét-szórom a felesleget azoknak, akiknek szükségük van rá és nem várok érte cserébe semmit. Mégis ezerszeres lesz a jutalmam. Ne haragudjon rám, ha még egyszer értetlenül megrázom a fejemet. Maga gondosan becsukta a kincsek-kamráját, a kulcsát elrejtette és most éheznek, szomjaznak és alamizsnát kérne olyanoktól, akik elámulnának a maga drágaságai láttán. Csak keresse meg azt a kulcsot és próbálja meg kinyitni a tulajdon szívét, lelkét és keresse meg abban a legnagyobb kincset a békét és harmóniát. S míg azt keresi, teremtsen szépen rendet a többi között. Én egész bizonyos vagyok benne, hogy az a kis szív nem kong az ürességtől. S ha az elhanyagoltságtól képződött pókhálóktól megtisztítja, olyan kedves, barátságos kis fészek lesz, hogy Maga sem fog máshova kíváncskozni belőle. S hogy egynek tágas az a fészek? Hogy kívánhatja, hogy addig kedvet kapjon valaki beköltözni, amíg Maga sem találja otthonosnak, melegnek, vidámnak? Majd ha a Maga lelki harmóniája lesz benne a puha szőnyeg, a megelégedettsége fest gyönyörködtető képeket a falra és a jó kedve fakaszt csodálatos színű virágokat az ablakba, akkor lesz csak teljesen berendezve a fészek és akkor lesz oka és joga panaszkodni arról, hogy kár ez a sok szépség egynek. De fogadok, hogy addigra ezt más is belátja és nem sokáig fogja egyedül járni a szobákat. Csak hiszen, hogy addigra mindennel elkészüljön.

Szeretettel üdvözlí „Eta“.

„Jucika“. Melegen ajánlom Lakner Emmi úrhölgyet, lakik: Aréna-út 8. I. 9. Aki úgy nekem, mint több ismerősömnek legnagyobb megelégedésünkre dolgozott. Olvasótársnői üdvözléttel

Dr. Delhaes Rigandné.

„Egy fiatal asszonynak“. Zöldpaprika télire. Szárítunk egy ládában átszítált homokot s ha száraz, az érett, de nem piros paprikát berakjuk. Alul teszünk egy ujjnyi homokot, reá helyezük a paprikát úgy, hogy össze ne érjenek, akkor homokkal behintjük, hogy teljesen elfedje a paprikát és még azon felül is egy jó ujjnyit hintünk, ismét paprikát rakunk, míg a láda tele lesz. Száraz, fagymentes helyre tesszük, márciusig is eláll. A paprika eltevésének egy másik módja: A paprika belsejét kivesszük, egymásba tesszük, azután üvegebe rakjuk. Vízet forralunk, és ha kihült, a paprikára öntjük. Tetejét vígvázva ujjnyi vestagon szalicillal behintjük, úgy, hogy a tetején maradjon. Azután vígvázva helyére eltesszük. A szalicil a romlástól megóvjá. A paprika így újig eláll, jó kemény marad és olyan, mint a friss szedés. Orgoványi előfizető.

Micsak! **HEULIG** *házisnyában járunk*
MERT MINŐSÉGBEN - ÁRBAN UTÓLÉRHETETLEN
VII., KAZINCZY UTCA 7. SZ.

FIGYELEM!

A magyar-ruhás fényképek leközlésével kapcsolatban több oldalról azt a kérdést intézték hozzánk, hogy nem lehetne-e ugyanolyan formában a nem magyar-ruhás fényképeket is leközlölni, mert — mint indokolták — nagyon kedves volna, ha előfizetőink a fényképek megjelentetésével hozzátartozóiknak és ismerőseiknek ilyen módon megjelentést szerezhetnének.

Igaz örömmel tettük magunkévá ezt a kedves gondolatot és mindent elkövtünk, hogy a klissé költségét a legminimálisabbra redukáljuk. Mint emlékezni méltóztatnak, a magyar-ruhás fényképek klissé-költségét a hazafias cél érdekében teljes egészében viseltük. — A magyar-ruhás fényképekhez hasonló nagyságu nem magyar-ruhás fényképek klisséjének elkészítését a gyár darabonként 7 pengő árért vállalta. Ebből mi csak 3 pengőt kérünk megtéríteni, míg a többi 4 pengő költséget mi vállaljuk. A 3 pengőt lehet postabélyegben is beküldeni.

Tisztelt előfizetőink! Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy lehetőleg ne amatőr-fényképeket küldjenek, mivel csak a teljesen éles, tiszta és világos képekről lehet pontos klissét készíteni és jó lenyomat is csak az ilyen fényképről készült klisséről nyerhető. A beküldendő fénykép ábrázolhat bali-, dísz-, utcairuhás, megyasszonyi- vagy esküvői, esetleg csoport-felvételt is. Ezek a fényképek a lapban ugyancsak ott közöltenek le, mint a magyar-ruhás fényképek. — Ha figyelmünknek ezen megnyilvánulása kedves előfizetőink körében szíves fogadtatásra talál, úgy szívesen várjuk a beküldendő fényképeket.

Tisztelettel a Szerkesztőség.

„Egy fiatal asszonynak“. Képviselőfánk: Negyed liter vizet, 7 deka vaját felfőzünk, picit sót és 21 deka lisztet lassanként belekeverünk, addig verjük a tűzön, míg a tálból elválik, azután 5 tojást egyenként belekeverünk és egész simára eldolgozzuk. Egy kikent és lisztezett tepsire egymástól távol kis esomócskakat rakunk és forró sütőbe tesszük, 15 percig a sütőt nem szabad kinyitni, mert ekkor lesznek szép magasak és belül üresek. Ha szép pirosra megsültek, vaniliás cukorral meghintjük. Töltelék: negyed liter tejet 5 evőkanál porcukorral és vaniliával felforralunk, 2 egész tojással és egy evőkanál lisztrel sűrűre főzzük, folytonos keverés közben. Ha kihült, 6 deka vajat habosra elverünk, a krémhez adjuk és a képviselőfánkokat megtöltjük. — „Panama-torta“. Hét tojássárgáját 14 deka cukorral habosra keverünk, azután beleteszünk 2 és fél dekás szelet csokoládét, 14 deka darált mandulát és végül a 7 tojás habját. Tepsiben sütjük és a következő krémmel töltjük: 14 deka vajat 14 deka cukorral habosra kavarrunk, 2 tábla reszelt csokoládét és 2 egész tojást kemény habbá verünk, a kihült tortát megtöltjük és a tetejét is bevonjuk, hámozott mandulával díszítjük

P. Lajosné.

Ha olvasótársnőim leányainak hegyvidéki levegőre volna szüksége, úgy melegen ajánlhatom a Rohonci Apáca zárdát, hol egész évre havi 56 pengő ellátásért ismét elfogadnak fiatal leányokat németnyelv oktatásra. A leányom a nyári vakációt ott töltötte, megerősödött, igen jól érezte magát és lelkileg is kitűnő hatással volt rá. A leánykák gondos felügyelet alatt vannak és naponta öt-szöri bő étkezést kapnak. Cím: Rechnitz, Burgerland.

Baán Lajosné, Budapest.

DR. BLOCK és T^{SA}

orvosi szükségletek egyesített gyárainál:
BUDAPEST, IX, ÜLLŐI-ÚT 29
(Aut. 867-27)

készített gyógyhaskötők,
sérvkötők, gummiharisnyák a legjobbak.

Mértékvételi ábra. **TESSÉK ÁRAJÁNLATOT KÉRNI!**

Kipróbálta Ön is talán?
Ugy-e legjobb szer a SALAN!

Mult számban „Megváltás“ jellegével hirdetőt kérjük, közölje címét, hogy a beérkezett leveleket továbbíthassuk. Szerk.

„Jucika“. Ajánlom és garanciát vállalok Bakony Rózsi úrlány munkáiért. Címe: I. Koronaőr-utca 7.

Dr. Mathesné.

„Idegbeteg asszony“. Elég súlyos, de nem gyógyíthatatlan, nem szabad kétségbeesni. Mindenesetre egy kitűnő ideggyógyászhoz kell elmenni és pár hét alatt rendbejön ismét. — Nagyon ajánlhatjuk, méltóztatnék felkeresni dr. marosi Mátyás István egyetemi m. tanárt, idegorvos, Budapest, VI., Aréna-út 108. sz. — Ismételjük, semmi oka sincs az elkeseredésre és busulnia egyáltalán nem szabad. Ugyan, hogy is lehet arra gondolni! Együtt járjuk a kislánya lakodalmán a ropogós csárdást. — Kézscsók Szerk.

„Feleségét imádó férj“-rek. Szívesen és örömmel teszek kérésének eleget, mert magam is hosszú évekig szenvedtem, most szabadultam meg egy nagy betegség súlyos szenvedéseiből, amit Isten után dr. Zimmermann Vilmos egyet. professzornak (lakik: Szeged, Oroszlán-u. Városi bérház) köszönhetem. E kitűnő orvos saját találmányával injekciókkal teljes sikerrel gyógyítja a legidültebb tüdőbajt is. Ne halogassa az odautazást, mert feltétlenül meggyógyítja beteg kis feleségét. „Egy meggyógyult beteg“.

Dr. Mathes Józsefné Szarka Ilona női szabó, Budapest, I., Pauler-u. 11. Krisztina-tér mellett, Készít minden e szakmába vágó munkát jutányosan, izlésesen. Tanít szabni, varrni.

Angol és német nyelvet jutányos ár mellett tanítok. Cím: S. J.-né, Budapest, II., Toldy Ferenc-u. 56.

Zongora és énektanárnő órákat ad akadémiai módszerrel jutányosan. Levélbeli megkeresések: Budapest, X., Juranics-telep 476. sz. H. J. kéretnek.

38 éves, intelligens úrnő, ki a háztartás minden ágában jártas, jól főz, varr, kézimunkál, házvezetőnőnek, anyahelyettesnek úri házhoz ajánlkozik. Cím: „Komoly, szorgalmas“ jellege alatt kiadóban.

Cigányosan tanítok zongorázni magyar népdalokat, művészi futamokkal, kotta nélkül. Felöltötteknek legjobb módszer, gyors és biztos eredmény. Ugyanitt kottából, akadémiai módszerrel külön tanítás. Császár Mária zongoratanárnő, I. Orbánhegyi-úton, Tóth Lőrinc-utca 28.

Másfél éves kisleányom mellé keresek sürgősen intelligens, komoly úrnőt, ki varrásban és háztartásban is jártas. Cím: Dr. Kisely Lajosné, Budapest, VIII., Muzeum-utca 19.

Zola művei. Lapunkban feltűnést kelt az a hirdetés, hogy a világhírű francia regényíró, Zola Emil művei ingyen kerülnek a nagyközönség kezébe, ami nemcsak a magyar könyvpiacra, de az egész világon a szenzáció erejével hatott. Az élet nagy regényírójának hatalmas, izgalmas műveit, mint a hozzánk érkező rendelések bizonyítják, mindenki sietve igyekszik megszerezni, hogy könyvtárában méltó polera helyezze. Aki tehát ingyen, a hirdetésben megjelent módon akar Zola műveihez jutni, vágja ki a lapunkban megjelent szelvényt és küldje be Zola műveinek kiadójához, a Gutenberg vállalatához (Budapest, IV., Váci-utca 17.), ahol a 32 kötetre tervezett első ciklus nem sokára megkezdí diadalmas, útját a nagyközönséghez.

Ingyenes hirdetések

E rovatban foglaltakért semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Páratlanul olcsón világmárkás zongorák, pianinók részletfelzésre. Javítás, hangolás, kölcsönzés Ehall zongoratermeiben, Andrásy út 15.

Perzsa- és más szönyegek szakszerű és művészi javítását vállalom. Vidéki megrendeléseket is pontosan eszközlök. A lap előfizetői részére 10 százalék kedvezmény. Cím: Teharhoukin M. Vosdanik, Budapest, VII., Wesse-

Zongoraoktatást nyerhet okleveles tanítónő lakásán hetenként kétszer jutányos díjazás mellett. Jelentkezés kedden és pénteken délután 4—5 óra között: Somfay Margit, VII., Vörösmarthy-utca 11/a, földsz. 2.

Értesítem kedves szegedi olvasótársnőimet, hogy iparművészeti kézimunkáim tanítását ismét megkezdtem. Kovács Margit, Szeged, Attila-u. 4.

Zongorahangolást, javítást olcsón és szakszerűen vállal okleveles kántor, orgona- és zongoramester. Budapest, VI., Szent István-út 83. Trafik.

Rákosszentmihályon kertészet létesítéséhez felerészesedésre szakértő kertész kerestetik. Lakást adok. Bővebb felvilágosítást nyújt: Halászy Albert, Budapest, V., Vilmos császár-út 10. fldsz. 1.

Özvegy úriasszony elvállal egy úri leányt teljes ellátással. Zongora van. Nyugodt, csöndes otthon. Egyetem, főiskola, kereskedelmi iskola közelben. Cím: Özv. Dobrik Ferencné, IX., Vaskapu-u. 22.

Budapest közelében, főútvonalon, villamos megállónál külön bejáratú nagy utcai szoba egyedülálló hölgy, esetleg gyermektelen házaspár részére kiadó. Cím: „Pestszentlőrinc” jelige alatt kiadóban.

Intelligens, középkorú, megbízható özvegy úrinő német- és zongoratudással, kitűnő referenciákkal, elvállal társalkodónői, házvezetőnői, nevelőnői vagy más bizalmi állást vidéken is. Cím: Özv. Bernovits Lajosné, Budapest, VII., Huszár-u. 3. I. 5.

Jómegjelenésű, megbízható, nőtlen fiatalember soffőri állást keres. Cím: Karácsonyi Ernő, Pestujhely, Gróf Serényi-u. 19.

Lakótársnőt keresek szolid tisztviselő nő személyében, szépen berendezett garzon lakásomba. Található vagyok este 7 óra után és vasárnap délelőtt VIII., Hunyadi-u. 28. I. emelet 4.

Angol nyelvtanár, több évi gyakorlattal, órákat ad. Házhöz is megy. Értekezni lehet délután 6—8-ig. Telefon: Teréz: 297—00. Lipót-körút 17. fldsz. 2.

Uriasálnál elkülönített lakásrészben elemi és középiskolai tanulók gondos elhelyezést nyerhetnek. Budapest, VIII., Kisfaludy-u. 29b I. em. 1.

Kezdők és haladók zongoraoktatását (akadémiai módszerrel) igen jutányos díjazás mellett vállalja zongoraművésznő. VI., Felsőerdősor 5., földsz. 2.

Nagyothallók minden vágyát kielégíti a **SIEMENS-PHONOPHOR**. Ezt a kis készüléket — mely a hallást még a legmakacsabb esetekben is a legtisztábbá teszi — áldják mindenfelé. Egyedüli fűelárusító helye: **Magyar Gyógytechnikai Ipar Rt.**, Budapest, VI., Nagymező-utca 4. Díjtalanul bemutatják, próbálja meg.

Tökéletes francia

Gummi harisnya fűző

elsőrangú szakerek által kiszolgálva. — Kérjen ingyen prospektust

A Dr. Barrère & Cie Paris

magyarországi főraktára: **SALVATOR KÖTSZERGYÁR R.T.** VI., Nagymező-u. 6/U. (Terézvárosi templommal szemben.) Telefon: T. 250-14.

Nyomatott a Bethlen Gábor Irodalmi és Nyomdai R. T. Budapest, VIII., Nap-utca 13.

Grázban (Stattpark és iskolák közelében) előkelő katolikus család 1—2 leányt a német nyelv megtanulása és gyakorlása céljából elfogad. Helene Bittner, Gráz, Kasstelfeld-gasse 9. I. Budapestről legjobb információkkal szolgálhat.

Keresek Budán a Várhoz közel, vagy a pesti dunaparti oldalon 3 szobás lakást lelépés nélkül. Vagy esetleg elegánsan berendezett, 2 szobás, modern lakást konyhával, lehetőleg úgy, hogy a tulajdonos ne lakjon a bútorozott lakásban. Cím: „M. Leonné” jelige alatt a kiadóhivatalban.

Zeneakadémia közvetlen közelében szépen bútorozott szoba, kellemes otthont nyújt, esetleg ellátással okt. 15-re jutányosan kiadó, csakis hölgyeknek vagy házaspárnak. Zongora behelyezést megengedem. Cím a kiadóhivatalban.

Gyermekszertető, házi, szerény, intelligens leányt keresek 3 éves kisleányom mellé, akire nyugodtan reábizhatnám. Csak komoly, megbízható hölgyek ajánlatát kérem. Nagyon megbeesülnénk és családtagnak tekintenénk. Fizetés: havi 20 pengő. Cím: „Házias” jelige alatt a kiadóban.

Zongoraoktatást vállal akadémiai módszerrel kezdőknek és haladóknak. Díjazás megállapodás szerint. Cím: Frink Magda, okl. zongoratanítónő. I., Alkotás-u. 25. sz. I. emelet 16.

Szerencsétlen házasság folytán anya nélkül maradt szép, okos, egészséges, r.-kath. vallású, 3 éves kisleányomat szeretném olyan úri családnál elhelyezni, ahol nevelése helyes irányban biztosítva lenne, és mint egy gondos anya, kezeire bízhatnám. Szerényebb fíetűsű köztisztviselő vagyok, miéris jutányos feltételeket kérek. Cím: „Szerencsétlen apa” jelige alatt kiadóban.

Szerény, intelligens, lehetőleg német, magyar nevelőnőt keresek 2 éves kislányom mellé. Varrásban, kézimunkában jártasok előnyben részesülnek. Háztartás apró teendőiben segédkezni kell. Cím: Mautner Istvánné, Balatonaliga, Állomásfőnökség.

Elemi és polgári iskolai tanulók oktatását jutányosan vállalom, úgyszintén bármilyen kézimunka elkészítését is. Cím: Boros Gizella, áll. tanítónő, Budapest, IX., Ráday-utca 31. I. em. 16.

Gyermekeim iskoláztatása folytán középkorú, jó lelkületű, keresztény, minden tekintetben kiváló nevelőnőm felszabadul. Bárkiné a legmelegebben ajánlhatom. Cím: Frenzel Béláné, Göncruszka, Abauj megye.

Özvegy, intelligens úriasszony, perfekt német, nagyobb tanuló leányok mellé német társalgónak vagy kisebb úriháza házvezetőnek ajánlkozik. Cím: Özv. Karvaly Dezsőné, Kistarcsa.

Balatonalmádi legelőkelőbb helyén, a vasútállomás és főnyírfürdő mellett nyolclelakásos palotanyaraló épül örök-lakás alapon. A háromszobás földszinti és harmadikemeleti lakások ára 14.000 pengő, az első és másodikemeleti lakások ára 15.000 pengő. Vízvezeték, villany, lakásonként loggiák, tetőnapozók. Bővebbet Stettka Péter, mérnök, ny. máv. főmérnök, Balatonalmádi. Tervek megtekinthetők szíveségből a szerkesztőségben.

Házvezetőnőt keresek falura, beteges szüleim háztartásának eseléddel való ellátására. 35 évesnél nem idősebb, tisztaságszerető, egyedülálló nő jelentkezését kérem. Fizetés 40 pengő. Esetleges személyes megbeszélés, okt. 2-án, Bpest, II., Ostrom-u. 16., III. em., 3. Molnár tábornoknál.

Felelős szerkesztő, kiadó és tulajdonos: KERTÉSZ BELA

Szerkesztő: tordai BÓJTJE ETELKA

Kiadóhivatali igazgató: BARTHA ISTVÁN

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nagyon kérjük, kedves előfizetőinket, ne adják kölcsön olvasásra lapunkat,

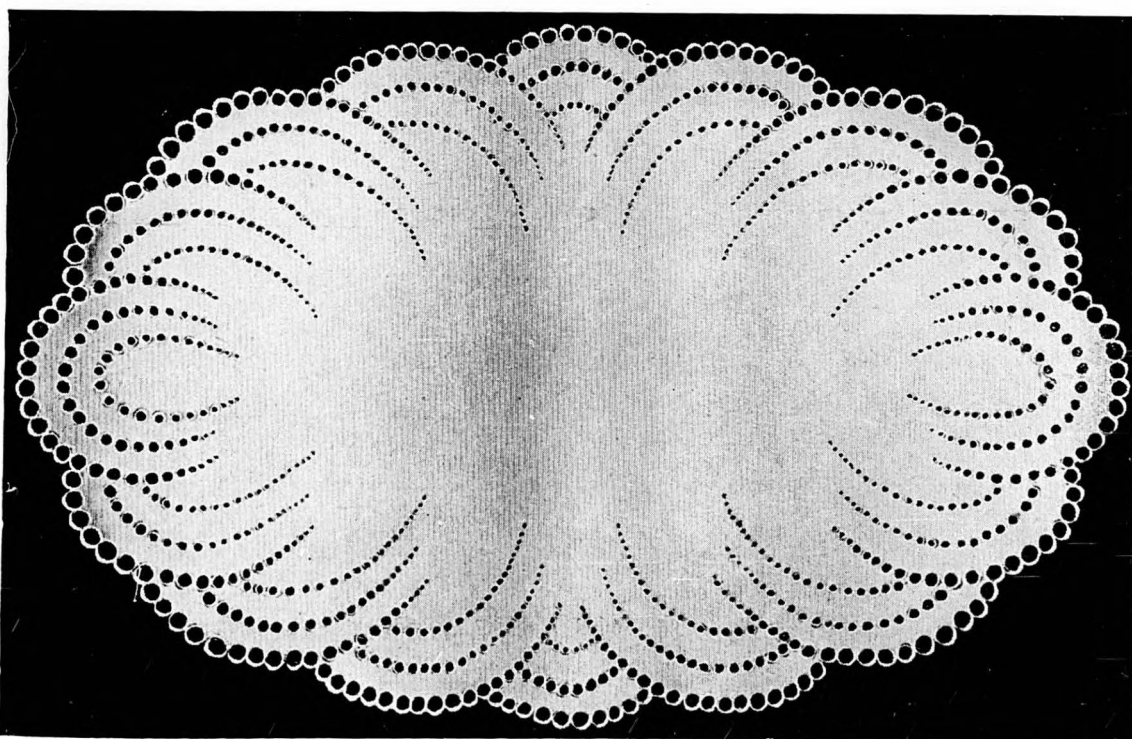
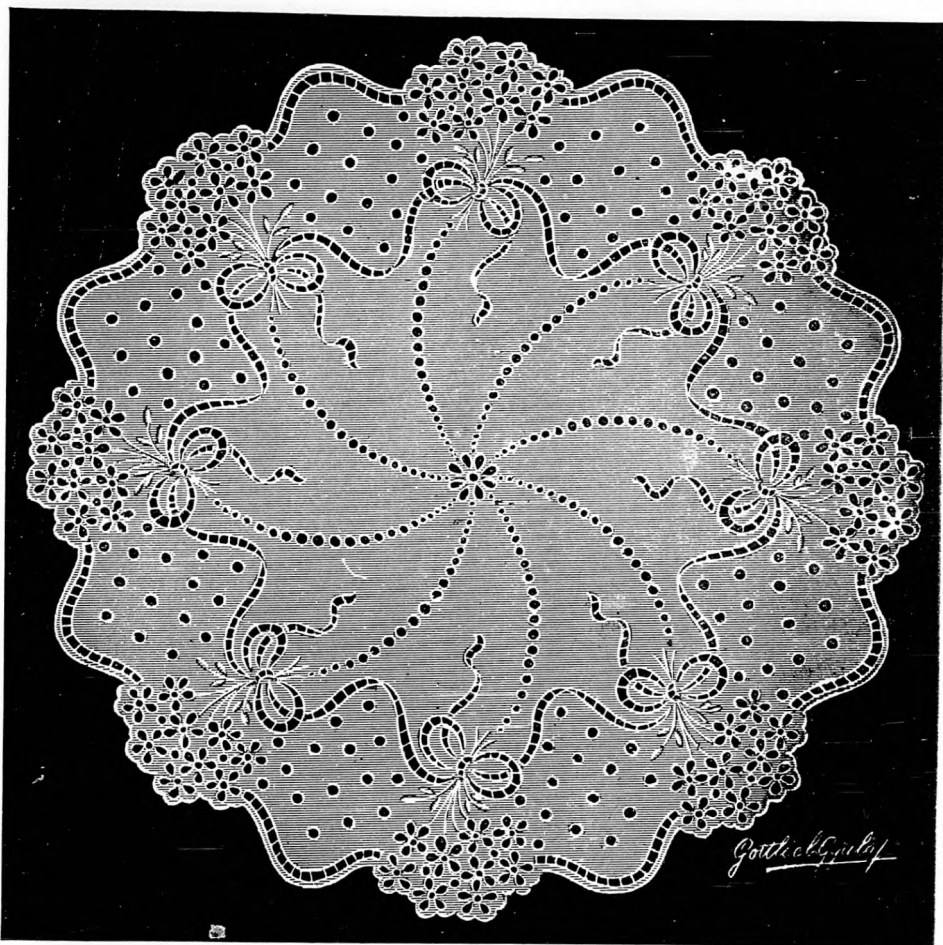
mert ezáltal nemcsak előfizetőket veszünk, de egyenesen meggátolnak bennünket a teljes kifejlődés lehetőségében.

Műszaki igazgató: Urbányi I.

MÉLTÓZTASSANAK LAPUNKAT ÖSMERŐSEIK KÖRÉBEN AJÁNLANI:

**AZ ALÁBBI MILIÓ
 AJÁNDÉKKAL
 HÁLÁLJUK MEG!**

Minden előfizetők, aki ösmeretsége köréből lapunk részére egy új fél éves előfizetőt szerez, vagyis 10 pengő előfizetési díját beküldi, vagy a rendelő az utalvány szelvényére rávezeti, hogy kinek ajánlására fizet elő, hálánk jeléül *ajándékba* kapja ezen kerek miliót, vagy a lenti ovális terítőt és még hozzá 8 drb kis jégkendőt a legfinomabb anyagon előrajzolva, postán ajánlott levélben, bérmentve küldve.

Aki két fél éves előfizetőt szerez, illetve 20 pengő előfizetési díját beküldi, annak megküldjük még a kézimunkához szükséges 4 nagy matring DMC. pamutot is.

Ezen ajándékozás visszamenő hatállyal nem bír.

Tisztelettel
 a Kiadóhivatal.

Gottlieb Gyula
 iparművész
 eredeti tervei.

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

KIS BARÁTNŐK A FERENCVÁROSBÓL!

néhai Dr. Drencényi Károly leánya: Ilus

Kertész Béla főszerkesztő leánya: Ilus

Tagscherer József tüzérszázados leánya: Kató

Ujhelyi József kir. törvénytudományi tanácselnök leánya: Zsóka